

RAPORT

O STANIE MIASTA GRAJEWO

w 2024 roku

Opracował: Sekretarz Miasta – Ryszard Wolwark

Zatwierdził: Burmistrz Miasta – Maciej Paweł Bednarko

Spis treści

I.	Informacje ogólne o mieście	3
1.	Położenie geograficzne	3
2.	Demografia	3
II.	Budżet Miasta	6
III.	Ochrona środowiska przyrodniczego i gospodarka komunalna	14
1.	Realizacja przyjętych Uchwałami Rady Miasta programów i strategii.....	14
2.	Stan realizacji innych Uchwał Rady Miasta Grajewo podjętych w 2024 r.	19
3.	Infrastruktura i obiekty miejskie	20
4.	Gospodarka odpadowa.....	25
IV.	Zarządzanie majątkiem Miasta i przestrzenią publiczną	27
1.	Nieruchomości Miasta	27
2.	Plany zagospodarowania przestrzennego i warunki zabudowy	31
3.	Zabytki Miasta – miejski program opieki nad zabytkami	36
4.	Lokale mieszkalne i użytkowe Miasta	37
V.	Działania inwestycyjne Miasta	39
VI.	Programy i projekty finansowane z udziałem środków zewnętrznych.....	47
VII.	Działalność w obszarze społecznym.....	49
1.	Organizacje pozarządowe i kluby sportowe	49
2.	Profilaktyka społeczna	55
3.	Promocja Miasta i patronaty Burmistrza	61
VIII.	Edukacja publiczna i działalność opiekuńcza Miasta w 2024 roku.....	63
IX.	Działalność w obszarze kultury	68
1.	Grajewskie Centrum Kultury.....	68
2.	Miejska Biblioteka Publiczna	71
X.	Sport i rekreacja	73
1.	Obiekty i tereny sportowo- rekreacyjne.....	73
2.	Wydarzenia sportowe i osiągnięte sukcesy.....	78
XI.	Pomoc społeczna i działania prorodzinne.....	79
1.	Zakres i formy działania pomocy społecznej.....	79
2.	Reintegracja społeczna i zawodowa	93
3.	Formy wsparcia potrzebujących	95
XII.	Podsumowanie	99

I. Informacje ogólne o mieście

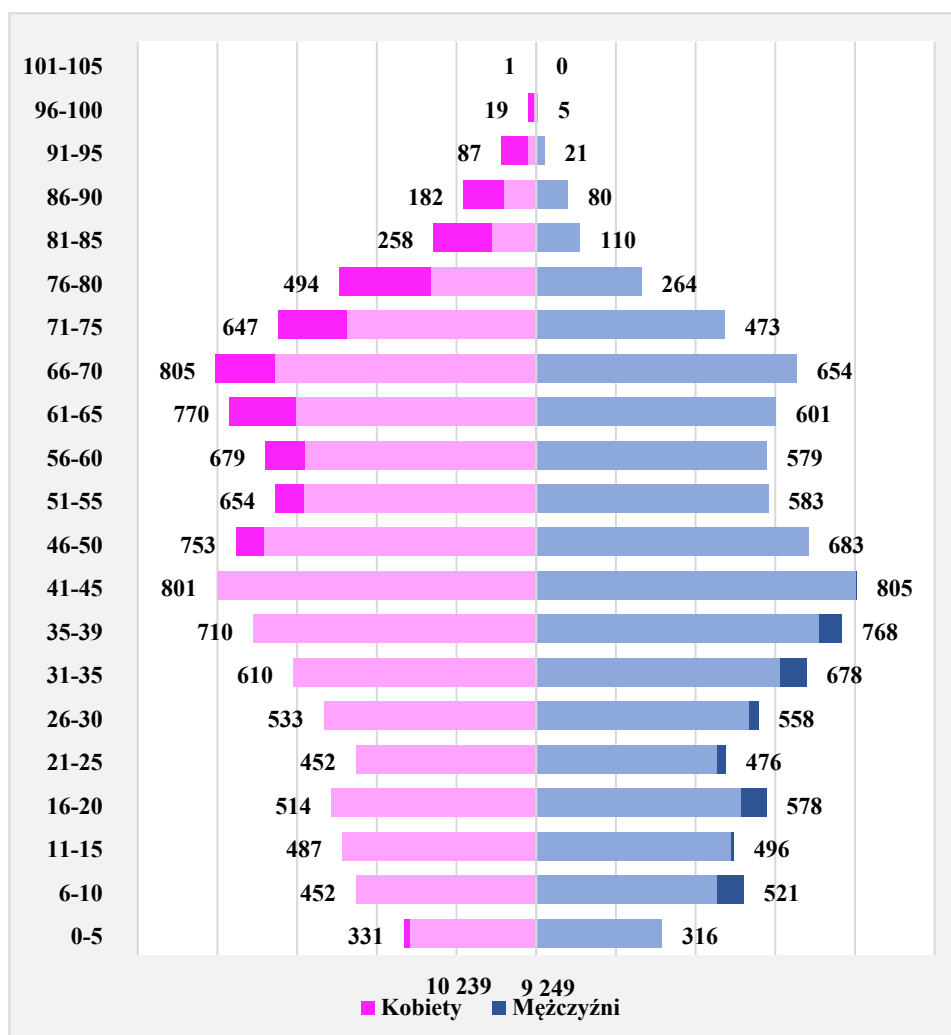
1. Położenie geograficzne

Grajewo (w dalszej części Raportu Grajewo lub/i Miasto) jest położone w Województwie Podlaskim, nad rzeką Elk. Miasto zajmuje powierzchnię 18,93 km². Geograficznie znajduje się na Wysoczyźnie Kolneńskiej, na Mazowszu, w dawnej ziemi wiskiej, w pobliżu historycznego trójkąty z Mazurami i Podlasiem, zlokalizowanego przy wsi Bogusze na północ od Miasta. Jest to teren tzw. Zielonych Płuc Polski. Północna granica Miasta jest zarazem granicą między Powiatami Elckim i Grajewskim oraz Województwem Warmińsko-Mazurskim i Podlaskim.

2. Demografia

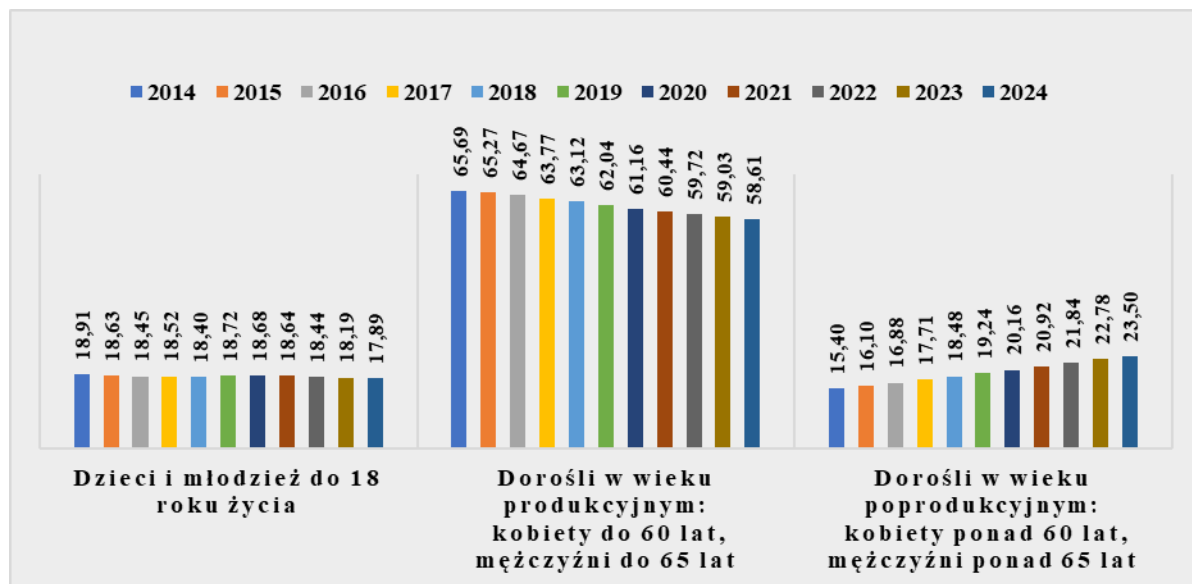
Na koniec 2024 roku w Grajewie na pobyt stały było zameldowanych 19 488 osób, co daje gęstość zaludnienia 1029,48 osób/km². Na pobyt czasowy poza Miastem było zameldowanych 168 stałych mieszkańców. Natomiast 236 osób spoza Miasta było zameldowanych na pobyt czasowy w Grajewie.

Piramida wieku stałych mieszkańców Grajewo – wg stanu na 31.12.2024 r.

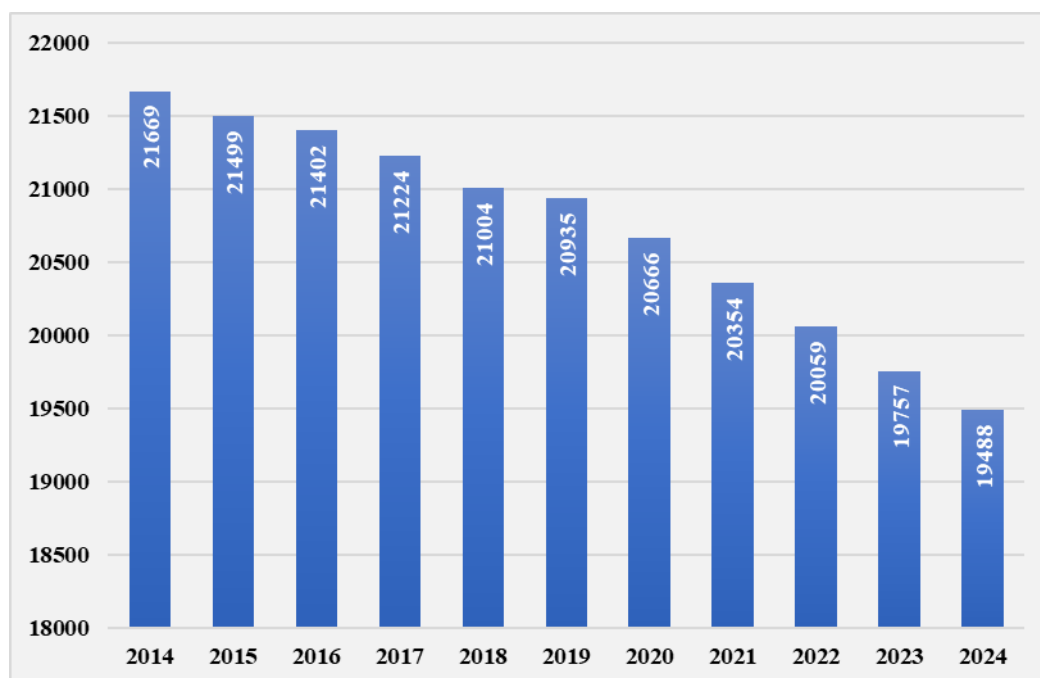
Wśród mieszkańców Miasta kobiety stanowiły 52,54%, mężczyźni – 47,46%. Proporcje te od lat utrzymują się na zbliżonym poziomie. Zmienia się natomiast struktura wiekowa mieszkańców Grajewa. Zwiększa się procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym.

Procentowa struktura wiekowa stałych mieszkańców Grajewa w latach 2014 – 2024

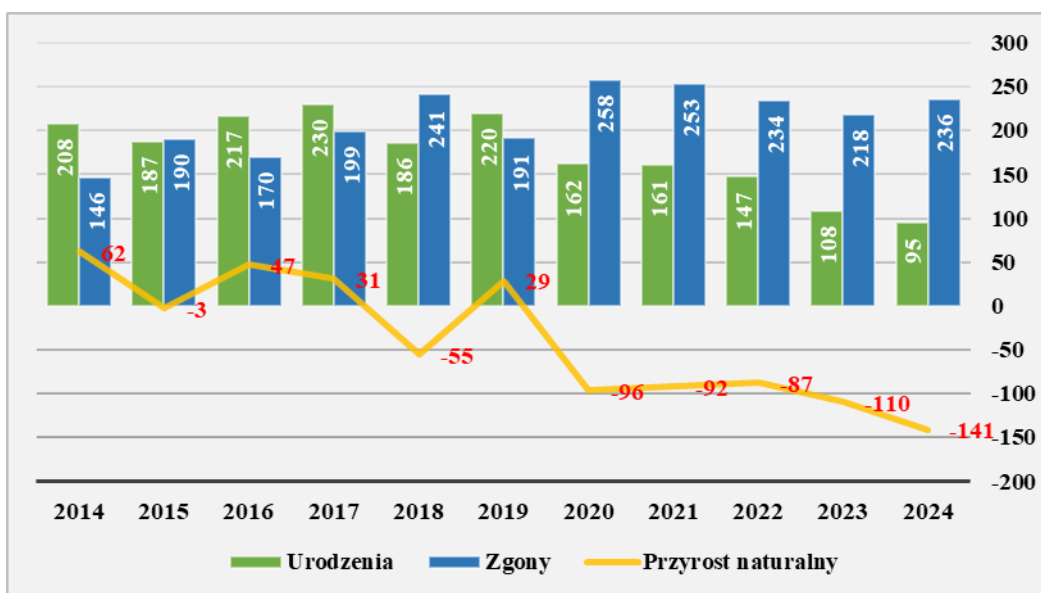

Rok 2024 był kolejnym okresem, w którym liczba stałych mieszkańców Grajewa uległa zmniejszeniu. Główną przyczyną tego stanu rzeczy była migracja ludności z Miasta i ujemny przyrost naturalny. To kolejny rok utrzymywania się tej tendencji. W 2024 r. urodziło się 95 dzieci, a zmarło 236 mieszkańców Grajewa.

Liczba stałych mieszkańców Grajewa w latach 2014 – 2024

Przyrost naturalny w latach 2014 – 2024

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej były realizowane m.in. przez Wydział Spraw Obywatelskich, głównie na podstawie ustaw o ewidencji ludności, o dowodach osobistych, Kodeksu postępowania administracyjnego i Kodeksu wyborczego.

Statystyka usług administracyjnych zrealizowanych przez Wydział Spraw Obywatelskich w 2024 roku:

1. W zakresie dowodów osobistych:
 - 1) wydano 2166 dowodów osobistych, w tym poza Urzędem 36,
 - 2) przyjęto 198 zgłoszeń o utracie, uszkodzeniu dowodu osobistego lub kradzieży tożsamości,
 - 3) unieważniono 104 dowody osobiste w Rejestrze Dowodów Osobistych.
2. W zakresie ewidencji ludności:
 - 1) wykonano 879 czynności materialno-technicznych z zakresu realizacji obowiązku meldunkowego (zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu za granicę i powrotu),
 - 2) nadano lub zmieniono 41 numerów PESEL,
 - 3) wydano 275 zaświadczeń z Rejestru PESEL i Rejestru Mieszkańców,
 - 4) wydano 13 decyzji w sprawach meldunkowych.
3. Obsługa Rejestru PESEL, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Mieszkańców:
 - 1) udostępnianie danych z rejestrów – 444,
 - 2) zastrzeżenie numeru PESEL – 291,
 - 3) usuwanie niezgodności w rejestrach – 474.

Stan Centralnego Rejestru Wyborców Miasta Grajewa:

W Centralnym Rejestrze Wyborców na koniec 2024 roku ujęto 16 170 stałych mieszkańców Grajewa, z tego 15 906 wyborców ujęto z urzędu, a 264 przypisano na ich wnioski. Z Rejestru Wyborców wykreślono 72 osoby pozbawione prawa wybierania.

Zarządzanie kryzysowe

Agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 r. spowodowała napływ uchodźców z terenu objętego konfliktem zbrojnym. Wykonując decyzję Wojewody Podlaskiego dotyczącą organizacji doraźnego miejsca zakwaterowania dla ludności uchodźczej

z Ukrainy podpisano umowy z podmiotami na terenie Miasta, które zapewniły zbiorowe miejsca zakwaterowania oraz wyżywienie dla uchodźców przybywających do Grajewa. Do końca 2024 roku z tej formy pomocy skorzystało 22 uchodźców.

Rejestracja stanu cywilnego

Zadania z tego zakresu realizował Urząd Stanu Cywilnego w Grajewie na podstawie ustaw Prawo o aktach stanu cywilnego, Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Rejestracji stanu cywilnego dokonuje Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego bądź jego zastępca w rejestrze stanu cywilnego, który jest prowadzony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w systemie teleinformatycznym.

Urząd Stanu Cywilnego dokonywał czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dla Miasta oraz Gminy Grajewo.

W 2024 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego był zatrudniony kierownik, zastępca kierownika oraz inspektor.

Statystyka usług z zakresu rejestracji stanu cywilnego w 2024 roku

1. Sporządzanie aktów stanu cywilnego, w tym:	742
1) urodzenia	291
2) małżeństwa	103
3) zgonu	348
2. Transkrypcja zagranicznego aktu	91
3. Sprostowanie i uzupełnienie aktu stanu cywilnego	128
4. Wydawanie zaświadczeń do ślubu konkordatowego	32
5. Udzielanie ślubu cywilnego	41
7. Wydawanie decyzji dot. zmiany imienia i nazwiska	23
8. Organizacja Jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego (dla par małżeńskich, które zawierały związek małżeński w 1973 roku):	
1) jubileaci z terenu miasta Grajewo	27 par
2) jubileaci z terenu gminy Grajewo	6 par
9. Wydawanie aktów urodzenia dzieci, w tym:	
1) dziewczynki	136
2) chłopcy	155

Najpopularniejsze imiona nadawane w 2024 roku:

- 1) dziewczynki: Maja, Hanna, Zofia i Maria,
- 2) chłopcy: Aleksander, Jan, Antoni i Adam.

II. Budżet Miasta

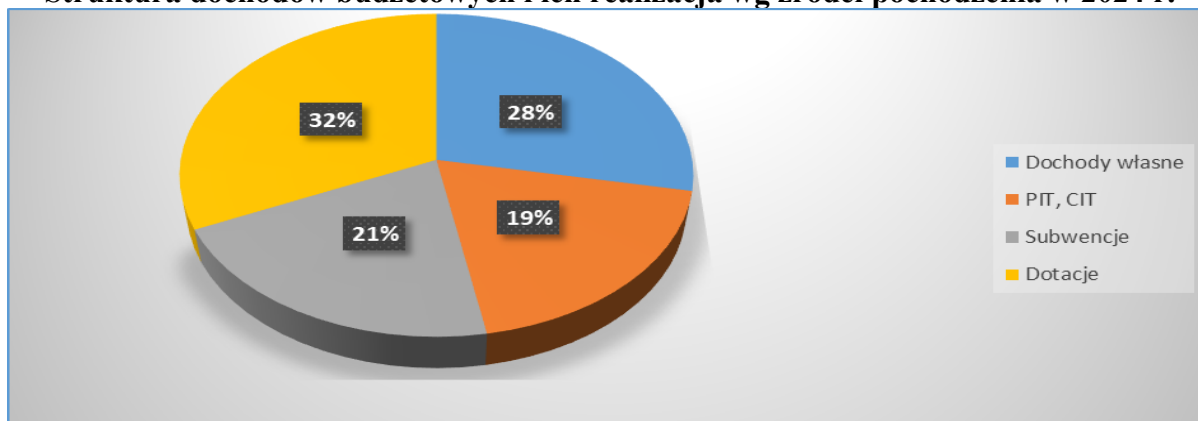
1. Dochody, wydatki, zobowiązania

Budżet Miasta Grajewo na 2024 rok przyjęty został Uchwałą Nr LXVII/495/23 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 grudnia 2023 r. Zmiany w budżecie w trakcie analizowanego roku wprowadzone zostały dziesięcioma uchwałami Rady Miasta oraz piętnastoma zarządzeniami Burmistrza Miasta.

Budżet miasta za 2024 r. wykonany został po stronie dochodów w wysokości 147 623 230,33 zł przy zakładanym planie 158 308 723,00 zł, a po stronie wydatków wykonanie wyniosło 150 514 754,34 zł przy zakładanym planie 165 308 723,00 zł. Budżet ten pozwolił na realizację zaplanowanych zadań. Pewnym utrudnieniem przy realizacji zadań przypisanych Miastu była tocząca się wojna w Ukrainie.

Ostatecznie wykonane dochody osiągnęły poziom 93,25 % planowanych wartości, przy realizacji wydatków na poziomie 91,05 %. Tym samym budżet Miasta Grajewo w 2024 roku zamknął się deficytem w wysokości 2 891 524,01 zł, przy pierwotnie planowanym deficycie 7 000 000,00 zł.

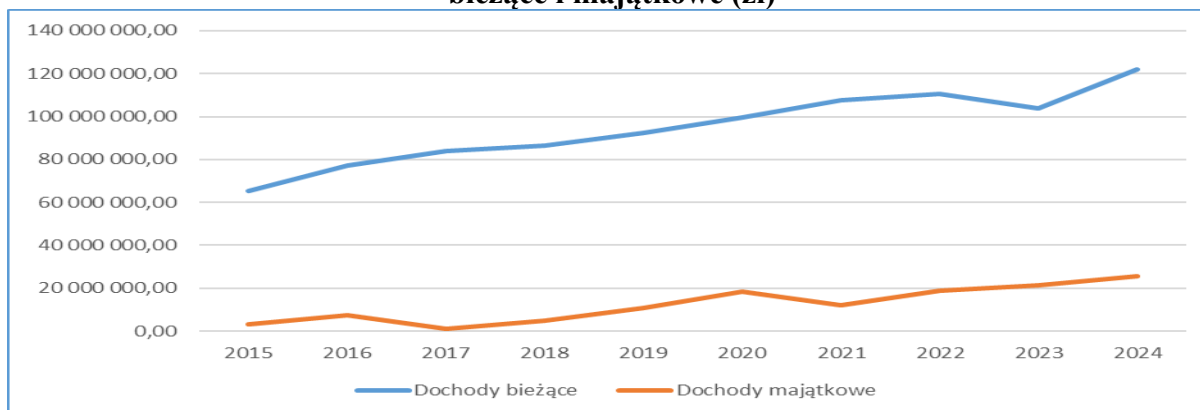
Struktura dochodów budżetowych i ich realizacja wg źródeł pochodzenia w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2024 r.

Dochody własne (czyli takie, na których pozyskanie Miasto ma bezpośredni wpływ, m.in.: podatki lokalne, dochody z mienia i wpływy ze sprzedaży usług) stanowiły 28 % dochodów budżetowych ogółem tj. 41 429 203,35 zł. Dochody z tytułu udziału w podatku PIT i CIT (wydzielone ze względu na pośredni charakter) stanowiły 19% dochodów budżetowych ogółem – 28 149 266,00 zł. Subwencje i dotacje, czyli transfery bezpośrednie z budżetu państwa, przyniosły budżetowi Miasta odpowiednio 21 % – 30 963 097,00 zł oraz 32 % – 47 081 663,98 zł.

Dochody Miasta w latach 2015 – 2024, z uwzględnieniem podziału na dochody bieżące i majątkowe (zł)

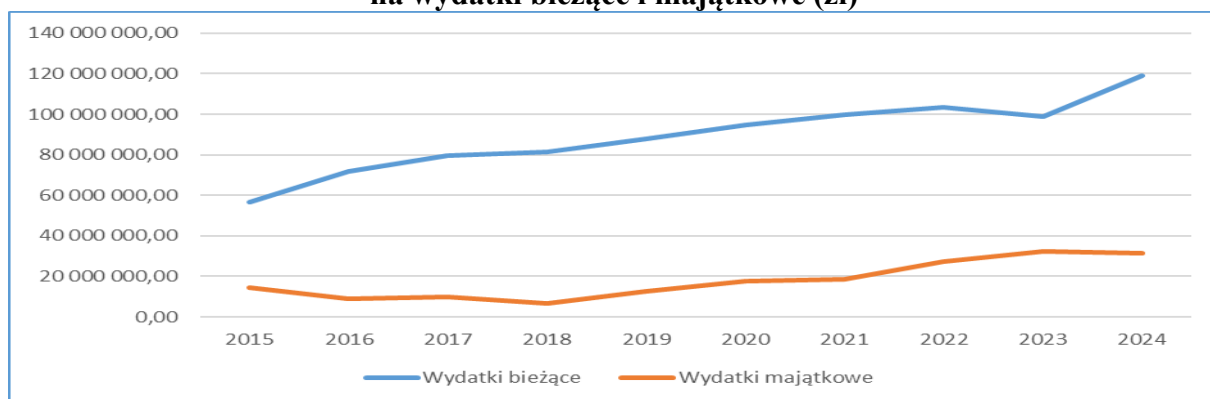
Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo oraz sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2024 r.

Dochody bieżące Miasta cechują się trendem rosnącym, z poziomu około 65 mln zł w roku 2015 wzrosły do około 121 mln zł w roku 2024, co należy ocenić pozytywnie. Dochody majątkowe w analizowanym okresie cechowały się względnie stałym poziomem, w okresie 2015 – 2019 oscylowały w przedziale od 3 do 10 mln zł, natomiast w latach 2020 – 2024 w przedziale od 12 do 25 mln zł. Na wyniku analizowanego okresu zaważyły otrzymane wpływy ze sprzedaży nieruchomości pod zabudowę wielorodzinną oraz otrzymanie zewnętrznych środków finansowych na realizowane zadania inwestycyjne.

Wykonanie wydatków bieżących na koniec 2024 r., ukształtowało się na poziomie – 118 946 035,80 zł, co stanowiło 96,67% planu, zaś wydatków majątkowych – 31 568 718,54 zł, co stanowi 74,69% planu. Realizacja poszczególnych wydatków przedstawiała się następująco:

- 1) wydatki bieżące – przeważająca pozycja wynagrodzenia osobowe i pochodne (50,70%), obsługa długu (0,92%), pozostałe wydatki, w tym świadczenia wypłacane mieszkańcom oraz dotacje na zadania bieżące (48,38%),
- 2) wydatki majątkowe obejmowały wydatki przeznaczone na inwestycje, zakupy inwestycyjne dokonywane przez jednostki budżetowe Miasta oraz przekazane do realizacji innym jednostkom. Stanowiły one 20,97 % wykonania wydatków ogółem.

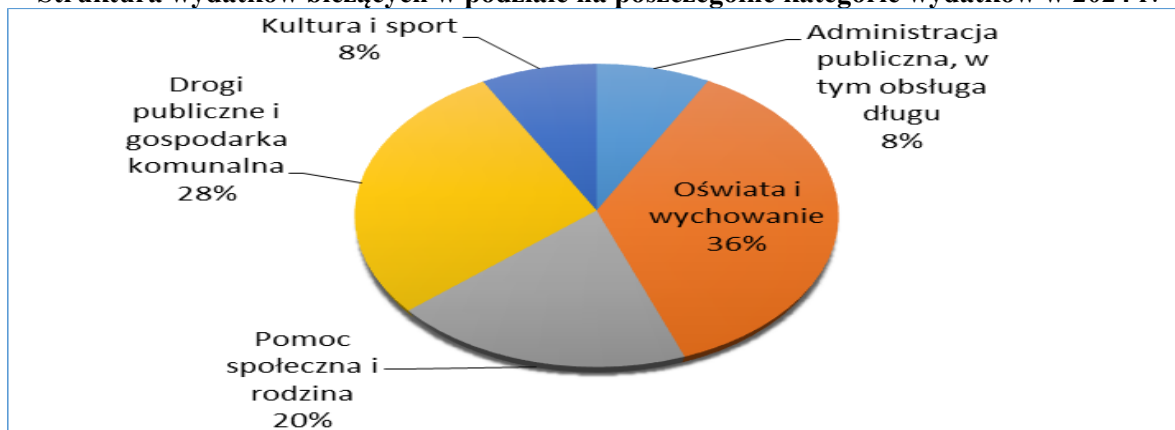
Wydatki Miasta w latach 2015 – 2024 z uwzględnieniem podziału na wydatki bieżące i majątkowe (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo oraz sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2024 r.

Wydatki bieżące obejmowały między innymi: wypłatę dodatków mieszkaniowych, wypłatę zasiłków i innych świadczeń socjalnych mieszkańcom Miasta, utrzymanie czystości ulic, dróg i posesji miejskich, oświetlenie ulic, usługi remontowe, zakupy materiałów niezaliczanych do zakupów inwestycyjnych, opłaty za media (energię elektryczną, c.o., wodę itp.), usługi pocztowe, telefony, transport, odsetki od kredytów bankowych i obligacji, usługi związane z gospodarką odpadami, koszty poboru podatków i opłat lokalnych i inne koszty bieżące ponoszone przez jednostki budżetowe Miasta, a także wynagrodzenia i pochodne, które obejmują wynagrodzenia osobowe pracowników wynikające z umów o pracę, dodatkowe wynagrodzenie roczne (tzw. 13 – tka), składki na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Pracy, odpis na ZFŚS, PFRON.

Struktura wydatków bieżących w podziale na poszczególne kategorie wydatków w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2024 r.

Grajewo najwięcej środków finansowych przeznacza na zadania z zakresu oświaty i wychowania. Dział ten stanowi 36 % wszystkich środków pieniężnych (bieżących), którymi dysponuje Miasto. Drugie w kolejności stanowią wydatki na drogi publiczne i gospodarkę komunalną. Kolejna pozycja to wydatki na pomoc społeczną i rodziny, w dużej mierze pozycja ta dotyczy wypłaty świadczeń rodzinnych. Należy podkreślić, iż większość zadań z ww. dziedziny finansowana jest z dotacji celowej z budżetu państwa. Łącznie wydatki na oświatę i pomoc społeczną pochłonęły 56 % kwoty przeznaczonej na wydatki bieżące Miasta. W najbliższych latach pozycje te powinny być poddane optymalizacji. Z kolei wydatki na administrację publiczną oraz kulturę i sport kształtują się na bardzo podobnym poziomie tj. około 8 % wszystkich wydatków bieżących. W roku 2024 spadły koszty obsługi długu, co jest wynikiem zatrzymania wzrostu stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej (organ NBP) oraz regularnych spłat kolejnych rat zadłużenia przez Miasto.

W roku 2024 Miasto poniosło nakłady inwestycyjne na zadania, które szerzej zostały scharakteryzowane w dalszej części Raportu tj. w rozdziale V. Działalność inwestycyjna. W 2024 r. Grajewo poniosło również wydatki na zakupy inwestycyjne, takie jak:

- 1) zakup gruntów pod drogi publiczne,
- 2) zakup kserokopiarki na potrzeby Urzędu Miasta,
- 3) zakup kociołków przechylnych na potrzeby Przedszkola Miejskiego nr 1 w Grajewie,
- 4) zakup kociołków warzelnych na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 1 w Grajewie.

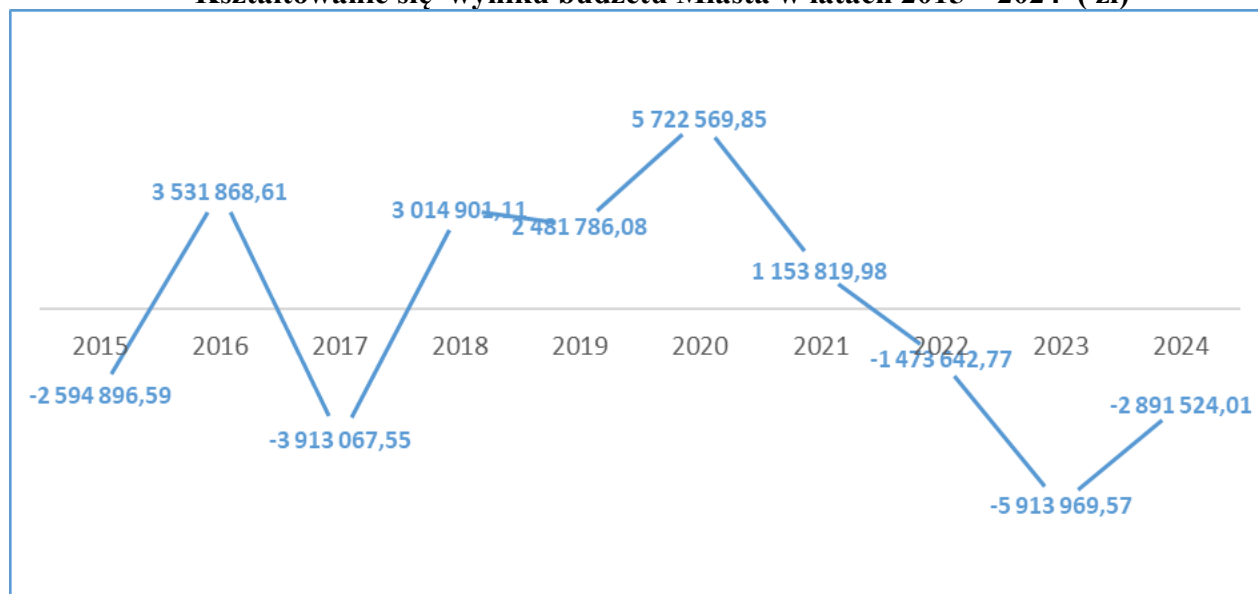
W 2024 r. Miasto Grajewo udzieliło również dotacji na inwestycje lub zakupy majątkowe, takie jak:

- 1) dotacja celowa dla ZWiK celem realizacji zadania: Budowa instalacji fotowoltaicznej na Stacji Uzdatniania Wody w Grajewie – etap II,
- 2) dotacja celowa dla ZWiK celem realizacji zadania: Budowa brakującej części kanalizacji sanitarnej w ul. Wiejskiej w Grajewie,
- 3) dotacja celowa dla ZWiK celem realizacji zadania: Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Geodetów w Grajewie,
- 4) dotacja celowa dla ZWiK celem realizacji zadania: Budowa kanalizacji sanitarnej w sięgaczu od ul. Jaśminowej w Grajewie,
- 5) dotacja celowa dla ZADM celem realizacji zadania: Przebudowa stropu budynku przy ul. Dwornej 2 w Grajewie,
- 6) dotacja celowa dla ZADM celem realizacji zadania: Przebudowa murku ogrodzeniowego przy budynku nr 8 na osiedlu Broniewskiego w Grajewie,
- 7) dofinansowanie zakupu samochodu służbowego oraz alkometru na potrzeby Komendy Powiatowej Policji w Grajewie,
- 8) dotacja celowa dla Powiatu Grajewskiego z przeznaczeniem na realizację zadania: Rozbudowa DP nr 1803B Grajewo - Uścianki - Flesze – Cyrki,
- 9) dotacja celowa dla Powiatu Grajewskiego z przeznaczeniem na realizację zadania: Przebudowa z rozbudową DP nr 1808B ul. Przemysłowej w Grajewie na odc. od ul. Szkolnej do ronda w ul. Wiórowej i Braci Świackich - opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej,
- 10) dotacja celowa dla Powiatu Grajewskiego z przeznaczeniem na realizację zadania: Wymiana poszycia dachowego części zabytkowej istniejącego od XVII wieku Zespołu Poklasztornego (prawego skrzydła) w Szczuczynie, w którym obecnie znajduje się siedziba Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego
- 11) dotacja celowa dla Powiatu Grajewskiego z przeznaczeniem dla Szpitala Ogólnego w Grajewie celem zakupu sprzętu medycznego na potrzeby tej jednostki.

W 2024 roku Miasto wniosło również wkład pieniężny do miejskiej spółki Towarzystwa Budownictwa Społecznego w kwocie 1 554 000,00 zł celem budowy budynku mieszkalnego (sfinansowanego głównie ze środków zewnętrznych).

Różnica między dochodami a wydatkami budżetu Miasta stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu albo deficyt budżetu.

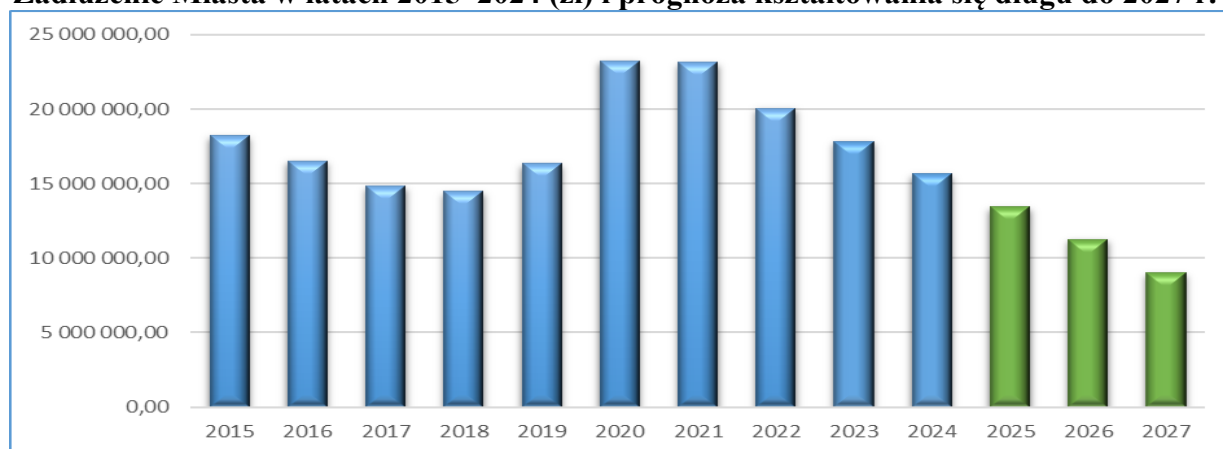
Kształtowanie się wyniku budżetu Miasta w latach 2015 – 2024 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo oraz sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2024 r.

Nierównowaga budżetowa będąca konsekwencją nadwyżki zrealizowanych wydatków nad wypracowanymi dochodami stanowiła na przestrzeni minionych lat główny powód zadłużania się Miasta. Zaciąganie długu było świadomie realizowaną polityką władz lokalnych chcących osiągnąć założone cele bez ograniczeń w pozostałych sferach działalności oraz bez istotnego wzrostu lokalnych podatków i opłat. Należy podkreślić, iż instrumenty dłużne (tj. kredyty oraz wyemitowane papiery wartościowe) spełniały funkcję efektywnych narzędzi w procesie rozwoju i zarządzania Miastem.

Zadłużenie Miasta w latach 2015–2024 (zł) i prognoza kształtowania się długu do 2027 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

Stan zobowiązań Miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i emisji obligacji na koniec 2015 r. wynosił 18,2 mln zł, natomiast na koniec 2024 r. – 15,6 mln zł, co oznacza zmniejszenie o kwotę 2,6 mln zł. Wspomniana kwota jest związana ze skalą działań inwestycyjnych, która wymagała chociażby zapewnienia przez Miasto wkładu własnego do wielu zadań realizowanych z udziałem środków zewnętrznych, w tym głównie środków pieniężnych pozyskanych z Unii Europejskiej i programów krajowych.

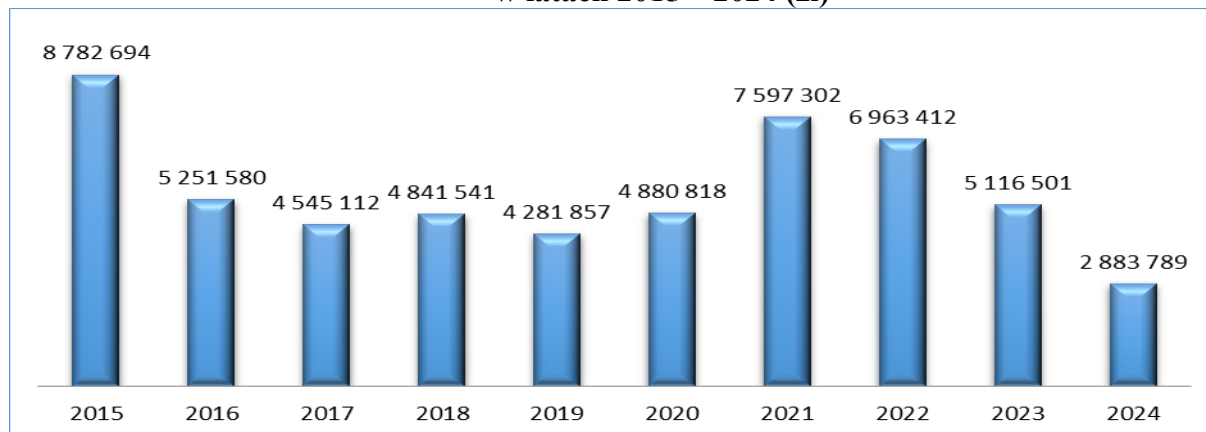
W 2024 r. zadłużenie Miasta zmalało w stosunku do roku poprzedniego o 2,2 mln zł, co było efektem spłaty kolejnej raty kredytu długoterminowego zaciągniętego w latach ubiegłych oraz wykupem obligacji wyemitowanych w 2013 r.

Warto podkreślić, iż wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosił 3,08 % i spełniał warunek określony w ww. przepisie, tj. nie przekraczał dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań wynoszącego 12,78 %.

W roku 2025 Grajewo planuje skorzystać z pożyczki Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) w ramach programu wspierającego zieloną transformację miast (ZTM) w celu restrukturyzacji istniejącego długu (częściowa spłata dotychczasowego zadłużenia). Oprocentowanie ww. pożyczki wynosi od 0% do 1% w zależności od rodzaju projektu, dodatkową korzyścią jest możliwość uzyskania umorzenia 5% kapitału pożyczki.

Wynik budżetu z działalności operacyjnej (bieżącej) jest istotny w związku z art. 242 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Wynik operacyjny. Dochody bieżące – wydatki bieżące Miasta w latach 2015 – 2024 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo oraz sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2024 r.

Spadek nadwyżki operacyjnej w budżecie Miasta to sygnał pogarszającej się kondycji finansowej samorządu. Nadwyżka operacyjna, będąca różnicą między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, stanowi podstawowy miernik zdolności miasta do samodzielnego finansowania inwestycji i spłaty zobowiązań. Jej spadek oznacza, że rosną wydatki stałe, np. na administrację, oświatę czy utrzymanie infrastruktury, przy jednoczesnym niewystarczającym wzroście dochodów własnych, takich jak podatki lokalne czy subwencje. Jeśli ten trend się utrzyma, może to ograniczyć możliwości inwestycyjne Miasta, zwiększyć ryzyko zadłużenia i obniżyć zdolność do pozyskiwania funduszy zewnętrznych, np. unijnych. Dlatego należy rozważyć podjęcie działań naprawczych tj.: racjonalizację wydatków

bieżących, zwiększenie efektywności zarządzania środkami publicznymi oraz aktywne poszukiwanie nowych źródeł dochodów.

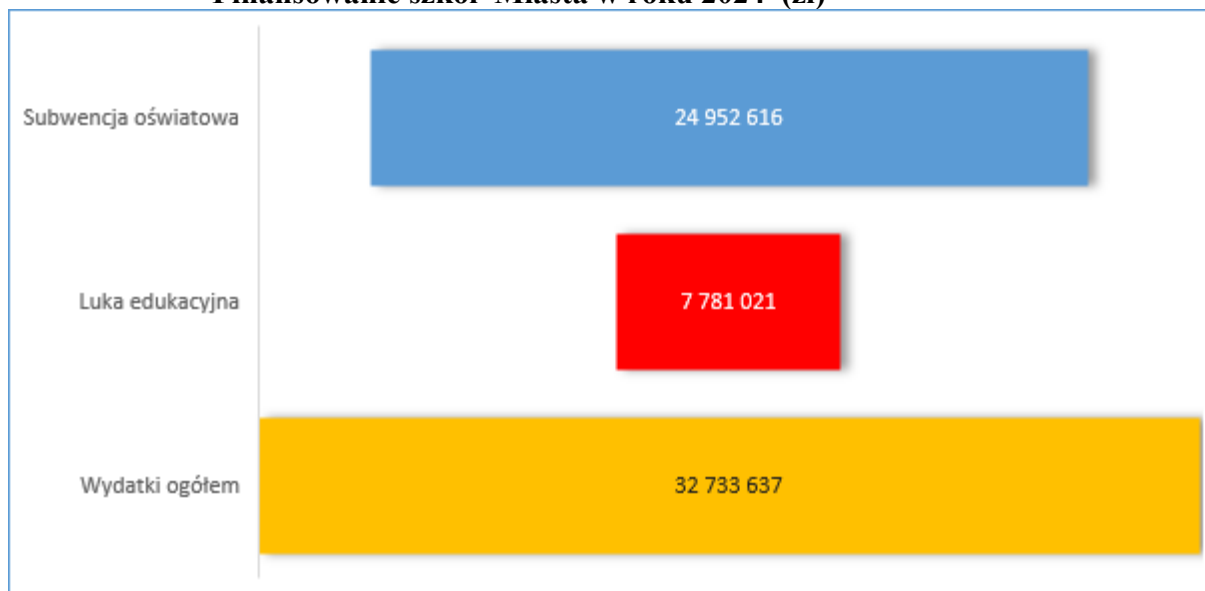
Stan mienia komunalnego Miasta, czyli prawa własności oraz inne prawa majątkowe, w tym w szczególności ograniczone prawa rzeczowe, użytkowania wieczystego, wierzytelności, udziały w spółkach czy akcje, w Raporcie został tylko zasygnalizowany. Szczegóły dotyczące majątku Miasta, zmiany w nim zachodzące czy dochody uzyskane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych zostały uwzględnione w informacji o stanie mienia komunalnego Grajewa za 2024 rok. Wartość mienia komunalnego Miasta, na dzień 31 grudnia 2024 roku, wynosiła 407 921 332,71 zł brutto, w tym 98 044 810,15 zł (majątek trwały w spółkach prawa handlowego i samorządowych instytucjach kultury).

2. Finansowanie zadań oświatowych w Mieście Grajewo

Oświata finansowana jest głównie ze środków budżetu Państwa transferowanych do Miasta w formie subwencji i dotacji. Niedostatek środków z budżetu Państwa samorząd uzupełnia z zasobów własnych oraz z funduszy Unii Europejskiej, różnych fundacji itp. Wielkość subwencji oświatowej ustalana jest według algorytmu przyjmowanego dla konkretnego roku i dzielona między jednostki samorządu terytorialnego według liczby uczniów. Przy naliczaniu subwencji brany jest pod uwagę stopień awansu zawodowego nauczycieli, liczba uczniów niepełnosprawnych, typ szkoły itp.

Zadania edukacyjne nie są „zadaniami własnymi” w normalnym tego słowa znaczeniu. Miasto nie ma wpływu na zasadniczą dla szkolnych finansów sprawę zarobków nauczycieli, a przyznawana Miastu subwencja nie odzwierciedla faktycznych kosztów oświaty.

Finansowanie szkół Miasta w roku 2024 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2024 r.

W 2024 roku „luka edukacyjna”, którą Miasto musiało pokryć z innych źródeł (przede wszystkim udziałami w podatkach PIT i CIT, wpływami z podatku od nieruchomości) stanowiła 23,77% ogółu wydatków przeznaczonych na utrzymanie szkół Miasta.

W ciągu ostatnich lat dynamicznie pogłębiła się luka pomiędzy kwotą subwencji oświatowej a wydatkami bieżącymi w obszarze oświaty. Jest to efekt między innymi braku wystarczających środków na przeprowadzenie reformy systemu oświaty, finansowania przez samorządy w ramach środków własnych podwyżek ustawowych oraz niedoszacowania kwot

subwencji oświatowej. Subwencja oświatowa nie pokrywa minimalnych kosztów funkcjonowania szkół.

Reasumując, Miasto Grajewo „dopłaciło” do oświaty (utrzymanie tylko szkół), w roku 2024 – 7,8 mln zł. Część z tych dodatkowych nakładów przeznaczono na podniesienie minimalnych standardów. To, że Miasto dopłaca do subwencji oświatowej, to dowód na niedostatek środków z budżetu Państwa, ale też argument za potrzebą stopniowej restrukturyzacji sieci oświatowej i dostosowanie jej do trendów demograficznych w Mieście.

Od 1 stycznia 2025 roku w Polsce obowiązuje nowy model finansowania oświaty, który zastąpił dotychczasową subwencję oświatową. Wprowadzono tzw. „kwotę potrzeb oświatowych”, mającą na celu lepsze dostosowanie środków do lokalnych potrzeb jednostek samorządu terytorialnego. Nowy system zakłada, że samorządy będą finansować oświatę głównie z własnych dochodów, w tym z udziałów w podatkach PIT i CIT. Wprowadzono również mechanizmy wyrównawcze dla jednostek o niższych dochodach. Skuteczność wprowadzonych zmian będzie zależeć od ich praktycznego wdrożenia.

3. Nieperiodyczne zdarzenia mające wpływ na budżet Miasta w 2024 r.

1. Dodatkowe dochody w PIT

W 2024 r. Grajewo otrzymało dodatkowe dochody z tytułu udziału we wpływach z PIT w kwocie 2 654 592,00 zł. Środki te zostały podzielone między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do wysokości dochodów w roku 2024 z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych. Otrzymane środki stanowiły znaczące wsparcie w realizacji zadań własnych Miasta. Grajewo otrzymane środki przeznaczyło na wydatki bieżące.

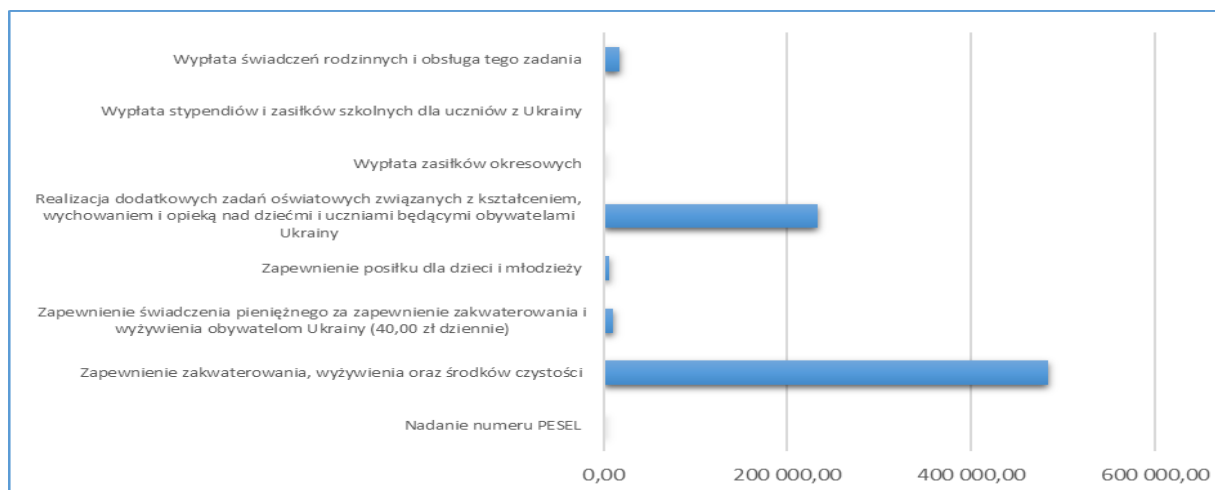
2. Zadanie realizowane ze środków Funduszu Pomocy dla Ukrainy

Atak Rosji na Ukrainę w lutym 2022 roku to bezprecedensowe wydarzenie w historii Europy od zakończenia II wojny światowej. Codziennie wiele osób – w szczególności kobiet i dzieci – uciekło w poszukiwaniu bezpiecznego schronienia. Znalazło je przede wszystkim w Polsce. Polski rząd przygotował specjalną ustawę, która umożliwiła legalny pobyt Ukraińców w Polsce. Mogą oni np. podjąć pracę, skorzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej czy kontynuować naukę i edukację. W ramach ustawy powstał również specjalny Fundusz Pomocy, którego celem jest wsparcie działań pomocowych.

Fundusz Pomocy został utworzony na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, aby zapobiec kryzysowi humanitarnemu spowodowanemu inwazją Rosji na Ukrainę. Fundusz zapewnia finansowanie i współfinansowanie wsparcia dla Ukrainy, w szczególności dla obywateli Ukrainy dotkniętych konfliktem zbrojnym. Zadania finansowane z Funduszu mogą być realizowane zarówno na terenie Polski, jak i poza jej granicami.

Miasto Grajewo w roku 2024 wykonało i nadal wykonuje szereg zadań w kluczowych obszarach dotyczących pomocy uchodźcom z Ukrainy. Wspierało również działania oddolne, w tym inicjatywy związane ze zbiórkami darów, zarówno dla uchodźców, jak i dla osób, które pozostały w Ukrainie.

Poniższy wykres prezentuje szczegółową informację o wykonaniu planu finansowego rachunku środków Funduszu Pomocy dla Ukrainy. Łącznie Miasto Grajewo wydało 751 037,26 zł środków Funduszu Pomocy na pomoc obywatelom Ukrainy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2024 r.

3. Zwrot dotacji wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, dotyczące wydatków majątkowych

Zwrot dotacji wykorzystanej z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, dotyczy wydatków majątkowych w ramach projektu – Budowa boiska lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie (Strengthening cross border social connections). Projekt realizowany był w partnerstwie z Samorządem Rejonu Solecznickiego (Litwa) w ramach projektu: „Wzmacnianie transgranicznych więzi społecznych” w ramach Programu Współpracy Interreg V-A Litwa-Polska. Ostatecznie zwrotu dokonano w kwocie 243 841,48 zł, za naruszenie prawa zamówień publicznych.

Prezentowane w Raporcie dane dotyczące stanu finansów Miasta Grajewo w 2024 r. wynikają ze sprawozdań budżetowych, sprawozdania z wykonania budżetu miasta, sprawozdania o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, sprawozdania z wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury oraz informacji o stanie mienia komunalnego Miasta za 2024 rok.

III. Ochrona środowiska przyrodniczego i gospodarka komunalna

1. Realizacja przyjętych Uchwałami Rady Miasta programów i strategii

- 1) Aktualizacja Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Grajewo nastąpiła w 2024 roku i została przyjęta Uchwałą Nr VI/51/24 Rady Miasta Grajewo z dnia 30 października 2024 r. w sprawie uchwalenia Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Grajewo na lata 2024-2039.

Zapotrzebowanie w ciepło

W Grajewie funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy, który zarządzany jest przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Grajewie. Swoim zasięgiem obejmuje

ponad 60% obszaru miejskiego. W Elektrociepłowni PEC Sp. z o.o. w Grajewie zainstalowanych jest 5 kotłów: 2 - WR10, 2 - WR5 oraz 1 kocioł KP8 parowy do układu skojarzonego. Kotły WR używane są tylko w sezonie zimowym natomiast KP8 przez cały rok wraz z systemem wysokiej kogeneracji. W przypadku awarii lub planowanych przeglądów układu kogeneracji w okresie letnim uruchamiany jest kocioł WR5. Moc zainstalowana w źródle wynosi 40,39MW w tym układ wodny 34,89 MW.

Moc zainstalowana w źródle jest w stanie zabezpieczyć energię ciepłą dla całego Miasta. Niektóre istniejące zakłady pracy na terenie Miasta posiadają własne kotłownie, w których wytwarzana energia ciepła wykorzystywana jest na cele technologiczne i grzewcze.

Ponadto na terenie Miasta znajduje się wiele małych obiektów – kotłowni w indywidualnych budynkach mieszkalnych na osiedlach mieszkaniowych oraz niewielkie kotłownie instytucji i podmiotów gospodarczych.

Kotłownie opalane są głównie paliwem stałym (węgiel) lub gazem oraz coraz częściej na pellet czy olej opałowy lekki.

Istniejące źródła ciepła zaspokajają poszczególnych odbiorców, jednakże stan techniczny tych obiektów w większości nie odpowiada obowiązującym normom, a ich niska sprawność, wysoki poziom emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego czy wysokie koszty eksploatacji sprawiają, że stają się one nieekonomiczne.

Główne obszary działań związanych z zaopatrzeniem w ciepło budynków Miasta to:

- rozwój OZE – montaż na budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej instalacji paneli fotowoltaicznych oraz na budynkach mieszkalnych kolektorów słonecznych. Montaż w budynkach pomp ciepła oraz źródeł opartych o spalanie biomasy,
- zwiększenie efektywności źródeł energii – montaż w budynkach mieszkalnych wysokosprawnych źródeł ciepła,
- zmiana źródła ogrzewania – wymiana kotłów węglowych,
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

Priorytetem w zakresie obecnego i przyszłego zaopatrzenia w ciepło jest zmniejszenie energochłonności budynków. Głównym celem w tym zakresie jest zapewnienie jak najwyższej sprawności indywidualnych systemów grzewczych, tym samym jak najmniejszego zanieczyszczenia środowiska. Przewiduje się, aby lokalne kotłownie już istniejące, a także te nowopowstałe, odznaczały się wysoką sprawnością oraz niskim zużyciem paliw, a także niską emisją zanieczyszczeń do środowiska. W lokalnych kotłowniach powinno się instalować urządzenia regulujące ich wydajność. Ma to na celu ograniczenie strat energii i zwiększenie efektywności energetycznej Miasta. Działaniem będącym przełożeniem celów krajowych i wspólnotowych jest ograniczanie emisji dwutlenku węgla poprzez modyfikację i rozwój systemu zaopatrzenia w ciepło w kierunku wymiany nieekonomicznych węglowych kotłów grzewczych na nowoczesne jednostki grzewcze spełniające uwarunkowania związane z ochroną środowiska. W tym również innowacyjnych technologii wytwarzania ciepła – np. na wykorzystanie ciepła z biomasy.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Powszechność dostępu i korzystanie z energii elektrycznej wymaga sprawnego działania rozbudowanego układu urządzeń do jej wytwarzania, przesyłania i rozdziału. Energia elektryczna dostarczana do naszych domów wytwarzana jest w elektrowniach. W Polsce są to głównie elektrownie ciepłone opalane węglem brunatnym lub kamiennym. Przesył energii z elektrowni do odbiorcy możliwy jest dzięki rozległej sieci linii i stacji elektroenergetycznych. Wiąże się on jednak ze stratami. Zasadniczy sposób zmniejszenia tych strat polega na podwyższaniu napięcia elektroenergetycznych linii przesyłowych.

Przedsiębiorstwem energetycznym obejmującym swoim zasięgiem teren Grajewa, a tym samym zaopatrującym Miasto w energię elektryczną jest PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok.

Miasto Grajewo zasilane jest w energię elektryczną 14 liniami SN 15 kV wychodzącymi ze stacji elektroenergetycznej 110/15 kV Grajewo 1 i Grajewo 2. Stacje te zasilane są ciągiem linii 110 kV Ełk - Grajewo 1 - Grajewo 2.

Kształtowanie się popytu na energię elektryczną w Grajewie w latach 2022– 2037 zależy będzie od:

- tempa zmiany liczby ludności,
- zmian w wyposażeniu gospodarstw domowych w sprzęt AGD i RTV,
- rozwoju sektora usług i produkcyjnego,
- rozwoju produkcji rolnej i infrastruktury technicznej gospodarstw rolnych,
- rozwoju turystyki,
- efektów racjonalizacji zużycia energii elektrycznej.

Zapotrzebowanie na paliwa gazowe

Operatorem systemu przesyłowego w Polsce jest spółka GAZ-SYSTEM S.A. Głównym zadaniem spółki jest transport paliw gazowych siecią przesyłową na terenie całego kraju, w celu ich dostarczenia do sieci dystrybucyjnych oraz do odbiorców końcowych podłączonych do systemu przesyłowego. Obszar działania operatora systemu przesyłowego – GAZ-SYSTEM S.A. podzielony jest na 6 oddziałów. Na terenie województwa mazowieckiego, podlaskiego i łódzkiego nadzór nad siecią przesyłową sprawuje Oddział w Rembelszczyźnie.

Funkcję krajowego operatora systemu dystrybucyjnego pełni Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., której kluczowym zadaniem jest niezawodny i bezpieczny transport paliw gazowych siecią dystrybucyjną na terenie całego kraju bezpośrednio do odbiorców końcowych oraz sieci innych operatorów lokalnych. Spółka świadczy usługę transportu paliwa gazowego na bazie umów zawartych z przedsiębiorstwami zajmującymi się sprzedażą paliwa gazowego. PSG Sp. z o.o. posiada 6 oddziałów rozmieszczonych równolegle w całym kraju, centrala znajduje się w Warszawie. Do zadań oddziałów podległych należy prowadzenie ruchu sieciowego, rozbudowa, konserwacja oraz remonty sieci i urządzeń, dokonywanie pomiarów jakości i ilości transportowanego gazu.

Na terenie Miasta (według stanu na koniec czerwca 2024 r.) charakterystyka sieci gazowej przedstawia się następująco:

- Sieć gazowa średniego ciśnienia, łączna długość sieci - 12.052m,
- Przyłącza gazowe średniego ciśnienia, łączna długość przyłączy - 958m,
- Liczba czynnych przyłączy gazowych-68 szt. (w tym do budynków mieszkalnych- 56 szt.).

Liczba przyłączy sukcesywnie rośnie w ramach zawieranych umów o przyłączenie z klientami indywidualnymi i podmiotami gospodarczymi. Ogólny stan sieci gazowej na terenie Miasta oceniany jest jako bardzo dobry.

- 2) Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska nastąpiła w 2023 roku Uchwałą Nr LXVI/482/23 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska dla Miasta Grajewo na lata 2024 – 2027 z perspektywą na lata 2028 -2031.

Na podstawie analizy stanu środowiska przyrodniczego i przewidywanych kierunków rozwoju opracowano Program jego ochrony. Ma on na celu zachowanie najcenniejszych elementów środowiska i poprawę jego stanu. W Programie wskazano główne obszary interwencji, tj.:

- a) ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu,
- b) ochronę przed hałasem,
- c) ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- d) poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochronę przed powodzią,
- e) zrównoważenie gospodarki wodno – ściekowej,
- f) ochronę zasobów kopalin,
- g) ochronę powierzchni ziemi i gleb,
- h) racjonalną gospodarkę odpadami,
- i) ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- j) zapobieganie poważnym awariom przemysłowym.

W Programie określono:

- a) strategię ochrony i poprawy stanu środowiska, zawierającą cele strategiczne oraz działania inwestycyjne i pozainwestycyjne podjęte w ramach każdego z wyznaczonych celów średniookresowych lub długookresowych, dostosowane do ich znaczenia dla realizacji Programu.
- b) działania inwestycyjne i pozainwestycyjne ustalone w ramach każdego z wyznaczonych celów średniookresowych lub długookresowych, według stopnia ważności dla realizacji Programu,
- c) zasady zarządzania Programem, w tym działania kontrolne,
- d) koszty i źródła finansowania Programu (środki niezbędne do osiągnięcia założonych celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe).

Najważniejszymi kwestiami dla Miasta wynikającymi z analizy stanu i zagrożeń środowiska oraz obszarów nadal stwarzających problemy są działania inwestycyjne i administracyjno-organizacyjne obejmujące:

- a) wymianę źródeł ogrzewania, wprowadzanie energii odnawialnej, modernizację systemu komunikacyjnego w celu poprawy jakości powietrza i poprawy stanu środowiska w całym Mieście,
- b) modernizację oraz budowę ciągów komunikacyjnych i lokowanie działalności gospodarczej we właściwych miejscach w celu ochrony mieszkańców przed ponadnormatywną emisją hałasu,
- c) rozbudowę systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w związku z ciągłym dostosowywaniem warunków lokalnych do przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- d) rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w celu poprawy jakości wód płynących,
- e) modernizację i przebudowę oczyszczalni ścieków.

Wskazane w Programie obszary interwencji, a w ich ramach działania, jakie należy podjąć w zakresie ochrony środowiska na terenie Grajewa, stanowią podstawę dla planowania konkretnych inwestycji i przedsięwzięć na przyszłe lata opartych na analizie stanu środowiska przyrodniczego oraz przewidywanych kierunkach rozwoju.

- 3) Uchwała Nr XXV/206/20 Rady Miasta Grajewa z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Grajewa na lata 2021 – 2025.

Zadaniem własnym Miasta jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej oraz ochrona mieszkańców przed bezdomnością poprzez zapewnienie lokali mieszkalnych w ramach najmu socjalnego i lokali zamiennych a także zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych dla gospodarstw domowych o niskich dochodach.

W Programie określono:

- a) prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Miasta z podziałem na lokale socjalne, pomieszczenia tymczasowe i pozostałe lokale mieszkalne,
- b) potrzeby oraz plan remontów i modernizacji, wynikający ze stanu technicznego budynków,
- c) planowaną sprzedaż lokali,
- d) zasady polityki czynszowej,
- e) sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami, wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu Miasta,
- f) wysokość wydatków i źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej,
- g) działania mające na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta.

Kierując się wskazaniem Programu przyjęto do realizacji m.in. zadania:

- a) zmniejszenie komunalnych zasobów mieszkaniowych poprzez sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców,
- b) budowę budynku mieszkalnego o pow. ok. 1400 m² i 32 lokalach mieszkalnych,
- c) wykonywanie remontów głównych w budynkach zasobu mieszkaniowego,
- d) modernizację obiektów i instalacji w budynkach zasobu komunalnego,
- e) wykonanie remontów zapobiegawczych oraz modernizację obiektów oraz urządzeń technicznych budynków,
- f) inspirowanie remontów w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

W 2024 r. oddano do użytku wielorodzinny budynek mieszkalny przy ul. Targowej. W wyniku realizacji inwestycji powstały 24 mieszkania (w tym dwa przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami) wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu Miasta, o łącznej powierzchni użytkowej lokali 1167,72 m². Na realizację inwestycji Miasto Grajewo pozyskało środki zewnętrzne z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Na koniec 2024 roku stan komunalnego zasobu mieszkaniowego wynosił:

- a) lokale mieszkalne – 599,
- b) budynki komunalne – 43,
- c) lokale objęte najmem socjalnym – 68.

- 4) Program w sprawie przyjęcia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Grajewo w 2024 roku. Uchwała Nr LXIX/507/24 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 lutego 2024 roku.

W Programie przyjęto do realizacji m.in. następujące zadania:

- a) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- b) odławianie bezdomnych zwierząt,
- c) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- d) obowiązkową sterylizację i kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- e) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- f) usypianie ślepych miotów,
- g) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich (w razie potrzeby),
- h) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- i) sterylizację i kastrację zwierząt.

W celu realizacji Programu zawarto umowy:

- a) z właścicielem firmy GREEN HOUSE, prowadzącym schronisko zwierząt w m. Krzeczkowo, na odławianie i utrzymywanie bezpańskich psów z terenu Miasta. Na ten cel wydatkowano kwotę 266.398,00 zł. Wykonawca umowy odłowił 12 psów, wszystkie zostały poddane sterylizacji lub kastracji.
Na koniec 2024 roku w schronisku przebywały 2 psy z terenu Miasta.
- b) z właścicielem gospodarstwa rolnego w Grajewie na zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich, które zostały odebrane lub uciekły właścicielom (potencjalnie),
- c) na usługi weterynaryjne (leczenie psów i kotów – 92 szt.) oraz na sterylizację kotek i kastrację kotów wolnożyjących (24 szt.) za kwotę 36.803,00 zł,
Na usługi sterylizacji i kastracji 40 psów i 28 kotów posiadających właścicieli wydatkowano kwotę 12.250,00 zł (Miasto opłaciło 50% wartości usługi).

2. Stan realizacji innych Uchwał Rady Miasta Grajewo podjętych w 2024 r.

- 1) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr LXVIII/499/24 z dnia 31.01.2024 r. w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Miasta
W uchwale określono stawkę dotacji przedmiotowej dla Zakładu Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie w wysokości 2,14 zł od 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego Miasta, jako dopłatę do utrzymania i remontów budynków mieszkalnych i mieszkań.
- 2) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr LXX/516/24 z dnia 27.03.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Miasta
Uchwała zmieniła stawkę dotacji przedmiotowej dla Zakładu Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie na kwotę 2,22 zł miesięcznie do 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy, jako dopłatę do utrzymania i remontów budynków mieszkalnych i mieszkań.
- 3) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr II/8/24 z dnia 23.05.2024 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych
Do kategorii dróg gminnych zaliczono: ul. św. Jana Pawła II, ul. Danuty Siedzikówny „Inki”, ul. Św. Piotra, ul. św. Floriana, ul. św. Józefa, ul. św. Marka i ul. św. Maksymiliana Kolbe oraz przedłużenie ul. mjr Jana Tabortowskiego i ul. Pilota Kazimierza Sztramko.
- 4) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr IV/35/24 z dnia 29.08.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem jest Miasto Grajewo oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków
Utworzono 2 dodatkowe przystanki komunikacyjne na ul. św. Jana Pawła II.
- 5) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr IV/36/24 z dnia 29.08.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty
Uchwała podniosła stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do kwoty 30 zł od 1 mieszkańca, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz stawkę opłaty do kwoty 75 zł miesięcznie od 1 mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.
- 6) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr VI/50/24 z dnia 30.10.2024 r. w sprawie sposobu rozpatrzenia wniosku wniesionego do Rady Miasta
Uchwała określiła sposób rozpatrzenia wniosku wniesionego do Rady Miasta Grajewo przez Pana A.F. w dniu 04 września 2024 r. w sprawie zorganizowania przystanku kolejowego „pod mostem dla pieszych na os. 1000-lecia/os. Broniewskiego w Grajewie”. Wniosek skierowano do rozpatrzenia dla PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

- 7) Uchwała Rady Miasto Grajewo Nr VI/51/24 z dnia 30.10.2024 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji projektu "Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Grajewo na lata 2024-2039"

Uchwałą zaktualizowano projekt „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Grajewo na lata 2024-2039”.

- 8) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr VIII/68/24 z dnia 30.12.2024 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy

Uchwałą określono górną stawkę opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy za usługi odbioru odpadów komunalnych, jeśli odpady te są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 300,00 zł za 1m³ odebranych odpadów, jeśli odpady te nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 750,00 zł za 1m³ odebranych odpadów; górną stawkę opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych w wysokości 100,00 zł za 1m³; górną stawkę opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości za opróżnianie osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych w wysokości 300,00 zł za 1 m³.

- 9) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr LV/433/23 z dnia 29.03.2023 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Uchwałą postanowiono o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

3. Infrastruktura i obiekty miejskie

1. Drogi gminne i drogi wewnętrzne stanowiące własność Miasta

Na terenie Miasta urządzonych jest 125 dróg kategorii dróg gminnych. Długość dróg publicznych wynosi 55,9 km, w tym:

- a) o nawierzchni bitumicznej – 28,5 km,
- b) o nawierzchni betonowej – 0,9 km,
- c) o nawierzchni z kostki brukowej – 19,6 km
- d) o nawierzchni gruntowo-żwirowej – 5,9 km,
- e) o nawierzchni tłuczniowej – 0,6 km

Na terenie Miasta wyznaczono lokalizacje 31 przystanków autobusowych, w tym 26 przystanków w zarządzie Miasta.

Długość ścieżek rowerowych na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 8,2 km. W 2024 roku wybudowano ścieżki rowerowe w ul. Jaśminowej, św. Jana Pawła II, św. Józefa, Pilota Kazimierza Sztramko i Danuty Siedzikówny „Inki” o długości 1,58 km.

Na terenie Miasta istnieje ok. 90 odcinków dróg wewnętrznych o długości 25 km. Układ komunikacyjny Miasta stanowi układ drogowo-uliczny, przez który przebiegają drogi:

- 1) krajowa nr 65 (ul. Ełcka, ul. Wojska Polskiego)
- 2) wojewódzka nr 665 (dawniej DK 61 ul. Kopernika, ul. Piłsudskiego)
- 3) powiatowe:
 - część ul. Konopskiej - leży w ciągu drogi Nr 1802B odcinek o długości 2,11 km,
 - część w drodze Nr 1803B odcinek o długości 0,51 km,
 - ul. Fabryczna - leży w ciągu drogi powiatowej Nr 1810B o długości 1,14 km,
 - ul. Wiórowa - leży w ciągu drogi powiatowej Nr 1810B i Nr 2631B o długości 1,296 km,

- ul. Elewatorska - leży w ciągu drogi Nr 2630B o długości 1,44 km,
- ul. Przemysłowa - leży w ciągu drogi Nr 1808B o długości 2,76 km.

Zakres i koszty prac wykonanych w ramach bieżącego utrzymania dróg i placów Miasta w 2024 r.

Zarządzanie drogami to między innymi realizacja zadań związanych z uzgadnianiem dokumentacji projektowych, projektów organizacji ruchu drogowego, wydawaniem zezwoleń na zajęcie pasów drogowych oraz utrzymaniem i ochroną dróg.

Służby porządkowe systematycznie wykonują przeglądy terenów miejskich zwracając szczególną uwagę na nieprawidłowości i braki w oznakowaniu, nieczytelność znaków, czystość, jak również stan techniczny nawierzchni ulic, dróg rowerowych, chodników, oświetlenia ulicznego, wiat przystankowych, miejskich placów zabaw i siłowni zewnętrznych. Na bieżąco uzupełniano ubytki w jezdniach w ramach remontów częściowych, wykonywano również profilowanie dróg gruntowych, wymieniano nieczytelne lica znaków drogowych, uzupełniano brakujące oznakowanie po aktach wandalizmu lub zdarzeniach drogowych oraz naprawiano elementy małej architektury znajdującej się na miejskich placach i skwerach.

W ramach bieżącego utrzymania wyremontowano nawierzchnie bitumiczne o łącznej powierzchni około 1500 m², nawierzchnie gruntowe o łącznej powierzchni 162.255 m² oraz odnowiono 3.201 m² oznakowania poziomego.

W ramach poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego wykonano:

- 1) naprawę i uzupełnienia oznakowania drogowego i infrastruktury drogowej (wartość zadania 155.989,16 zł),
- 2) wyniesione przejście dla pieszych w ul. Słonecznej w Grajewie (wartość zadania 10.908,00 zł),
- 3) utwardzenie terenu zieleni przy Urzędzie Miasta na działce nr 870/6 w Grajewie (wartość zadania 12.500,00 zł),
- 4) remont części chodnika wraz z zejściem dla pieszych w ul. Dwornej w Grajewie (wartość zadania 12.915,00 zł),
- 5) chodnik w obrębie skrzyżowania ul. Partyzantów z ul. Sportową w Grajewie (wartość zadania 8.500,00 zł),
- 6) odnowienie malowania przejść dla pieszych i linii segregacyjnych na jezdniach ulic miejskich (wartość zadania 60.678,93 zł).

Dbano również o utrzymanie czystości w Mieście. W okresie letnim codziennie według przyjętego harmonogramu mechanicznie zamykane były ulice, jak również opróżniane kosze uliczne i zbierane nieczystości z terenów miejskich. W okresie zimowym zajmowano się odśnieżaniem i zapobieganiem śliskości na ulicach, drogach, parkingach i placach miejskich zgodnie z przyjętymi standardami zimowego utrzymania (wartość zadania 911.581,68 zł).

2. Oświetlenie uliczne

Na terenie Miasta funkcjonuje instalacja oświetlenia ulicznego, w której skład wchodzi 2278 punktów świetlnych, które usytuowane są w pasach dróg publicznych i na terenach stanowiących własność Miasta.

W ramach prac utrzymaniowych i modernizacyjnych oświetlenia ulicznego na terenie Miasta w 2024 roku wykonano oświetlenie terenu przy garażach zlokalizowanych przy ul. Perlitz. Na bieżąco prowadzono także prace konserwacyjne, obsługę iluminacji i dekoracji świątecznych na ulicach oraz w parkach.

Główne zadania wykonane w ramach zapewnienia oświetlenia ulic i placów w Mieście w 2024 roku

Lp.	Nazwa zadania	Wykonawca	Poniesione koszty (zł)
Zapewnienie oświetlenie ulic i placów			
1.	konserwacja oraz naprawy sieci energetycznej i instalacji oświetleniowej	Elektro Instal Wojciech Płochocki z Grajewa	wartość zadania 58.138,74
2.	dystrybucja i zakup energii elektrycznej na oświetlenie przestrzeni publicznej	PGE Dystrybucja S. A. PGE Obrót S. A.	wartość zadania 400.935,07

3. Tereny zieleni miejskiej

Na terenie Miasta położone są następujące parki :

a) „Solidarności” pomiędzy ulicami: Konstytucji 3 Maja, Łazienną, Dolną i Koszarową,

b) „Wolności” przy ul. Strażackiej,

oraz tereny rekreacyjne i zieleni miejskiej:

- przy ul. Mickiewicza, Popiełuszki i Nowickiego,
- na Placu Niepodległości,
- przy ul. Wojska Polskiego,
- przy ul. Rtm. Konopki, ul. Legionistów i siedzibie Grajewskiej Izby Historycznej,
- przy ul. Ekologicznej,
- przy ul. Tabortowskiego.

Powierzchnia terenów zieleni miejskiej w 2024 r wyniosła około 27 ha, w tym 19 ha zieleni zorganizowanej. Tereny te przedstawiają różne formy funkcjonalne: parki, skwery, zieleń przyuliczną, rabaty kwietne, łąki kwietne i nieużytki.

Kompleksowa obsługa terenów zieleni miejskiej wymaga całorocznych nakładów pracy. Poczynając od okresu zimowego i wczesnowiosennego wykonywane są prace porządkowe, wycinki i przycinki drzew, sadzenie drzew i krzewów, aby latem móc realizować zadania związane z utrzymaniem zieleni, obejmujące między innymi: koszenie trawników, sadzenie kwiatów, pielenie rabat kwiatowych, przycinanie żywopłotów i cięcia pielęgnacyjne drzew i krzewów. W okresie jesiennym oprócz prac porządkowych związanych z grabieniem liści wykonywane jest sadzenie drzew, krzewów. W 2024 roku zakupiono 2.700 szt. sadzonek kwiatów jednorocznych, 402 szt. bylin roślin wieloletnich oraz 46 szt. drzew.

Łączny koszt pielęgnacji zieleni w Mieście w 2024 roku wyniósł 882.938,04 zł.

4. Kanalizacja deszczowa

Miasto jest właścicielem sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej. W każdym roku zajmuje się konserwacją i remontami sieci oraz budową urządzeń w nowo powstałych ulicach.

Sieć kanalizacji deszczowej obejmuje kolektory o łącznej długości 43,6 km i urządzenia kanalizacyjne zakończone 15 wylotami do rowów.

Zgodnie z uzyskanymi pozwoleniami na odprowadzanie wód opadowych i roztopowych Miasto zobowiązane jest do konserwacji i utrzymania we właściwym stanie rowów odprowadzających wody z kanalizacji deszczowej o łącznej długości 4,5 km.

Na zlecenie Miasta utrzymaniem sieci kanalizacji deszczowej oraz wylotami, poprzez które odprowadzane są wody opadowe do rowów, zajmuje się Zakład Wodociągów i Kanalizacji – zakład budżetowy Miasta. W 2024 roku na cele związane z utrzymaniem kanalizacji deszczowej poniesiono wydatek w kwocie 74.000,00 zł (konserwacja oraz naprawa sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej i rowów odprowadzających wody opadowe).

W 2024 roku wybudowano urządzenia kanalizacyjne o łącznej długości 425,7 m w ulicach Jaśminowej, Konwaliowej, Strażackiej (parking).

5. Sieć wodociągowa i kanalizacji sanitarnej

Zadania z zakresu gospodarki wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wykonuje Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Grajewie. Przedmiotem działania ZWiK jest:

- 1) pobór i uzdatnianie wody z wyjątkiem działalności usługowej – dysponowanie i gospodarowanie zasobami wód podziemnych eksploatowanymi na potrzeby sieci wodociągowej, zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym,
- 2) działalność usługowa w zakresie rozprowadzania wody – bieżące i stałe dostarczanie wody do odbiorców,
- 3) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
 - a) odbiór ścieków od odbiorców oraz ich oczyszczanie,
 - b) gospodarka osadami pościekowymi,
- 4) badania i analizy techniczne,
 - a) prowadzenie kontroli parametrów wody w całym procesie technologicznym w celu utrzymania wysokiej jakości wody dostarczanej odbiorcom,
 - b) prowadzenie stałej i bieżącej kontroli odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej ścieków oraz utrzymanie właściwych parametrów ich oczyszczania,
 - c) pomiar rejestratorem CDL oraz analiza wielkości i zakresu strumieni objętości poboru wody i dobór na ich podstawie klasy, typu oraz średnicy wodomierzy,
- 5) utrzymanie i eksploatacja sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę i oczyszczaniu ścieków,
- 6) utrzymanie oraz eksploatacja zespołów elementów wodociągowych i kanalizacyjnych służących ochronie wód przed zanieczyszczeniem,
- 7) transport drogowy pojazdami specjalizowanymi,
- 8) konserwacja kanalizacji deszczowej w pasie dróg miejskich na zlecenie Urzędu Miasta,
- 9) lokalizacja podziemnych linii użyteczności.

Podstawą gospodarki finansowej ZWiK są przychody własne pochodzące ze świadczonych usług. W związku z tym, że Zakład samodzielnie nie prowadzi inwestycji w zakresie budowy sieci, wykonywane są one na zlecenie Urzędu Miasta i finansowane z budżetu Miasta.

W 2024 roku ZWiK zrealizował zadania inwestycyjne finansowane dotacją celową o łącznej wartości 327.791,44 złotych.

Sieć wodociągowa na terenie Miasta na koniec 2024 r. obejmowała 5,5 km magistrali i 57,051 km sieci rozdzielczej. Długość sieci kanalizacji sanitarnej Grajewa wynosiła 56,829 km.

W 2024 roku ZWiK sprzedał 691 976 m³ wody oraz odebrał od mieszkańców 584 466 m³ ścieków. Na terenie Miasta funkcjonuje 7 źródeł ulicznych stanowiących jego własność z których część mieszkańców pobiera wodę. Koszty pokrywane są z budżetu Miasta.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. Zakład zatrudniał 36 osób. W związku z niskimi wynagrodzeniami istnieją problemy ze znalezieniem osób chętnych do pracy i z wymaganymi uprawnieniami. Braki kadrowe są bardzo dużym wyzwaniem w organizacji czasu pracy, zwłaszcza w okresach urlopowych, choroby któregoś z pracowników czy wystąpienia awarii.

Od 15 listopada 2024 na terenie Miasta Grajewa obowiązują nowa taryfa na usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków zatwierdzona przez regulatora Wody Polskie. Dzięki staraniom Zakładu w miejsce taryfy jednoczęłonowej jednorodnej, została wprowadzona taryfa wieloczęłonowa, różnorodna, a obowiązujące stawki opłat zostały ściśle skorelowane z ponoszonymi przez Zakład kosztami.

6. Funkcjonowanie obiektów miejskich

1) Targowisko miejskie przy ul. Dwornej

Targowisko miejskie zostało wybudowane i oddane do użytkowania w 2012 roku. Jego powierzchnia wynosi 10.258 m².

Zabudowę targowiska stanowią:

- a) budynek administracyjno-sanitarny o powierzchni 68,00 m²,
- b) dwie wiaty stalowe ze stanowiskami handlowymi o powierzchni 623,05 m²,
- c) stanowiska handlowe niezadaszone o powierzchni 619,754 m²,
- d) układ komunikacyjny pieszo jezdny o powierzchni 1957 m²,
- e) tereny zieleni izolacyjnej o powierzchni 1997 m².

W 2024 r. poniesiono wydatki na utrzymanie targowiska w kwocie 131.104,80 zł.

2) Szalet publiczny przy ul. Ks. J. Popiełuszki

Budynek szaletu miejskiego został wybudowany i oddany do użytkowania w 2003 roku. Jest to budynek parterowy o pow. zabudowy 94,00 m² i pow. użytkowej 62,20 m².

Poniesiono wydatki na utrzymanie szaletu miejskiego w kwocie 173.990,00 zł.

3) Cmentarz komunalny przy ul. Pułaskiego

Cmentarz komunalny obejmuje dwa sektory. Sektor pierwszy wybudowany w latach osiemdziesiątych ub. wieku praktycznie jest już zapełniony i obejmuje powierzchnię 3,2 ha. Sektor drugi został wybudowany w 2012 roku i obejmuje powierzchnię 1,2 ha. Znajdują się na nim kolumbaria.

Administracją cmentarza, w tym również utrzymaniem porządku na cmentarzu i prowadzeniem ksiąg cmentarnych zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Grajewie. W 2024 roku wydatki na administrowanie cmentarza wyniosły 284.672,35 zł. Na cmentarzu PUK wykonał remont alejki za kwotę 39.000,00 zł.

7. Ochrona Powietrza

W 2024 roku kontynuowano współrealizację programu Czyste Powietrze (wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja budynków jednorodzinnych). Na dzień 31.12.2024 roku złożono 728 wniosków do WFOŚiGW w Białymstoku o dofinansowanie na wymianę źródła ciepła i/lub termomodernizację budynków jednorodzinnych. Łączna kwota wypłaconej dotacji to 12.650.182,00 zł. Prowadzony jest punkt informacyjny dla mieszkańców, którego zadaniem jest udzielanie informacji dotyczących możliwości otrzymania dofinansowania na wymianę źródeł ciepła, a także informowanie o szkodliwości przestarzałych źródeł ciepła na paliwo stałe i znaczeniu redukcji zużycia energii m. in. poprzez termomodernizację budynków.

W 2024 roku wymieniono 154 szt. nieefektywnych źródeł ciepła na:

- 1) sieć ciepłownicza – 4 szt.
- 2) ogrzewanie gazowe – 103 szt.
- 3) odnawialne źródła energii – 27 szt.
- 4) kocioł węglowy klasy 5 lub ekoprojekt – 1 szt.
- 5) kocioł na biomasę klasy 5 lub ekoprojekt – 18 szt.
- 6) kocioł olejowy – 1 szt.

W ramach edukacji ekologicznej Miasto wzięło udział w jednej z ogólnopolskich akcji edukacyjnych z zakresu ochrony środowiska i ochrony powietrza – pn. „Na straży czystej ziemi”, która odbyła się 20.09.2024 r. Wśród organizatorów: Miasto Grajewo, Starostwo Powiatowe w Grajewie, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Grajewie, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Grajewie oraz Szkoła Podstawowa nr 4 w Grajewie. W akcji wzięło udział 400 osób, w tym uczniowie i opiekunowie ze Szkoły Podstawowej Nr 1, Szkoły Podstawowej Nr 2 oraz Szkoły Podstawowej Nr 4 w Grajewie. Podczas akcji zebrano 1,0 Mg odpadów.

W celu minimalizacji negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu w 2024 roku unieszkodliwiono z terenu Miasta 83,31 Mg azbestu w ramach Programu Priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

4. Gospodarka odpadowa

Gospodarka odpadami komunalnymi w 2024 r. na terenie Miasta była kontynuacją przedsięwzięć i działań prowadzonych w latach ubiegłych.

Miasto odpowiedzialne jest za zorganizowanie odbioru i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i części niezamieszkałych włączonych do gminnego systemu odbierania odpadów komunalnych. Jednocześnie, Miasto sprawuje nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych. Właściciele nieruchomości (lub w ich imieniu administrator bądź zarządca nieruchomości) uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami, deklarując liczbę osób ją zamieszkujących. Pobierana opłata przeznaczona jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu, w skład których wchodzi: odbiór, transport, utylizacja odpadów, utrzymanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK), obsługa administracyjna oraz edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Usługę odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i części niezamieszkałych włączonych do gminnego systemu odbierania odpadów komunalnych w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 roku świadczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. z siedzibą w Grajewie, ul. Targowej 19.

Koszty odebrania, transportu i zbierania odpadów komunalnych:

2024	2023	2022
1.750.091,63 zł	1.640.592,29 zł	1.527.360,04 zł

Odpady komunalne z terenu miasta Grajewo odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej.

Odbiór zmieszanych odpadów komunalnych odbywa się raz na 2 tygodnie w zabudowie jednorodzinnej, natomiast w zabudowie wielorodzinnej 3 razy w tygodniu.

Odbiór selektywnie zebranych odpadów komunalnych odbywa się 1 raz w miesiącu w zabudowie jednorodzinnej, w zabudowie wielorodzinnej 2 razy w tygodniu, natomiast odpadów ulegających biodegradacji oraz popiołu – 1 raz na 2 tygodnie. Z nieruchomości niezamieszkałych odpady odbierane są zgodnie ze złożoną deklaracją, nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu.

Miasto zobowiązane jest także prowadzić Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Taki punkt (PSZOK) został zorganizowany na terenie Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Grajewie przy ul. Targowej 19. PSZOK działa od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 17:00 oraz w soboty od godz. 10.00 do godz. 14.00.

Koszty utworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych:

2024	2023	2022
128.827,80 zł	129.703,68 zł	120.096,00 zł

Ponadto na terenie Grajewa organizowane są dwa razy w roku mobilne zbiórki odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Obowiązującą zasadą naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest metoda od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Stawka opłaty w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 30 września 2024 wynosiła 27,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, natomiast w okresie od 1 października do 31 grudnia wynosiła 30,00 zł. Z tytułu posiadania kompostownika przysługuje zwolnienie w wysokości 2,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość.

Na zagospodarowanie odpadów komunalnych Miasto Grajewo podpisało umowę wykonawczą ze spółką BIOM Sp. z o.o. z Dolistowa zarządzającą Zakładem Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce działającym jako Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Z tytułu świadczenia usług polegających na składowaniu, zagospodarowaniu i unieszkodliwianiu odpadów komunalnych Miasto Grajewo ponosi opłaty naliczane na podstawie rzeczywistej ilości przyjętych do zagospodarowania odpadów komunalnych oraz opracowanej przez BIOM tabeli opłat za przyjęcie odpadów.

Koszty zagospodarowania i unieszkodliwiania odpadów:

2024	2023	2022
4.209.196,39 zł	3.729.288,26 zł	3.221.629,17 zł

Przez okres dwunastu miesięcy 2024 roku zostały selektywnie zebrane („u źródła” oraz w PSZOK) i przekazane do odzysku w RIPOK następujące ilości odpadów:

Kod odpadu	Nazwa odpadu	2024 [Mg]	2023 [Mg]	2022 [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	14,66	4,87	6,36
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu	205,44	245,22	262,72
20 01 01	Papier i tektura	216,90	214,75	233,12
20 01 02	Szkło	238,18	259,14	282,82
20 01 39	Tworzywa sztuczne	351,42	187,89	350,63
20 01 99	Popiół	216,88	253,14	309,32
20 02 01	Odp. ulegające biodegradacji	754,32	704,73	800,60
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	174,08	131,88	168,83
20 03 01	Odpady niesegregowane (zmieszane)	4.429,18	4.192,34	4.269,85
	SUMA	6.601,06	6.193,96	6.684,25

Jednym z głównych celów gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie wymaganych przez przepisy poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie. W 2024 r. osiągnięto następujące poziomy:

- 1) ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – **1,28%**,
- 2) recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – **34,86%**,
- 3) składowania odpadów komunalnych – **3,86%**.

IV. Zarządzanie majątkiem Miasta i przestrzenią publiczną

1. Nieruchomości Miasta

Grajewo zajmuje powierzchnię 18,93 km², z czego 205,06 ha to nieruchomości, które stanowią własność Miasta jako jednostki samorządu terytorialnego. Miasto stało się właścicielem tych nieruchomości na podstawie decyzji komunalizacyjnej Wojewody z początku lat 90. oraz w drodze zakupów na podstawie umów cywilnoprawnych.

Ogółem w skład nieruchomości i nieruchomości gruntowych wchodzi:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i wielorodzinnej,
- 2) tereny zieleni: parki, stadiony, tereny leśne i rowy,
- 3) nieruchomości administrowane przez ZADM pod budynkami i przez ZWiK - przepompownie, oczyszczalnia,
- 4) nieruchomości przekazane w trwały zarząd lub użyczenie szkołom miejskim, przedszkolom miejskim, MOSiR, (hala sportowa, stadion), ZADM, ZWiK, MOPS, GCK, ŚDS „Pomocna dłoń”, MBP,
- 5) tereny przemysłowe, targowe, garaże,
- 6) tereny o przeznaczeniu rolniczym.

Miasto jest właścicielem mieszkań komunalnych i może je zbywać na rzecz najemców. Lokale mieszkalne sprzedawane są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i Uchwałą Rady Miasta Grajewo Nr LV/428/23 z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony.

Ilość wszystkich mieszkań komunalnych - 599 (stan na 31.12.2024 r.)

Ilość mieszkań komunalnych sprzedanych - 434 (w tym 1 sprzedane w 2024 r.)

Miasto jest właścicielem gruntów zajętych pod drogi gminne o łącznej powierzchni - 91,0526 ha.

Miasto jest właścicielem nieruchomości gruntowych, które są oddane w użytkowanie wieczyste, w tym :

	liczba nieruchomości / powierzchnia [ha]
1) osoby fizyczne	379 / 5,43
2) pozostałe (osoby prawne instytucje i spółki)	22 / 21,42

Miasto wydzierżawia nieruchomości i wynajmuje powierzchnie garażowe na podstawie 86 zawartych umów, w tym:

1) dzierżawa gruntów pod garaż „blaszak”	54
2) najem garaży murowanych	19
3) inne	13

Powierzchnia gruntów Miasta według form władania:

Lp.	Rodzaj gruntów	Stan na 31.12.2024 r.	
		Powierzchnia w m ²	Wartość księgowa w zł
1	Grunty stanowiące własność Miasta	113 3620	10 242 673,31
2	Drogi	91 0526	12 917 173,38
3	Miasto - użytkownik wieczysty na gruntach Skarbu Państwa i innych	368,11	9 443,25

4	Grunty Miasta oddane w użytkowanie wieczyste	24 1386	3 357 112,88
5	Grunty Miasta oddane w użytkowanie wieczyste - mieszkania własnościowe	878	8 412,84

Formy prawne gospodarowania nieruchomościami Miasta

Lp.	Rodzaj zagospodarowania	Stan na 31.12.2024 r.	
		Ilość działek szt.	Powierzchnia w ha
1	Oddane w użytkowanie wieczyste	403	26,77
2	Przekazane w trwały zarząd lub użytkowanie	217	36,89
3	Użyczenie	11	5,19
4	Dzierżawa	70	18,54
	R A Z E M :	701	87,39

Sprzedaż działek stanowiących własność miasta Grajewo w 2024 r.:

Miasto Grajewo w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. sprzedawało grunty o łącznej powierzchni 1,8130 ha. W tym w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej sprzedano grunty o powierzchni 0,7994 ha za kwotę 1 317 531,00 zł, natomiast w drodze przetargów grunty o pow. 1,0136 ha za kwotę 1 139 350,00 zł. Łącznie dochód ze sprzedaży wyniósł 2 456 881,00 zł. Sprzedano następujące nieruchomości:

- 1) nieruchomość oznaczona jako działka ewidencyjna nr 3719/2 o pow. 0,0028 ha położonej przy ul. Wojska Polskiego w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej,
- 2) nieruchomość oznaczona jako działki ewidencyjne nr 743/3 i 743/4 o łącznej pow. 0,0744 ha położonej przy ul. Wilczewo w drodze przetargu,
- 3) nieruchomość oznaczona jako działka ewidencyjna nr 2139/6 o pow. 0,1100 ha położonej przy ul. św. Jan Pawła II w drodze przetargu,
- 4) nieruchomość oznaczona jako działki ewidencyjne nr 2043/15, 2042/10, 2042/11 i 2043/16 o łącznej pow. 0,7155 ha przy ul. Pośła Jana Zyskowskiego w trybie bezprzetargowym na cele mieszkaniowe,
- 5) nieruchomość oznaczona jako działka ewidencyjna nr 283/19 o pow. 0,0094 ha położonej przy ul. Grunwaldzkiej w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej,
- 6) nieruchomość oznaczona jako działka ewidencyjna nr 1242/25 o pow. 0,0292 ha położonej przy ul. Wyzwolenia w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej,
- 7) nieruchomość oznaczona jako działka nr 2139/10 o pow. 0,1757 ha ul. św. Jana Pawła II w drodze przetargu,
- 8) nieruchomość oznaczona jako działka nr 2139/11 o pow. 0,1500 ha ul. św. Piotra w drodze przetargu,
- 9) nieruchomość oznaczona jako działka nr 2139/12 o pow. 0,1275 ha ul. św. Jana Pawła II w drodze przetargu,

- 10) aport do Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Grajewie niezabudowanej nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 5006/1 o pow. 1,2787 ha położona przy ul. Inwestycyjnej z przeznaczeniem na cele statutowe spółki,
- 11) nieruchomość oznaczona jako działka ewidencyjna nr 1241/9 o pow. 0,0037 ha położonej przy ul. Wyzwolenia w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej,
- 12) nieruchomość oznaczona jako działki ewidencyjne nr 4417/8, 4417/9 i 4417/11 łącznej o pow. 0,0132 ha położonej przy ul. Ekologicznej w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej,
- 13) nieruchomość oznaczona jako działka ewidencyjna nr 2598/3 o pow. 0,0252 ha położonej przy ul. Konopskiej w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej,
- 14) nieruchomość oznaczona jako działki nr 3259/7, 3270/2 i 3271 o łącznej pow. 0,3760 ha ul. Budowlana w drodze przetargu,
- 15) nieruchomość oznaczona jako działka ewidencyjna nr 4747/3 o pow. 0,0004 ha położonej na os. Centrum na rzecz użytkownika wieczystego w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej.

Zbywanie lokali mieszkalnych

W 2024 r. sprzedano na rzecz najemców 1 lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 64,48 m² w budynku wielorodzinnym na ul. Wiktorowo 73/16 – za kwotę 154 139,30 zł.

Nabywanie nieruchomości na rzecz Miasta

Miasto Grajewo w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. nabyło:

- 1) w drodze umowy darowizny od osoby fizycznej nieruchomość oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 2981/5 o pow. 0,0425 ha położoną przy ul. Gen. Dąbrowskiego z przeznaczeniem pod drogę,
- 2) w drodze umowy darowizny od osoby fizycznej nieruchomość oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 2707/4 o pow. 0,3846 ha położoną przy ul. Gen. Dąbrowskiego z przeznaczeniem pod drogę,
- 3) w drodze umowy kupna-sprzedaży nieruchomość niezabudowaną oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 2058/1 o pow. 0,1025 ha położoną przy ul. Pilota Kazimierza Sztramko na cele związane z realizacją zadań własnych Miasta,
- 4) w drodze nieodpłatnego przeniesienia własności od Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Grajewie niezabudowaną nieruchomość, oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 5006/1 o pow. 1,2787 ha, położoną przy ul. Inwestycyjnej,
- 5) w drodze umowy kupna-sprzedaży od osób fizycznych i Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w Grajewie prawo użytkowania wieczystego nieruchomości niezabudowanej oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 4807/3 o pow. 0,0072 ha z przeznaczeniem pod ciąg pieszo rowerowy,
- 6) w drodze umowy kupna-sprzedaży od osoby fizycznej nieruchomość niezabudowaną oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 2988/13 o pow. 0,6301 ha położoną w Grajewie z przeznaczeniem pod cmentarz.

Przychody z gospodarowania mieniem Miasta (kwota brutto)

Wpływy ze sprzedaży mienia w ramach gospodarki gruntami i nieruchomościami	2 456 881,00 zł
Wpływy ze sprzedaży lokali mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego gminy	154 139,30 zł

Wpływy z najmu i dzierżawy w ramach gospodarki gruntami i nieruchomościami	424 835,63 zł
Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego	289 222,63 zł
Wpływy z opłat z tytułu trwałego zarządu	58 031,38 zł
Wpływy z tytułu rocznych opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz wpływy z tytułu opłat jednorazowych za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	209 605,75 zł
R A Z E M :	3 592 715,69 zł

Naliczanie i aktualizacja opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu oraz windykacja tych opłat

W roku 2024 powiadomiono 4 osoby fizyczne (nowo wyodrębnione garaże od Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej) o naliczeniu wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego.

W 2024 r. nie aktualizowano opłat rocznych za użytkowanie wieczyste oraz trwały zarząd. Windykacja zaległych należności polegała na wysłaniu wezwań do zapłaty i ostatecznych wezwań do zapłaty. Złożono do Sądu Rejonowego jeden pozew o zapłatę rocznej opłaty za użytkowanie wieczyste.

Prowadzenie postępowania administracyjnego dotyczącego podziałów nieruchomości oraz rozgraniczenia nieruchomości

Postępowanie obejmowało wydawanie postanowień o możliwości podziału nieruchomości, wydawanie decyzji zatwierdzających podział nieruchomości i wydawanie postanowień o rozgraniczeniu wraz ze stosowną decyzją.

W 2024 r. przeprowadzono 16 postępowań administracyjnych w sprawie podziału nieruchomości. Na wniosek wydano 11 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości, natomiast z urzędu 5 decyzji. Każde postępowanie rozpoczęto wydaniem postanowienia (opinii) o możliwości podziału nieruchomości.

Nie zostało wszczęte żadne postępowanie dotyczące rozgraniczenia nieruchomości.

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz waloryzacja rocznych opłat przekształceniowych

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształciło się w prawo własności. Art. 4 pkt 3 w/w ustawy nałożył na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast obowiązek wydawania zaświadczeń potwierdzających przekształcenie w przypadku gruntów stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego. Termin na wydanie zaświadczeń został ustalony na 12 miesięcy od dnia przekształcenia.

W 2024 r. nie wydano zaświadczeń o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności dla gruntów położonych na terenie Miasta zabudowanych na cele mieszkaniowe, spełniających warunki ustawy.

Zgodnie z art. 7 ustawy przekształceniowej nowy właściciel gruntu wnosi na rzecz Miasta przez okres 20 lat, począwszy od 1 stycznia 2019 r. roczną opłatę z tytułu przekształcenia bądź też może w każdym czasie trwania obowiązku wnoszenia opłaty zgłosić Burmistrzowi na piśmie zamiar jednorazowego jej wniesienia w kwocie pozostającej do spłaty (opłata jednorazowa). W roku 2024 rozpatrzono 26 wniosków o wniesienie jednorazowej opłaty przekształceniowej.

Stosownie do art. 9a ustawy przekształceniowej Burmistrz udziela – na wniosek – bonifikaty od opłaty jednorazowej w wysokości 99%. W 2024 roku rozpatrzono 11 wniosków o jednorazową opłatę z tytułu przekształcenia z zastosowaniem 99% bonifikaty przewidzianej w ustawie.

Na podstawie art. 10 ww. ustawy, art. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz Zarządzenia Nr 76/24 Burmistrza Miasta Grajewo z dnia 30 października 2024 r. w sprawie waloryzacji rocznych opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów stanowiących poprzednio własność Miasta Grajewo, dokonano waloryzacji rocznych opłat przekształceniowych. Waloryzacji dokonano przy zastosowaniu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, tzw. wskaźnika inflacyjnego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wyliczonego metodą nawiązań łańcuchowych poczynając od 2019 r. (tj. o wskaźnik 141,68 – wzrost cen o 41,68%). Nowe, zwaloryzowane, roczne opłaty przekształceniowe obowiązują od 1 stycznia 2025 r. W wyniku waloryzacji planowany dochód budżetu Miasta Grajewo w 2025 r. powinien wzrosnąć o 79.759,82 zł w stosunku do 2024 roku z zastrzeżeniem o możliwości wpływu wniosków od właścicieli nieruchomości o jednorazową spłatę rocznych opłat przekształceniowych z bonifikatą.

Windykacja należności z tytułu rocznych opłat przekształceniowych polegała na wystawieniu wezwań do zapłaty, ostatecznych wezwań do zapłaty oraz złożeniu 1 pozwu o zapłatę do Sądu Rejonowego oraz 1 wniosku egzekucyjnego do Komornika Sądowego.

Prowadzenie ewidencji ulic oraz numerów porządkowych nieruchomości

Na podstawie wniosków wydano 24 zaświadczenia o nadaniu numeru porządkowego budynku i 1 zaświadczenie o zmianie numeru adresowego (dotychczasowa numeracja porządkowa zawierała wady utrudniające jej wykorzystywanie).

Zmieniono nazwę części ul. Franciszka Stefczyka na ul. Wiosenną - Uchwała Nr IV/32/24 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 sierpnia 2024 r. Nadano nazwę ulicy Zacisza - Uchwała Nr IV/31/24 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 sierpnia 2024 r. Nadano nazwę rondy położonemu w Grajewie „Rondo 1 Pułku Piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego” - Uchwała Nr VI/52/24 Rady Miasta Grajewo z dnia 30 października 2024 r.

Z urzędu zmieniono 2 numery adresowe budynków w związku ze zmianą nazwy ulicy.

2. Plany zagospodarowania przestrzennego i warunki zabudowy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Grajewo

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta zostało ustalone Uchwałą Rady Miejskiej w Grajewie nr 75/XV/99 z dn. 29 grudnia 1999 roku wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr XXI/119/08 Rady Miasta Grajewo z dnia 11 kwietnia 2008 roku i Uchwałą Nr XXI/140/12 Rady Miasta Grajewo z dnia 25 kwietnia 2012 roku.

W wyniku przeprowadzonej przez Burmistrza oceny aktualności ww. Studium oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Miasta sporządzonej w 2023 r. i obejmującej okres od lipca 2018 r. do czerwca 2023 r. stwierdzono, że

- 1) z uwagi na stosunkowo odległy horyzont czasowy opracowania obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta, a w związku z tym inny stan prawny w tamtym okresie dokument ten nie spełnia części

- obowiązujących wymogów prawnych, w tym przede wszystkim wynikających z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 2) w opracowaniu nie uwzględniono również pewnych uwarunkowań o charakterze regionalnym wynikających między innymi z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego,
 - 3) wyznaczone kierunki polityki przestrzennej Miasta w większości są nadal aktualne i nie wymagają wprowadzania zmian,
 - 4) potrzeba częściowej aktualizacji wynika przede wszystkim z niekontrolowanego rozwoju w przestrzeni miejskiej elektrowni słonecznych, realizowanej na obrzeżach miasta zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz składanych wniosków w zakresie zmiany Studium,
 - 5) z uwagi na obowiązujące przepisy w tym wejście w życie z dniem 24 września 2023 r. przepisów ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw Rada Miasta Grajewo nie ma już możliwości prawnych podjęcia uchwały intencyjnej w zakresie zmiany Studium, a wyniki ww. analizy należy traktować jako materiał wyjściowy podczas procedury sporządzania Planu Ogólnego Miasta Grajewo.

Rada Miasta Grajewo w dniu 31 stycznia 2024 r. przyjęła Uchwałę Nr LXVIII/497/24 w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Grajewo oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Miasta Grajewo.

Zgodnie z art. 13i ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na wniosek Burmistrza Miasta, Rada Miasta Grajewo dnia 29 sierpnia 2024 r. podjęła Uchwałę Nr IV/34/24 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Miasta Grajewo.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie Miasta w 2024 r. obowiązywało 21 planów miejscowych i zmian planów miejscowych, które zostały uchwalone po 1 stycznia 1995 r. Łączna powierzchnia terenów objętych aktami prawa miejscowego wynosi ok. 190 ha, co stanowi ok 10 % powierzchni Miasta.

Zgodnie z opracowaną oceną aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Grajewo oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Grajewa sporządzoną w 2023 r. i obejmującą okres od lipca 2018 r. do czerwca 2023 r. obowiązujące na terenie Grajewa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w większości są aktualne i nie wymagają zmian. Należy kontynuować prace nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które zostały określone w „Wieloletnim programie sporządzania planów miejscowych”, z uwzględnieniem pojawiających się nowych potrzeb inwestycyjnych.

W strukturze funkcjonalnej planów miejscowych zdecydowanie dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej stanowiące w przyszłości obszary do uwzględnienia w pierwszej kolejności podczas wyznaczania stref planistycznych o profilach funkcjonalnych – mieszkaniowych w Planie Ogólnym Miasta Grajewo. Zalecane jest nie tylko kontynuowanie dotychczasowej praktyki, lecz również wzrost aktywności Miasta w zakresie uchwalania planów miejscowych, z zachowaniem jednakże odpowiednich proporcji przede wszystkim w zakresie wyznaczania nowych terenów mieszkaniowych względem rzeczywistego zapotrzebowania mieszkańców Miasta na tereny o tej funkcji.

W opracowaniu znajduje się „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na osiedlu Centrum w Grajewie w rejonie ulic: Elckiej i Kopernika”. Miasto w ramach projektu unijnego pn: „Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich

gminach” w terminie od lipca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. konsultowało społecznie w/w dokument. Następnie, w lutym 2018 r. projekt planu, został skierowany do zaopiniowania i uzgodnienia do organów właściwych - uzyskując ich akceptację. W kolejnym etapie ma on zostać wyłożony do publicznego wglądu, tak aby wszyscy zainteresowani mieli okazję zapoznać się i wnieść ewentualne uwagi.

Aktualnie prowadzona jest procedura w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami Topolową i Ekologiczną oraz Kościołem pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Grajewie" zainicjowana Uchwałą Nr LV/427/23 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 marca 2023 r. Umowa z wykonawcą została podpisana dnia 01 sierpnia 2024 r. Głównym argumentem przemawiającym za potrzebą opracowania planu jest ustalenie powiązań komunikacyjnych z układem istniejącym, ustalenie powiązań infrastrukturalnych, określenie parametrów i wskaźników zabudowy dla ukształtowania ładu przestrzennego, a także określenie zasad i warunków podziału terenów na działki budowlane. Należałoby zaprojektować spójną całość z terenem, na którym obowiązuje już plan miejscowy ustalony Uchwałą Nr XI/120/08 Rady Miasta Grajewo z dnia 11 kwietnia 2008 r. w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na osiedlu Jana Pawła II w Grajewie na północny-wschód od Kościoła p.w. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy.

Dodatkowo Rada Miasta Grajewo 27 marca 2024 r. podjęła Uchwałą Nr LXX/512/24 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na działkach nr 1445/3, 1445/4 i 1446/2 przy ul. Kopernika w Grajewie. Umowa z wykonawcą na wykonanie przedmiotowego planu miejscowego została podpisana dnia 18.03.2024 r. Burmistrz na każdym etapie procedury planistycznej dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zapewniał jawność i przejrzystość ww. procedury. W szczególności dotyczy to etapów związanych z udziałem społeczeństwa w procedurze.

Burmistrz Miasta 23.07.2024 r. obwieścił o podjęciu Uchwały Nr LXX/512/24 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na działkach nr 1445/3, 1445/4 i 1446/2 przy ul. Kopernika w Grajewie. Poinformował o możliwości składania wniosków do planu miejscowego, miejscu ich składania, informacjach, jakie zawierać powinny wnioski oraz terminie, w jakim można je składać. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne wnioski od mieszkańców.

Projekt planu miejscowego został zaopiniowany i uzgodniony przez instytucje wykonujące zadania m.in. z zakresu ochrony zdrowia, bezpieczeństwa ludzi i mienia, tj.: Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, właściwy organ wojskowy, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji, Straż Graniczna).

Burmistrz Miasta w 2025 r. przeprowadził konsultacje społeczne, a następnie Rada Miasta 25 kwietnia 2025 r. podjęła Uchwałą Nr XII/90/25 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na działkach nr 1445/3, 1445/4 i 1446/2 przy ul. Kopernika w Grajewie.

Na dzień 31.12.2024 r. na terenie Miasta obowiązywały następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa dotycząca osiedla „Marii Konopnickiej” – Uchwała Nr 166/XXVII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 13 listopada 1997 r.,

- 2) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa w rejonie działki nr 2671 przy ul. Piłsudskiego – Uchwała Nr 179/XXVIII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 29 grudnia 1997 r.,
- 3) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa w rejonie ulicy Elektrycznej i Kopernika – Uchwała Nr 180/XXVIII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 29 grudnia 1997 r.,
- 4) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa w obrębie ulic: 23 Stycznia, Wyzwolenia, Spółdzielczej i Wesołej na osiedlu mieszkaniowym „Huta” – Uchwała Nr 200/XXXI/98 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 17 czerwca 1998 r.,
- 5) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotycząca terenów położonych w rejonie ulic Wojska Polskiego i Spokojnej – Uchwała Nr 57/XI/99 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 12 lipca 1999 r.,
- 6) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa dotycząca terenu przy ul. Dwornej w Grajewie "Targowica miejska" – Uchwała Nr 148/XXVI/2001 Rady Miasta Grajewa z dnia 28 lutego 2001 r.,
- 7) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa dotycząca obszaru położonego na osiedlu „Jana Pawła II” – Uchwała Nr 171/XXX/2001 Rady Miasta Grajewa z dnia 10 lipca 2001 r.,
- 8) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa dotycząca terenu położonego przy ul. Targowej "Teren urządzeń zaplecza komunikacji" – Uchwała Nr 182/XXXIII/01 Rady Miasta Grajewa z dnia 29 listopada 2001 r.,
- 9) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa dotycząca terenu położonego przy ul. Konopskiej – Uchwała Nr VIII/47/03 Rady Miasta Grajewa z dnia 29 maja 2003 r.,
- 10) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu, położonego w rejonie ulic: Piłsudskiego i Lawendowej w Grajewie – Uchwała Nr XXXIII/196/05 Rady Miasta Grajewa z dnia 28 października 2005 r.,
- 11) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Konstytucji 3 Maja w Grajewie – Uchwała Nr XIV/71/07 Rady Miasta Grajewa z dnia 28 września 2007 r.,
- 12) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na osiedlu Jana Pawła II w Grajewie na północny-wschód od Kościoła p.w. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy – Uchwałą Nr XXI/120/08 Rady Miasta Grajewa z dnia 11 kwietnia 2008 r.,
- 13) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Stefczyka, Działkową, Konopnickiej, Konopską, rowem melioracyjnym i ul. Łąkową na osiedlu M. Konopnickiej w Grajewie – Uchwała Nr XXXIX/232/09 Rady Miasta Grajewa z dnia 2 grudnia 2009 r.,
- 14) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Targowej i Ekologicznej w Grajewie – Uchwała Nr XXXII/187/05 Rady Miasta Grajewa z dnia 27 września 2005 r.,
- 15) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Konopnickiej, Sadowej i Piłsudskiego w Grajewie – Uchwała Nr XIV/88/11 Rady Miasta Grajewa z dnia 25 października 2011 r.,
- 16) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmująca teren położony na osiedlu Centrum w Grajewie- Uchwała Nr XXXVII/269/13 Rady Miasta Grajewa z dnia 27 czerwca 2013 r.,
- 17) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa dotycząca terenu położonego na os. Jana Pawła II – Uchwała Nr XZLV/326/14 Rady Miasta Grajewa z dnia 24 stycznia 2014 r.,

- 18) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grajewa dotycząca terenu położonego na os. Jana Pawła II – Uchwała Nr XIII/104/15 Rady Miasta Grajewa z dnia 29 września 2015 r.,
- 19) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego Grajewa w rejonie ulic: Kilińskiego, Ks. J. Popiełuszki, Józefa Piłsudskiego i Pl. Niepodległości- Uchwała Nr XIII/105/15 Rady Miasta Grajewa z dnia 29 września 2015r.
- 20) zmiana planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Sportową, Piłsudskiego, Braci Świackich i Partyzantów w Grajewie – Uchwała Nr XXX/247/21 Rady Miasta Grajewa z dnia 31 marca 2021 r.
- 21) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Przemysłową, Wiórową i Robotniczą w Grajewie – Uchwała Nr XLI/325/22 Rady Miasta Grajewa z dnia 23 lutego 2022 r.

W grudniu 2023 r. do Rady Miasta wpłynął 1 wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z halami garażowymi na samochody osobowe w kondygnacji podziemnej, budowie utwardzonych dojazdów, parkingów, dojść pieszych, elementów małej architektury oraz infrastruktury technicznej przy ul. Pośła Jana Zyskowskiego w Grajewie na działkach ozn. nr geod. 2040/3 i 2040/4, obręb 0001. Burmistrz na każdym etapie postępowania zapewnił jawność i przejrzystość procedowania. Rada Miasta Grajewa po uzyskanych uzgodnieniach i opiniach podjęła Uchwałę Nr LXVIII/496/24 z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej położonej przy ul. Pośła Jana Zyskowskiego w Grajewie.

Rada Miasta podejmując ww. uchwałę brała pod uwagę potrzeby i możliwości rozwoju Miasta wynikające z ustaleń obowiązującego na terenie Grajewa Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalonego Uchwałą Nr 75/XV/99 Rady Miasta Grajewa z dnia 29 grudnia 1999 r., zmienionego Uchwałami Rady Miasta Grajewa Nr XXI/119/08 z dnia 11 kwietnia 2008 r. i Nr XXI/140/12 z dnia 25 kwietnia 2012 r. W złożonej przez Miejską Komisję Urbanistyczno – Architektoniczną w Grajewie opinii wskazano, iż inwestycja mieszkaniowa jest sprzeczna z obowiązującym Studium. Komisja poddała w wątpliwość należyte wypełnienie dyspozycji art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących dotyczące warunku niesprzeczności przedmiotowej inwestycji ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Grajewa z uwagi na przeważający kierunek rozwoju określony jako tereny przemysłowe, produkcji i usług.

W obecnym stanie prawnym w odniesieniu do art. 5 ust. 3 ww. ustawy mieszkaniowej ma zastosowanie art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw zgodnie z którym: „Do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, w przepisach ustaw zmienianych niniejszą ustawą z wyjątkiem ustawy zmienianej w art. 26, odnoszących się do planu ogólnego gminy, przez plan ogólny gminy należy rozumieć Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, z wyjątkiem spraw uchwalania planów ogólnych gminy”.

Dnia 05.03.2024 r. do Urzędu Miasta wpłynęła skarga inwestora na Uchwałę Nr LXVIII/496/24 Rady Miasta Grajewa z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej położonej przy ul. Pośła Jana Zyskowskiego w Grajewie. Burmistrz Miasta 22.03.2024 r. przekazał skargę do WSA w Białymstoku wraz z odpowiedzią oraz aktami sprawy. Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem Sygn. akt II SA/Bk 163/24 z dnia 09 maja 2024 r. oddalił skargę.

Uczestniczenie w sporządzaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego

Instrumentem prawnym ograniczającym dowolne inwestowanie na obszarze nie objętym planem miejscowym, jest obok przepisów szczególnych, decyzja ustalająca warunki zabudowy dla inwestycji niepublicznych oraz decyzja ustalająca lokalizację inwestycji celu publicznego. Decyzje te mają charakter promesy ale też przesądza o treści kolejnej decyzji – pozwolenia na budowę. Wygasają z chwilą, gdy inny wnioskodawca uzyskał pozwolenie na budowę lub dla tego terenu uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są sprzeczne z treścią decyzji.

W 2024 r. Burmistrz Miasta wydał ogółem 47 decyzji o warunkach zabudowy na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Najwięcej decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 26. Wydano 3 decyzje dotyczące zabudowy usługowej, a zabudowy innej (m. in. produkcyjnej, handlowej, OZE)- 17.

Decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w 2024 r. zostało wydanych 11. Dotyczyły one inwestycji liniowych, tj. budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowy kanalizacji deszczowej oraz budowy sieci elektroenergetycznej, a także budowy nawierzchni i brakującej infrastruktury technicznej w ul. Geodetów, Świerkowej, Malinowej, Poziomkowej.

3. Zabytki Miasta – miejski program opieki nad zabytkami

Miasto zobowiązane jest do ochrony zabytków, które znajdują się na jego obszarze. Zgodnie z art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami gminy mają dbać m. in. o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie czy zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków.

Gminna ewidencja zabytków nie jest jedyną formą ochrony zabytków wymienionych w art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, natomiast zgodnie z art. 21 tej ustawy jest podstawą do sporządzenia programów opieki nad zabytkami. Gminna ewidencja zabytków Miasta została opracowana w 2015 r i przyjęta Zarządzeniem Nr 213/15 Burmistrza Miasta Grajewo z dnia 9 grudnia 2015 r. W ewidencji na dzień 31.12.2024 r. ujętych było 59 obiektów.

Przedmiotem opracowania „Miejskiego Programu opieki nad zabytkami Miasta Grajewo” jest dziedzictwo kulturowe Miasta. Celem Programu jest analiza zasobów kulturowych Miasta oraz określenie zasadniczych kierunków działań i zadań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami. Program opieki nad zabytkami sporządzony został przez Burmistrza, a następnie po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został przyjęty przez Radę Miasta Grajewo Uchwałą Nr LV/412/18 z dnia 29 sierpnia 2018 r. Program Opieki nad Zabytkami Miasta Grajewo na lata 2018-2021 określił priorytety i kierunki działań zarówno samorządu, jak i mieszkańców - obecnych oraz przyszłych właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych. Burmistrz Miasta planuje sporządzić Miejski Program Opieki nad Zabytkami na lata 2024 – 2026.

Na terenie Miasta znajduje się czternaście obiektów objętych ochroną prawną wynikającą z ujęcia ich w rejestrze zabytków Województwa Podlaskiego, prowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Realizacja Programu opieki nad zabytkami Miasta służy ochronie materialnego dziedzictwa, a jego głównym zadaniem jest zachowanie wartościowych zasobów dobra kulturowego oraz zahamowanie degradacji substancji zabytkowej.

Wyznaczone cele, zawarte w Programie opieki nad zabytkami Miasta w 2024 roku realizowano poprzez:

- 1) prowadzenie i bieżącą aktualizację gminnej ewidencji zabytków nieruchomych (GEZ) Miasta oraz przekazywanie aktualnej ewidencji do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- 2) stałą współpracę Miasta z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Urząd Miasta współpracuje w sprawach związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, m.in. w zakresie uzgadniania dokumentacji dotyczących polityki przestrzennej miasta, decyzji o warunkach zabudowy, prowadzenie i aktualizacja (Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków), zaleceń konserwatorskich.

- 3) zamieszczanie w wydawnictwach materiałów i artykułów przedstawiających działania związane z propagowaniem historii i dziedzictwa Miasta.

Zrealizowane zadania służą budowie tożsamości lokalnej oraz dbałości o wizerunek Miasta.

4. Lokale mieszkalne i użytkowe Miasta

Gospodarowaniem komunalnymi lokalami mieszkalnymi i użytkowymi zajmuje się Zakład Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie utworzony Uchwałą Nr 34/VIII/94 Rady Miejskiej z dnia 8 grudnia 1994 roku w sprawie utworzenia zakładu budżetowego. Zakład jest jednostką organizacyjną Miasta nie posiadającą osobowości prawnej.

ZADM gospodaruje komunalnymi lokalami mieszkalnymi i użytkowymi, planuje i wykonuje remonty, konserwacje i modernizacje budynków, świadczy usługi lokatorskie oraz utrzymuje inne obiekty oraz urządzenia infrastruktury technicznej, stanowiące własność Miasta.

Nadzór nad działalnością ZADM sprawuje Burmistrz Miasta. Działalnością ZADM kieruje dyrektor, który reprezentuje Zakład na zewnątrz, odpowiada za jego funkcjonowanie oraz powierzone składniki majątkowe.

ZADM prowadzi gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych. Podstawą gospodarki finansowej jest roczny plan przychodów i rozchodów zwany planem finansowym, sporządzony na podstawie uchwalonego budżetu Miasta.

Przychodami Zakładu są: czynsze z lokali mieszkalnych i użytkowych, garaży, dochody z reklam, opłaty komunalne lokali mieszkalnych i użytkowych, dzierżawa śmietników, pokrycie amortyzacji oraz dotacje Miasta, odsetki za nieterminowe regulowanie należności.

W 2024 r. przychody ZADM wyniosły 4.914.841,46 zł, w tym: dotacja przedmiotowa w kwocie 627.141,10 zł na remonty lokali mieszkalnych oraz utrzymanie lokali o najmie socjalnym, których najemcy zgodnie z obowiązującymi przepisami płacą 50% najniższej obowiązującej stawki czynszu.

Koszty, odpisy amortyzacji i pozostałe koszty operacyjne w 2024 r. wyniosły 4.945.222,09 zł.

Majątek Miasta administrowany przez ZADM na dzień 31.12.2024 r.

Lp.	Nazwa środka trwałego	Ilość (szt.)	Wartość brutto (zł)	Umorzenie (zł)
1.	Grunty	66.851,52 m ²	5.882.252,65	
2.	Budynki i lokale	130	23.765.313,11	6.645.924,99
3.	Budowle	25	1.721.850,77	337.912,58
4.	Maszyny, urządzenia	2	59.341,98	50.570,94
5.	Urządzenia techniczne	1	38.540,50	30.832,40

6.	Środki transportu	1	46.284,58	46.284,58
	Ogółem		31.513.583,59	711.525,49

Na 31.12.2024 r. Zakład Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie w zasobach komunalnych posiada:

Lp.	Rodzaj własności budynków. Liczba budynków mieszkalnych (szt.)	Liczba budynków mieszkalnych (szt.)	Liczba lokali mieszkalnych, w tym o najmie socjalnym (szt.)	Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych (m ²)
1.	Lokale Miasta (własność w 100%)	43	346	13.999,21
2.	Wspólnoty Mieszkaniowe (lokale Miasta)	28	208	9.316,73
3.	Lokale Miasta w zasobach TBS Sp. z o.o. w Grajewie	1	36	1.659,70
4.	Lokale Miasta w zasobach SMW-L w Grajewie	7	7	324,54
5.	Lokale Miasta w zasobach SM „Zgoda” w Grajewie	1	2	49,00
	Razem:	x	599	25.349,18

Liczba lokali mieszkalnych zmniejszyła się o 3 z tytułu połączenia mieszkań o nr 5 i 6 w budynku przy ul. Pl. Niepodległości 12 i nr 1 i 3 w budynku przy ul. Nowickiego 3 oraz sprzedaż mieszkania przy ul. Wiktorowo 73/16 w Grajewie. Natomiast zwiększyła się o 60 mieszkań (w tym o 24 mieszkania w nowo wybudowanym budynku mieszkalnym przy ul. Targowa 17C oraz o 36 mieszkań wynajętych w budynku przy ul. Pilota Sztramko 2 od TBS Sp. z o.o. w Grajewie). Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych (w tym o najmie socjalnym) na dzień 31.12.2024 r. zwiększyła się i wynosi 25.349,18 m².

Miasto Grajewo ogranicza stary (o złym stanie technicznym) zasób mieszkaniowy poprzez rozbiórkę budynków w najgorszym stanie technicznym, których remont jest nieopłacalny, wykonuje niezbędne remonty i modernizacje pozostałych budynków i lokali mieszkalnych.

W 2024 r. we współpracy z Burmistrzem Miasta Zakład dokonał:

- 1) przydziału 75 mieszkań rodzinom z listy osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym,
- 2) zamiany mieszkań z listy zamian – 19 rodzinom.

Na dzień 31.12.2024 r. zaległości czynszowe najemców (bez odsetek), przedstawiały się następująco (w zł):

	31.12.2023	31.12.2024
- lokale mieszkalne	603.041	522.417
- lokale użytkowe	19.576	21.111
- garaże, grunty, śmietniki	967	1.998
Razem:	623.584	545.526

Zaległość ogółem na dzień 31.12.2024 r. w stosunku do zaległości na dzień 31.12.2023 r. zmalała o ok. 13%.

W 2024 r. zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta Grajewo Nr 35/15 z dnia 17 lutego 2015 r. 13 osób wzięło udział w programie „Odpracowanie zaległości czynszowych”, które odpracowały 26.135,17 zł zadłużenia czynszowego w formie świadczeń rzeczowych.

Prace polegały na sprzątaniu posesji, śmietników, placów zabaw, piwnic. Ogółem od 17.02.2015 r. do 31.12.2024 r. odpracowano 148.389,57 zł zaległości czynszowych.

Od 1 września 2024 r. zgodnie z Zarządzeniem Nr 973/24 Burmistrza Miasta Grajewo z dnia 30 kwietnia 2024 r. stawka wyjściowa czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego wynosiła 4,87 zł, natomiast stawka czynszu w lokalu socjalnym wynosiła 2,41 zł/m². Miasto Grajewo prowadzi racjonalną politykę czynszową, która ma na celu utrzymanie mieszkaniowego zasobu Miasta na odpowiednim poziomie technicznym, estetycznym i użytkowym. Planując politykę czynszową trzeba starannie rozważać jej skutki w kontekście możliwości finansowych najemców.

Działania Zakładu w 2024 r. w stosunku do zadłużonych najemców zajmujących lokale mieszkalne były następujące:

- 1) skierowano 20 spraw do sądu,
- 2) od 5 najemców komornik wyegzekwował kwotę 10.536,02 zł,
- 3) wysłano 14 pism przedwypowiedzeniowych oraz wypowiedziano 3 umowy,
- 4) podpisano 24 ugody,
- 5) w dniu 01.03.2011 r. Zakład podpisał umowę z Krajowym Rejestrem Długów. Na dzień 31.12.2024 r. w rejestrze umieszczonych jest 47 najemców lokali mieszkalnych i użytkowych.

W ramach działalności remontowej i modernizacyjnej ZADM w 2024 r. wykonał następujące prace: wymiana okien, drzwi wejściowych, remont pokryć dachowych pomieszczeń gospodarczych, remonty lokali mieszkalnych, przebudowa trzonów kuchennych i pieców kaflowych, wymiana instalacji elektrycznych oraz wodno-kanalizacyjnych, remonty pomieszczeń gospodarczych i śmietników, przeglądy techniczne, kominiarskie i instalacji elektrycznych. ZADM dokonał wpłaty na fundusz remontowy mieszkań komunalnych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych. Poniesione koszty to kwota 559.233 zł.

Koszty związane z utrzymaniem nieruchomości wspólnych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych w 2024 r., w tym wynagrodzenie administratorów wyniosły 154.563,38 zł

V. Działania inwestycyjne Miasta

1. Rozwój elektromobilności na terenie Grajewa - budowa ogólnodostępnej infrastruktury ładowania pojazdów

Zadanie kontynuowane z 2023 r. W dniu 03.10.2023 r. została podpisana umowa na realizację inwestycji z firmą Innergo Space Sp. z o. o., ul. Czajkowskiego 55B, 38-400 Krosno, na kwotę 155 495,99 zł brutto z terminem realizacji 45 dni od daty podpisania umowy.

Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 28.03.2024 r.

2. Budowa i przebudowa dróg gminnych w Mieście Grajewo

Zadanie kontynuowane z 2022 r.

W dniu 08.07.2022 r. została podpisana umowa na wykonanie w/w zadania z Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „UNIROL” sp. z o. o. z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 7 – Lider konsorcjum, Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe „UNIDROG” sp. z o. o. z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 4 – Partner Konsorcjum, za kwotę 29 900 561,45 zł brutto i terminem wykonania 800 dni.

W dniach 16.11.2022 r. oraz 07.03.2023 r. zawarto z Wykonawcą aneksy do umowy z uwagi na to, że w trakcie realizacji inwestycji powstała konieczność wykonania robót dodatkowych nie objętych pierwotnym kontraktem.

Dnia 10.09.2024 r. został przeprowadzony odbiór końcowy zadania.

Wartość robót wyniosła 30 614 017, 95 zł brutto.

3. Budowa i przebudowa dróg gminnych w Mieście Grajewo - Inspektor nadzoru

Zadanie kontynuowane z 2022 r. W dniu 08.07.2022 r. została podpisana umowa na pełnienie nadzoru nad wykonaniem w/w zadania odpowiednio dla następującej branży:

- a) branża drogowa - zgodnie z umową zawartą w dniu 08.07.2022 r. pełni firma BUDOMARK Marek Gierasimiuk z siedzibą Barany ul. Wrzosowa 6, 19-300 Ełk za kwotę 150 000,00 zł brutto.
- b) branża sanitarna - zgodnie z umową zawartą w dniu 08.07.2022 r. pełni firma BUDOMARK Marek Gierasimiuk z siedzibą Barany ul. Wrzosowa 6, 19-300 Ełk za kwotę 46 900,00 zł brutto.
- c) branża elektryczna - zgodnie z umową zawartą w dniu 08.07.2022 r. pełni Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „OMEGA” Wioletta Kacprzak z siedzibą 19-335 Bogusze, ul. Bojowników 74 za kwotę 29 500,00 zł brutto.

Zadanie zakończone 10.09.2024 r. wraz z czynnościami odbioru końcowego.

4. Przebudowa ul. Architektów w Grajewie

Dnia 26.02.2024 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „Przebudowa ul. Architektów w Grajewie”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 27.02.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 26.03.2024 r. W wymaganym terminie wpłynęło 5 ofert. W dniu 19.04.2024 r. postępowanie zostało unieważnione, ponieważ obarczone było niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie umowy.

Dnia 23.04.2024 r. Burmistrz Miasta ponownie powołał komisję przetargową przedmiotowego zadania. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 23.04.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 15.05.2024 r. W wymaganym terminie wpłynęły 3 oferty.

W dniu 13.06.2024 r. została podpisana umowa na realizację inwestycji z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym „UNIROL” sp. z o. o. z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 7, na kwotę 1 939 273,14 zł brutto z terminem realizacji 120 dni od daty podpisania umowy.

Ze względu na konieczność wykonania robót dodatkowych nieobjętych zawartą umową, w dniu 26.09.2024 r. został zawarty stosowny aneks do umowy zwiększający wynagrodzenie Wykonawcy o kwotę 29 397,00 zł brutto.

Dnia 16.10.2024 r. został przeprowadzony odbiór końcowy zadania.

Wartość robót wyniosła 1 968 670,14 zł brutto.

5. Budowa nawierzchni oraz brakującej infrastruktury technicznej na terenach położonych w rejonie ulic: Konopnickiej, Sadowej i Piłsudskiego w Grajewie – dokumentacja

Zadanie kontynuowane z 2023 r.

Dnia 15.11.2023 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „*Budowa nawierzchni oraz brakującej infrastruktury technicznej na terenach położonych w rejonie ulic: Konopnickiej, Sadowej i Piłsudskiego w Grajewie – dokumentacja*”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 15.11.2023 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 14.12.2023 r. W wymaganym terminie wpłynęło 7 ofert.

W dniu 16.01.2024 r. została podpisana umowa na realizację inwestycji z firmą Mplan Sp. z o. o. ul. Osińskiego 2/6, 13-100 Nidzica, na kwotę 280 440,00 zł brutto, z terminem realizacji 270 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

W związku ze zwiększeniem zakresu przedmiotu zamówienia (odcinek o długości ok 160 mb w ul. Sadowej) dnia 14.10.2024 r. został zawarty aneks do umowy ustalający termin realizacji zadania do 360 dni od daty podpisania umowy.

Trwają prace projektowe.

6. Budowa nawierzchni i brakującej infrastruktury technicznej w ul. Świerkowej w Grajewie - dokumentacja

Dnia 01.03.2024 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową przedmiotowego zadania. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 01.03.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 19.03.2024 r. W wymaganym terminie wpłynęły 3 oferty. W dniu 15.04.2024 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji, w tym:

- 1) Część 1 – „*Budowa nawierzchni i brakującej infrastruktury technicznej w ul. Świerkowej w Grajewie*” z firmą Usługi Inżynierskie Kamil Szymborski z siedzibą ul. Łabędzia 15, 12-200 Pisz na kwotę 24697,66 zł brutto i terminem wykonania 90 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Dnia 27.09.2024 r. został złożony do Starosty Grajewskiego wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę (procedura w trakcie).

- 2) Część 2 – „*Budowa nawierzchni i brakującej infrastruktury technicznej w ul. Malinowej i Poziomkowej w Grajewie*” z firmą Usługi Inżynierskie Kamil Szymborski z siedzibą ul. Łabędzia 15, 12-200 Pisz na kwotę 43 564,62 zł brutto i terminem wykonania 90 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Dnia 09.10.2024 r. został złożony do Starosty Grajewskiego wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę (procedura w trakcie).

- 3) Część 3 – „*Budowa nawierzchni sięgaczy od ul. Geodetów w Grajewie*” z firmą PROJEKT Sp. z o. o. Bogusław Lipiński z siedzibą Plac Rządztwa 17, 19-222 Wąsosz na kwotę 43 780,00 zł brutto i terminem wykonania 90 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych. W związku z koniecznością wykonania opracowań

projektowych nieprzewidzianych w zamówieniu tj. wykonania operatu wodnoprawnego i uzyskania pozwolenia wodnoprawnego dnia 28.11.2024 r. zawarto aneks do umowy zawieszający bieg terminu umownego na potrzeby uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. Trwają prace projektowe.

- 4) *Część 4 – „Budowa nawierzchni i brakującej infrastruktury technicznej w ul. Geodetów”* z firmą Usługi Inżynierskie Kamil Szymborski z siedzibą ul. Łabędzia 15, 12-200 Pisz na kwotę 92 849,43 zł brutto i terminem wykonania 120 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Dnia 19.11.2024 r. został złożony do Starosty Grajewskiego wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (procedura w trakcie).

7. Przebudowa ul. Konstytucji 3 Maja, Krasickiego, 9. Pułku Strzelców Konnych oraz Koszarowej w Grajewie – dokumentacja

Kontynuacja zadania z 2023 r.

Dnia 10.08.2023 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji z firmą Nadzorowanie, Projektowanie i Budowa Dróg Jarosław Grabiński z siedzibą ul. Papieża Jana Pawła II 18/61, 16-400 Suwałki, na kwotę 295 200,00 zł brutto i terminem wykonania 180 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Dnia 23.08.2024 r. został złożony do Starosty Grajewskiego wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (procedura w trakcie).

W związku z wystąpieniem niezależnych od Stron okoliczności (złożona procedura uzgodnień z PGE RE Łomża w zakresie branży elektrycznej) w dniu 14.11.2024 r. został zawarty aneks do umowy ustalający termin wykonania zamówienia 393 dni od daty zawarcia umowy.

Dnia 20.11.2024 r. spisano protokół zdawczo-odbiorczy opracowanej dokumentacji projektowej oraz dokonano, zgodnie z warunkami zawartej umowy, płatności częściowej na kwotę 206 640,00 zł brutto.

8. Budowa drogi dojazdowej do Otwartej Strefy Aktywności położonej na działce nr 1795/3 przy ul. Konstytucji 3 Maja 2B w Grajewie – dokumentacja

Kontynuacja zadania z 2020 r. Umowa na opracowanie dokumentacji projektowej zadania pn.: „Budowa drogi dojazdowej do Otwartej Strefy Aktywności położonej na działce nr 1795/3 przy ul. Konstytucji 3 Maja 2B – dokumentacja” została podpisana w dniu 05.11.2020 r. firmą „DROSAN-PROJEKT” mgr inż. Mariusz Józef Pawluczuk z siedzibą 16-010 Wasilków ul. Gen. Sosnowskiego 10, na kwotę 21.000,00 zł brutto i terminem zakończenia prac projektowych 90 dni, z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Dnia 14.08.2024 r. protokołem zdawczo-odbiorczym dokumentacja projektowa została Zamawiającemu przekazana .

W związku z tym, iż zwłoka w terminie wykonania przedmiotu umowy z wynikła przyczyn zależnych od Wykonawcy, zgodnie z warunkami zawartej umowy została naliczona kara umowna w kwocie 11 298,00 zł.

9. Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej w ul. J. Kochanowskiego w Grajewie– dokumentacja

Kontynuacja zadania z 2023 r.

Dnia 19.06.2023 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji, w tym: Część 2 – „*Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej w ul. J. Kochanowskiego*” z firmą Usługi Inżynierskie „A-D DROGA” Wiesław Urbanowicz ul. E. Plater 15/5, 16-400 Suwałki na kwotę 32 336,70 zł brutto i terminem wykonania 90 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Dnia 01.07.2024 r. w związku z licznymi protestami mieszkańców ul. Kochanowskiego a tym samym koniecznością zmiany koncepcji przebiegu pasa drogowego oraz wykonania opracowań nieprzewidzianych zawartą umową tj. sporządzenia dokumentacji podziałowej nieruchomości stanowiącej niezbędny załącznik do decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz dodatkowej dokumentacji projektowej branży sanitarnej, został zawarty aneks zwiększający wynagrodzenie umowne do kwoty 35 411,00 zł brutto wraz z terminem realizacji przedmiotu umowy wynoszącym 350 dni od daty podpisania umowy.

Dnia 14.08.2024 r. protokołem zdawczo-odbiorczym dokumentacja projektowa została Zamawiającemu przekazana .

10. Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ulicy Targowej w Grajewie

Zadanie kontynuowane z 2022 r. W dniu 17.02.2023 r. została podpisana umowa na wykonanie w/w zadania z firmą „DEVELOPER WASILEWSKI” sp. z o.o. Spółka Komandytowa z siedzibą 19-300 Ełk ul. Sikorskiego 19B, na kwotę 6 591 569,31 zł brutto i terminem wykonania 390 dni.

Nadzór inwestorski zlecono firmie ABC Projekty-Inwestycyjne Andrzej Czatowski ul. Szpitalna 73F, 16-400 Suwałki, na podstawie zawartej w dniu 17.02.2023 r. umowy za kwotę 79 827,00 zł brutto.

Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 24.04.2024 r.

11. Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie wraz z niezbędnym zagospodarowaniem terenu i boiska lekkoatletycznego przy szkole

Dnia 06.02.2024 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „*Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie wraz z niezbędnym zagospodarowaniem terenu i boiska lekkoatletycznego przy szkole*”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 08.02.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 07.03.2024 r. W wymaganym terminie wpłynęły 4 oferty. W dniu 12.06.2024r. została podpisana umowa na realizację inwestycji z firmą JL Sp. z o. o. z siedzibą Plac Tadeusza Kościuszki 1, 18-400 Łomża, na kwotę 15 770 000,00 zł brutto z terminem realizacji 720 dni od daty podpisania umowy.

Nadzór inwestorski zlecono firmie INŻYNIERBUDOWNICTWA Zbigniew Tomaszewski z siedzibą ul. Bagnówka-Kolonia 9N, 15-166 Białystok, na podstawie zawartej w dniu 12.06.2024 r. umowy za kwotę 149 150,00 zł brutto.

W dniu 22.11.2024 r. przeprowadzono odbiór częściowy realizowanego zadania na kwotę 1 577 000,00 zł brutto. Realizacja inwestycji w trakcie.

12. Prace budowlane przy zabytkowym budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Szkolnej w Grajewie

Dnia 22.05.2024 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „*Prace budowlane przy zabytkowym budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Szkolnej w Grajewie*”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 23.05.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 12.06.2024 r. W dniu 12.06.2024 r. postępowanie zostało unieważnione, ponieważ w wymaganym terminie nie wpłynęła żadna oferta.

Dnia 05.09.2024 r. zostało ogłoszone kolejne postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie przedmiotowego zadania. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 23.09.2024r. W wymaganym terminie wpłynęły 3 oferty, niemniej na podstawie art.255 pkt. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamówienie zostało unieważnione albowiem oferta z najniższą ceną (993 000,00 zł brutto) przewyższała kwotę przeznaczoną przez Zamawiającego na sfinansowanie zamówienia (540 000,00 zł brutto).

13. Budowa brakujących sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Grajewie

Zadanie kontynuowane z 2023 r. W dniu 25.05.2023 r. została podpisana umowa na realizację inwestycji ze Spółdzielnią Budowlanych SKOMAND w Ełku z siedzibą ul. Wojska Polskiego 71A, 19-300 Ełk, na kwotę 8 694 950,23 zł brutto i terminem wykonania 800 dni od podpisania umowy.

Realizacja inwestycji w trakcie.

W ramach przeprowadzonych odbiorów częściowych zostały odebrane i opłacone roboty na łączną wartość 4 481 222,12 zł brutto.

14. Budowa brakujących sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Grajewie - Inspektor nadzoru

Zadanie kontynuowane z 2023 r. Dnia 25.05.2023 r. zlecono Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Grajewie ul. Sienkiewicza 34, 19-200 Grajewo pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją inwestycji pn.: „*Budowa brakujących sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Grajewie*” za kwotę 85 000,00 zł.

Realizacja inwestycji w trakcie. W ramach przeprowadzonych odbiorów częściowych zostały odebrane i opłacone usługi na łączną wartość 42 500,00 zł.

15. Przebudowa i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w obrębie ul. Przemysłowej w Grajewie – dokumentacja

Dnia 01.10.2024 r. została zawarta umowa z firmą „SANITARNIK” Łukasz Kłubowicz z siedzibą Nowa Wieś Ełcka ul. Nowowiejska 29, 19-300 Ełk, na opracowanie dokumentacji projektowej pn. „*Przebudowa i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w obrębie ul. Przemysłowej w Grajewie*”, na kwotę 80 000,00 zł brutto i terminem wykonania 90 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Trwają prace projektowe

16. Zagospodarowanie terenów zielonych objętych MPZP na os. Jana Pawła II (w tym teren byłej „strzelnicy”) – dokumentacja

Zadanie kontynuowane z 2023 r. W dniu 23.06.2023 r. została podpisana umowa z firmą ARAMIX BIURO PROJEKTOWE ul. Grunwaldzka 3/50, 08-300 Sokołów Podlaski za kwotę 179 211,00 zł brutto i terminem realizacji 180 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

W dniu 28.03.2024 r. zawarto z Wykonawcą aneks do umowy z uwagi na to, że w trakcie realizacji inwestycji powstała konieczność przeprowadzenia konsultacji społecznych (punktowane kryterium wyboru projektu przez NFOŚiGW) oraz wykonania robót dodatkowych nie objętych pierwotnym kontraktem tj. zaprojektowanie:

- toalety publicznej wraz z pomieszczeniem magazynowym,
- przyłączy do powyższego obiektu,
- konstrukcji zadaszenia sceny plenerowej,
- systemu nawodnienia terenów zieleni (punktowane kryterium wyboru projektu przez NFOŚiGW),
- systemu zbierania wód opadowych (punktowane kryterium wyboru projektu przez NFOŚiGW).

W związku z powyższym zwiększone zostało wynagrodzenie Wykonawcy na kwotę 193 602,00 zł brutto oraz termin realizacji 330 dni od podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Dnia 29.11.2024 r. uzyskano ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę oraz spisano protokół zdawczo-odbiorczy opracowanej dokumentacji projektowej.

17. Termomodernizacja budynków miejskich - dokumentacja

Dnia 27.11.2024 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn. „*Termomodernizacja budynków miejskich w Grajewie*” w zakresie opracowania dokumentacji projektowej obejmującej kompleksową modernizację energetyczną niżej wymienionych budynków:

- a) Szkoła Podstawowa nr 1,
- b) Szkoła Podstawowa nr 2,
- c) Szkoła Podstawowa nr 4,
- d) Klub Seniora.

Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 27.11.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 06.12.2024 r. W wymaganym terminie wpłynęło 9 ofert. W dniu 02.01.2025 r. została zawarta umowa z Pracownią Projektową J&J sp. z o.o. z siedzibą 24-100 Puławy ul. Zielona 6, opracowanie przedmiotowej dokumentacji za łączną kwotę 204 823,00 zł brutto.

18. Budowa oświetlenia w ul. Partyzantów w Grajewie - dokumentacja.

Dnia 10.01.2024 r. Miasto Grajewo zwróciło się do projektanta z prośbą o złożenie oferty na realizację zadania pn.: „*Budowa oświetlenia w ul. Partyzantów w Grajewie - dokumentacja*”. W dniu 10.01.2024 r. wpłynęła oferta P.H.U. „PRO-GRES” Marian

Malinowski z siedzibą ul. Kościuszki 110/3, 16-400 Suwałki. W dniu 17.01.2024 r. została podpisana umowa na realizację przedmiotowej inwestycji na kwotę 6 765,00 zł brutto z terminem realizacji 90 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych. Protokołem z dnia 30.04.2024 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

19. Prace budowlane przy zabytkowym budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Elckiej w Grajewie

Dnia 08.05.2024 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „*Prace budowlane przy zabytkowym budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Elckiej w Grajewie*”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 09.05.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 04.06.2024 r. W wymaganym terminie wpłynęła 1 oferta. W dniu 06.06.2024 r. postępowanie zostało unieważnione, ponieważ cena brutto oferty przewyższyła kwotę przeznaczoną na sfinansowanie zadania.

Dnia 14.08.2024 r. zostało ogłoszone kolejne postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie przedmiotowego zadania. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 30.08.2024 r. W wymaganym terminie wpłynęły 3 oferty. Dnia 16.09.2024 r. została podpisana umowa na realizację zadania z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym „AS-BUD” Daniel Przestrzelski, z siedzibą 19-213 Radziłów, Brychy 20, na kwotę 465 994,75 zł brutto z terminem realizacji 90 dni od daty podpisania umowy.

Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 12.12.2024 r.

20. Prace budowlane przy zabytkowym budynku wieży ciśnień przy ul. Tabortowskiego w Grajewie.

Dnia 15.02.2024 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „*Prace budowlane przy zabytkowym budynku wieży ciśnień przy ul. Tabortowskiego w Grajewie*”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 15.02.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 07.03.2024 r. W wymaganym terminie wpłynęły 2 oferty.

W dniu 28.03.2024 r. została podpisana umowa na realizację inwestycji z firmą P.H.U. Kamil Kulbacki z siedzibą ul. Wielkanocna 12/25, 19-300 Ełk, na kwotę 460 000,00 zł brutto z terminem realizacji 90 dni od daty podpisania umowy.

Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 22.07.2024 r.

21. Modernizacja hali sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Grajewie

Dnia 13.02.2024 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „*Modernizacja hali sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Grajewie*”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 15.02.2024 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 08.03.2023 r. W wymaganym terminie wpłynęły 2 oferty. W dniu 04.04.2024 r. została podpisana umowa na realizację inwestycji z firmą EVERSPORT Sp. z o. o. z siedzibą ul. Kiersnowskiego 12/20, 03-161 Warszawa, na kwotę 747 328,00 zł brutto z terminem realizacji 90 dni od daty podpisania umowy.

Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 16.07.2024 r.

VI. Programy i projekty finansowane z udziałem środków zewnętrznych

Miasto w celu pozyskiwania środków zewnętrznych:

- 1) sukcesywnie wyszukiwało możliwości uzyskania dofinansowania ze środków unijnych i innych,
- 2) aplikowało o uzyskanie dofinansowania na realizację poszczególnych zadań i projektów.

Wszystkie realizowane przez Miasto projekty wpisywały się w działania oraz priorytety zawarte w Programie Rozwoju Miasta na lata 2016-2023 przyjętego Uchwałą Nr XXXI/240/17 Rady Miasta 25 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Miasta na lata 2016-2023. Część z tych projektów to projekty wieloletnie, których realizacja rozpoczęła się w roku 2019 i jest kontynuowana w latach kolejnych.

W roku 2023/2024/2025 Miasto realizowało następujące zadania oraz projekty, które były współfinansowane ze środków zewnętrznych krajowych oraz Unii Europejskiej:

Nazwa Projektu / zadania	Źródło finansowania	Zakres Projektu / zadania	Wartość całkowita [PLN]	Wysokość dofinansowania [PLN]
Budowa i przebudowa dróg gminnych w Mieście Grajewo.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (środki krajowe)	Zadania obejmowało budowę i przebudowę dróg: Spokojna, rtm. Konopki, Perlitza, Ułańska, Legionistów, Grzybowa, Jaśminowa, Miła, Konwaliowa, Grabowskiego, Sztramko, Partyzantów, Polna, Piaskowa, Tabortowskiego, Baśniowa, Jana Pawła II, Siedzikówny, Kościelna, św. Józefa, św. Piotra, św. Marka, św. M. Kolbe, św. Floriana, łącznika na os. Południe, budowę parkingu przy ul. Strażackiej oraz brakujących chodników na os. Szkolna, os. Huta i os. Parkowe. Zakres: nawierzchnie jezdni wraz z chodnikami i zjazdami, odwodnienie dróg, oświetlenie uliczne.	30.614.017,95	28.405.533,37
Budowa ulic św. Jana Pawła II oraz Pilota Kazimierza Sztramko w Grajewie.	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (środki krajowe)	Zadanie obejmowało budowę ulic św. Jana Pawła II oraz Pilota Kazimierza Sztramko. Kwota 904.892,17 PLN jest uzupełnieniem dofinansowania, jakie te ulice uzyskały w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: „Budowa i przebudowa dróg gminnych w Mieście Grajewo”.	5.688.770,57	904.892,17
Remont ulic Mickiewicza i Nowickiego w Grajewie	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (środki krajowe)	Zadanie obejmowało remont nawierzchni jezdni oraz chodników w ul. Mickiewicza oraz w ul. Nowickiego wraz z remontem skrzyżowania pomiędzy ulicami Mickiewicza i Nowickiego.	2.359.798,18	1.233.439,80
Przebudowa ul. Architektów w Grajewie	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (środki krajowe)	Zadanie obejmowało budowę nawierzchni jezdni, chodników, zjazdów oraz kanalizacji deszczowej w ul. Architektów.	1.980.360,13	1.358.681,19
Budowa brakujących sieci kanalizacji sanitarnej	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji	Inwestycja obejmowała budowę sieci wodociągowej w ulicach: Architektów, Jaśminowej, Partyzantów, Piłsudskiego, Ekologicznej, Konopnickiej, Miodowej,	8.694.950,23	8.260.202,00

i wodociągowej w Grajewie	Strategicznych (środki krajowe)	Rumiankowej, Fiołkowej, Krokusowej, Wrzosowej, Chabrowej, Cichej, Dąbrowskiego, Żeromskiego, Św. Piotra, Konopskiej; oraz obejmie budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach: Architektów, Miłej, Jaśminowej, Partyzantów, Piłsudskiego, Ekologicznej, Lawendowej, Konopnickiej, Miodowej, Rumiankowej, Fiołkowej, Krokusowej, Wrzosowej, Chabrowej, Cichej, Dąbrowskiego, Żeromskiego, Św. Piotra, Przemysłowej, Konopskiej. Łącznie powstało ok. 6 km bieżących sieci kanalizacji sanitarnej oraz ok. 5,5 km bieżących sieci wodociągowej.		
Prace budowlane przy zabytkowym budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Ełckiej w Grajewie	Rządowy Fundusz Polski Ład: Rządowy Program Odbudowy Zabytków (środki krajowe)	Zadanie dotyczyło zabytkowego budynku dawnej remizy Straży Pożarnej, obecnie siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej. Budynek jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Zadanie obejmowało wykonanie robót polegających na: remoncie dachu, wymianie wszystkich wymagających tego zużytych elementów konstrukcyjnych dachu wraz z poszyciem dachu, wymianą wymagających tego izolacji termicznych i przeciwwilgociowych, wymianą obróbek blacharskich wraz z rynnami i rurami spustowymi.	465.994,75	456.674,00
Prace budowlane przy zabytkowym budynku wieży ciśnień przy ul. Tabortowskiego w Grajewie.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Rządowy Program Odbudowy Zabytków (środki krajowe)	Zadanie dotyczyło zabytkowego budynku dawnej wieży ciśnień w koszarach wojskowych (już nieistniejących) -obecnie nieużytkowanej. Wieża stanowi element skweru zielonego przy ul. Falewicza w Grajewie. Budynek jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Przy budynku zaplanowano wykonanie niezbędnych robót remontowych i zabezpieczających budynek.	460.000,00	450.800,00
Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie wraz z niezbędnym zagospodarowaniem terenu szkoły i boiska lekkoatletycznego przy szkole.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (środki krajowe)	Zadanie obejmuje: 1) budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 4, w której znajdzie się parkiet z pełnowymiarowymi polami do gier zespołowych: siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej, trybuny, część socjalno – sanitarna, magazyn sprzętu sportowego, siłownia, pomieszczenia techniczne i gospodarcze; 2) remont i przebudowa istniejącego przy szkole budynku sali gimnastycznej z zapleczem sanitarno – socjalnym; 3) wykonanie robót uzupełniających przy boisku lekkoatletycznym znajdującym się przy szkole, tj.: wybudowanie utwardzonych ciągów pieszych, niewielkiej widowni, skoczni w dal, rzutni oszczepem, pola do pchnięcia kulą, itp. Realizacja 2024-2026	15.770.000,00	14.193.000,00

Budowa budynku wielorodzinnego trzyklatkowego na os. Południe w Grajewie	Fundusz Dopłat operowany przez BGK (środki krajowe)	W przedmiotowym projekcie beneficjentem wsparcia było Miasto Grajewo, natomiast inwestorem Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Grajewie. Zadanie polegało na budowie wielorodzinnego, czterokondygnacyjnego, trzyklatkowego budynku mieszkalnego przy ul. Kazimierza Sztramko.	8.954.577,00	7.163.661,59
Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Targowej w Grajewie	Fundusz Dopłat operowany przez BGK (środki krajowe)	Zadanie polegało na budowie wielorodzinnego, 24-mieszkaniowego, komunalnego budynku mieszkalnego przy ul. Targowej.	6.585.190,48	5.268.152,38
Modernizacja hali sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Grajewie	Sportowa Polska – Program lokalnej infrastruktury sportowej – Edycja 2023 (środki krajowe)	Zadanie obejmowało: 1) wykonanie nowej nawierzchni sportowej parkietu boiska głównego hali sportowej MOSiR. 2) zakup niezbędnego wyposażenia hali sportowej służącego do gier zespołowych: koszykówki, siatkówki, piłki ręcznej oraz tenisa ziemnego.	680.992,00	276.800,00

VII. Działalność w obszarze społecznym

1. Organizacje pozarządowe i kluby sportowe

Szczegółowe zasady współpracy Miasta Grajewo z organizacjami pozarządowymi określone zostały w rocznym Programie współpracy Miasta Grajewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok przyjętym Uchwałą Nr LXVI/483/23 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 listopada 2023 r., zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt Programu współpracy na 2024 rok opracowywany był w oparciu o wcześniejsze doświadczenia oraz zgłaszane uwagi podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 08.11.2023 r. Projekt konsultowany był zgodnie z Uchwałą Nr LII/306/10 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 października 2010 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Celem głównym Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy na 2024 rok było efektywne wykorzystanie społecznej aktywności w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta.

Wśród celów szczegółowych Programu wymieniono:

- 1) kontynuowanie działalności Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie,
- 2) kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną a organizacjami,
- 3) umacnianie w świadomości społecznej poczucia współodpowiedzialności za społeczność lokalną i realizację jej potrzeb,
- 4) stwarzanie warunków do zwiększania aktywności społecznej mieszkańców Miasta w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb zbiorowych,

- 5) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez promowanie aktywności społecznej dorosłych, młodzieży i dzieci, w tym działań wolontarystycznych,
- 6) uzupełnianie przez organizacje działań Miasta w zakresie nie obejmowanym przez jednostki samorządowe,
- 7) zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- 8) poznanie środowiska organizacji w mieście,
- 9) promowanie działalności organizacji pozarządowych.

Miasto Grajewo realizowało współpracę z trzecim sektorem opierając się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności oraz uczciwej konkurencji i jawności.

Zgodnie z zapisami Programu współpracy na 2024 rok współpraca samorządu lokalnego z trzecim sektorem przebiegała w formie finansowej i pozafinansowej.

Współpraca finansowa odbywała się na zasadzie wspierania wykonania zadań publicznych. W tym celu Burmistrz Miasta ogłosił otwarte konkursy ofert na realizację priorytetowych zadań publicznych w mieście Grajewo w 2024 r. w zakresie:

- 1) działalności wspomagającej rozwój społeczności lokalnej pn. „Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie”,
- 2) kultury,
- 3) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 4) działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 5) wspierania i upowszechniania działalności na rzecz rodziny,
- 6) działalności na rzecz seniorów,
- 7) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 8) promocji i organizacji wolontariatu,
- 9) ochrony zwierząt,
- 10) organizacji różnorodnych form spędzania czasu wolnego (spotkania integracyjne) z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

W odpowiedzi na zawarte w Ogłoszeniach wykonanie zadań publicznych dofinansowanie w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego otrzymały niżej wymienione organizacje/stowarzyszenia. Część organizacji/ podmiotów nie otrzymało dofinansowania ze względów formalnych bądź merytorycznych.

Lp.	Nazwa organizacji / podmiotu wnioskującego o przyznanie dotacji	Rodzaj zadania publicznego	Nazwa zadania określona w ofercie podmiotu	Wysokość przyznanej dotacji w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego [zł]
1	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie	Działalność wspomagająca rozwój społeczności lokalnej w mieście Grajewo na lata 2023-2024 pn. „Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie”	Centrum Organizacji Pozarządowych	30 000,00
2	Fundacja Ładowarka		Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie	Zwrócono 3 868,49 zł Odsetki 7,50 zł
3	Fundacja Fucco	Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie	Skarby Grajewa: Interaktywne Dziedzictwo AR	0,00
4	LUIA		Grajewski Plener Malarski	0,00

5	L UWIA	polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej w mieście Grajewo w 2024 r.	Grajewo-Sięgamy do korzeni	0,00
6	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie		„100 lat Warmii Grajewo (1924-2024)”	10 000,00
7	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie		„Historyczne Grajewo”- kalendarz na rok 2025	0,00
8	Ochotnicza Straż Pożarna w Grajewie	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w mieście Grajewo w 2024 r.	„Sprawni jak strażacy”	0,00
9	MOTOWILKI GRAJEWO		Motoryzacyjny Piknik Rodzinny z MOTOWILKAMI	4 999,00 zł
10	MOTOWILKI GRAJEWO		Motoryzacyjny Piknik Rodzinny z MOTOWILKAMI	0,00
11	Fundacja Fucco		„Bezpieczna kobieta”	0,00
12	Fundacja Fucco		Aktywna Pewność Siebie	0,00
13	Stowarzyszenie Razem dla Grajewa		Turniej Piłki Nożnej Łoś 8	8 972,86 zł
14	Ochotnicza Straż Pożarna w Grajewie		„Sprawni jak strażacy”	7 893,00 zł
15	Polska Fundacja Diagnostyki Osteoporozy	Działalność na rzecz seniorów w mieście Grajewo w 2024 r.	Narodowy Test Kości-bezpłatne badanie w kierunku osteoporozy dla seniorów z Grajewa	0,00
16	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Grajewie		„Działalność na rzecz seniorów w mieście Grajewo w 2024 r.”	15 000,00 zł
17	Fundacja StwardnienieRozsiane. info		„(Nie)widzialni” dla Seniorów-Grajewo 2024	0,00
18	Fundacja StwardnienieRozsiane. info		„(Nie)widzialni” dla Seniorów-Grajewo 2024	0,00
19	L UWIA		Dyskryminacja od kuchni: Grajewo	0,00
20	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Pieśni i Tańca Grajewianie	Wspieranie i upowszechnianie działalności na rzecz rodziny w mieście Grajewo w 2024 r.	„X Piknik z Folklorem-świętowanie na ludową nutę z ZPiT Grajewianie”	0,00
21	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Grajewie		„Budujemy więź od Juniora do Seniora”	5 000,00 zł zwrócono 1 195,89 zł
22	Stowarzyszenie Razem dla Grajewa		PIKNIK RODZINNY TRUCK SHOW PODLASIE, V GRAJEWSKI ZŁOT SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH	64 999,26 zł Całość zwrócona za porozumieniem stron. Brak realizacji zadania.
23	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu		„Potańcówka w wiejskim stylu z ZPiT Grajewianie”	30 000,00 zł Zwrócono 160,00 zł

	Pieśni i Tańca Grajewianie			
24	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Pieśni i Tańca Grajewianie	Kultura w mieście Grajewo w 2024 r.	„ZPiT Grajewianie na deskach XXII International Music & Dance Festival „PARALIA FEST” Grecja”	15 000,00 zł
25	Stowarzyszenie Teatr Ludyczny		Co to za cyrki?!-spektakl familijny w nurcie Nowego Cyrku	0,00
26	LUWIA		Grajewski Plener Malarski	0,00

W budżecie Miasta na 2024 r. zaplanowano również środki finansowe na realizację zadania publicznego - Organizacja różnorodnych form spędzania czasu wolnego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych (zajęcia integracyjne, pikniki integracyjne) w ramach realizacji zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w Mieście w 2024 r. To zadanie nie zostało zrealizowane z powodu braku złożonych ofert.

W 2024 r. nie było ofert złożonych w trybie uproszczonym (tryb małych zleceń - pominięcie procedury konkursu), który umożliwia zlecenie zadań z pominięciem trybu otwartego konkursu ofert na wniosek organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Od 2020 r. oferty w ramach otwartego konkursu ofert są składane wyłącznie w programie informatycznym witkac.pl. Jest to program usprawniający m.in. ogłaszanie konkursów, nabór i ocenę wniosków, tworzenie umów oraz składanie i weryfikację wniosków.

Wszystkie zadania publiczne, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Miasta były realizowane na rzecz społeczności lokalnej oraz były zgodne ze sferą priorytetowych zadań publicznych, które zostały określone w Programie współpracy.

Zakładane cele i rezultaty, które zostały opisane w ofertach złożonych przez stowarzyszenia/organizacje pozarządowe zostały w dużej mierze osiągnięte. Otrzymane środki finansowe z budżetu Miasta zostały wykorzystane zgodnie ze wskazaniem.

Na realizację zadań publicznych na rzecz społeczności lokalnej w 2024 r. przyznano łącznie kwotę w wysokości 126.864,86 zł. Faktycznie wykorzystana kwota przyznanych dotacji w 2024 r. to 121.640,48 zł. Ze sprawozdań wynika, że były kwoty niewykorzystane, które podlegały zwrotowi na rachunek bankowy Miasta. Zwrócono kwotę w łącznej wysokości 5.224,38 zł wraz z odsetkami w wysokości 7,50 zł.

Zgodnie z § 6 ww. Programu Miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi w szczególności w następujących formach:

- 1) zlecania organizacjom realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) informowania o planowanych sesjach Rady Miasta, posiedzeniach komisji Rady, udostępnianie projektów uchwał, zarządzeń – za pośrednictwem strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta,
- 3) udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w sesjach Rady i posiedzeniach komisji Rady,
- 4) obejmowania patronatem Burmistrza Miasta stowarzyszeń organizujących imprezy,
- 5) udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w komisjach opiniujących oferty konkursowe oraz projekty aktów normatywnych,
- 6) promowania przez władze miasta działalności organizacji za pośrednictwem internetowej strony Urzędu Miasta www.grajewo.pl,

- 7) użyczenia lokali komunalnych organizacjom pozarządowym w celu umożliwienia im prowadzenia działalności statutowej (dot. sali konferencyjnej Urzędu Miasta, pomieszczeń Grajewskiego Centrum Kultury w Grajewie, budynek w parku przy ul. Wojska Polskiego 61B – Centrum Organizacji Pozarządowych),
- 8) bieżącej wymiany informacji między administracją samorządową a organizacjami poprzez umieszczanie informacji na stronie BIP, stronie promocyjnej miasta, tablicy ogłoszeń, pocztą tradycyjną i elektroniczną (e-mail),
- 9) popularyzowania działań organizacji na stronie Urzędu Miasta www.grajewo.pl,
- 10) kontynuowanie działalności Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie.

Od 1 sierpnia 2020 r. do chwili obecnej w budynku należącym do Miasta przy ul. Wojska Polskiego 61B zlokalizowane jest Centrum Organizacji Pozarządowych (COP). Celem COP jest aktywizowanie i wsparcie merytoryczne organizacji pozarządowych i innych podmiotów ze sfery pożytku publicznego.

Centrum Organizacji Pozarządowych zadanie realizowało i nadal realizuje poprzez: stwarzanie warunków do aktywnej działalności organizacji pozarządowych, podnoszenia profesjonalizmu organizacji pozarządowych i ich członków, pracowników, wolontariuszy poprzez działania edukacyjne i poradnictwo, integrację sektora pozarządowego, budowanie współpracy i komunikacji między administracją samorządową, biznesem oraz organizacjami pozarządowymi.

Szybkiemu i bezpośredniemu dotarciu z informacjami do organizacji pozarządowych służyła zakładka „Organizacje pozarządowe” na stronie Urzędu Miasta www.grajewo.pl. Zakładka służy do zamieszczania informacji dotyczących działalności organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta oraz informacji przekazywanych przez Urząd Miasta, m.in. ogłoszenia o otwartych konkurach ofert na realizację zadań publicznych w Mieście, informacje o konsultacjach społecznych, roczny Program współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz inne dokumenty/pisma przeznaczone dla stowarzyszeń/organizacji pozarządowych.

Roczny Program współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi na rok 2024 pozwolił organizacjom realizować szereg zadań publicznych określonych w Programie.

Działania podjęte w ramach Programu przyczyniły się do poprawy jakości życia mieszkańców Grajewa, wzmocnienia aktywności społeczności lokalnej, umacniania partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi, wsparcia organizacji pozarządowych w realizacji ich zadań statutowych, zapewnienia efektywniejszej realizacji zadań publicznych poprzez włączenie organizacji pozarządowych w realizację tych zadań oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozwój lokalnych społeczności.

Szczegółowe dane dotyczące współpracy zostały zawarte w sprawozdaniu z realizacji rocznego Programu współpracy Miasta Grajewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2024 roku, które zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Burmistrz, nie później niż do 31 maja 2025 r. jest zobowiązany przedłożyć Radzie Miasta. Sprawozdanie z realizacji Programu opublikowane zostało na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Grajewo.

Kluby sportowe

Uchwałą Nr V/29/11 Rady Miasta Grajewo z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Miasto Grajewo zostały określone warunki i tryb finansowania rozwoju sportu przez Miasto Grajewo.

W 2024 r. Burmistrz Miasta w trybie konkursowym przyznał Klubowi Sportowemu „WARMIA” Grajewo jedną dotację celową z budżetu Miasta na realizację celu

publicznego pn. Rozwój dyscypliny sportowej – piłki nożnej poprzez wsparcie klubów sportowych reprezentujących miasto Grajewo w rozgrywkach ligowych piłki nożnej w 2024 r. o łącznej wartości 275 000,00 zł.

W okresie realizacji zadania tj.: od 23.01.2024 r. do 30.11.2024 r. Klub przeprowadził 140 dwugodzinnych zajęć treningowych dla 29-osobowej kadry zawodniczej, z czego 18-nastu zawodników to wychowankowie klubu.

Zespół rozegrał łącznie 34 spotkania ligowe, 24 wygrał, 4 zremisował, 6 przegrał. Bilans bramkowy to 107 zdobytych bramek i 48 straconych.

Drużyna w 12. rozegranych spotkaniach kontrolnych wygrała 9 meczów, 1 mecz zremisowała i 2 przegrała. Bilans bramkowy to 46 zdobytych bramek i 27 straconych.

Uzyskana przez Klub Sportowy „WARMIA” Grajewo w 2024 r. dotacja została przeznaczona przez Klub na realizację programów szkolenia sportowego, zakup sprzętu sportowego, pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach, pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego, wynagrodzenie kadry szkoleniowej oraz pokrycie kosztów obsługi zadania (obsługa księgowa, utrzymanie rachunku bankowego).

Środki pochodzące z dotacji zapewniły odpowiedni przebieg zajęć treningowych zespołu, sprawną organizację rozgrywanych meczów, a także transport i wyżywienie zawodników podczas meczów wyjazdowych.

Mecze z udziałem Klubu były szeroko relacjonowane w środkach masowego przekazu (prasa regionalna, Internet, portale miejskie, portal społecznościowy Facebook – 5336 osób śledzących profil Klubu na portalu społecznościowym stan na 30.11.2024 r.).

Skróty filmowe z każdego spotkania Klubu zostały opublikowane na profilu Klubu na portalu youtube.com/c/KSWARMIAGrajewo – 833 subskrypcji (stan na 30.11.2024 r.), każdy skrót był wyświetlony średnio 500 razy a niektóre ponad 1000.

Na terenie Miasta rozegrano 19. meczy, które oglądało za każdym razem średnio 150 osób. Ponadto w ramach realizacji zadania nastąpiła promocja Grajewa oraz promocja Klubu Sportowego „WARMIA” Grajewo.

W ostatecznej klasyfikacji sezonu 2023/2024 oraz sezonu 2024/2025 drużyna piłki nożnej KS „WARMIA” Grajewo w końcowej tabeli rozgrywek IV ligi podlaskiej zajęła 4 miejsce w 18-zespołowej tabeli.

Dotacje pozyskane przez klub przyczyniły się do znacznego rozwoju sportowego zawodników, poprzez wykorzystanie ich na profesjonalne szkolenia.

Z przedłożonych przez Klub sprawozdań wynika, że udzielone dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a zakładane cele i rezultaty zadań publicznych w dużym stopniu zostały osiągnięte i szerzej opisane w sprawozdaniach Klubu z wykonania zadania publicznego.

Sprawozdania zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i finansowym zgodnie z Zarządzeniem Nr 919/24 Burmistrza Miasta Grajewo z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie ogłoszenia wyniku naboru wniosków o przyznanie dotacji klubom sportowym na realizację celu publicznego z zakresu sportu 2024 roku.

Realizacja ww. zadań publicznych w 2024 r. przyczyniła się do znacznego wzrostu zainteresowania mieszkańców Miasta współzawodnictwem sportowym w dyscyplinie – piłka nożna, organizacji czasu wolnego dla młodzieży i dorosłych z terenu Miasta i Powiatu, a także promocji Klubu i Miasta podczas meczów wyjazdowych.

Zgodnie z § 20 Uchwały Nr V/29/11 Rady Miasta Grajewo z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Miasto Grajewo Burmistrz przedstawia Radzie Miasta informację roczną o realizacji ww. uchwały do końca marca roku następującego po upływie roku budżetowego. Informacja zawierająca szczegółowe dane merytoryczne i finansowe dostępna jest w Biurze Rady Miasta.

2. Profilaktyka społeczna

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przebiegała zgodnie z przyjętym przez Radę Miasta Grajewo Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok, który został przyjęty Uchwałą Nr LXVII/488/23 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 grudnia 2023 roku. Zadania ujęte w Programie stanowią ważny i trwały element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia, realizowany na terenie naszego miasta. Do działań związanych z profilaktyką w sensie ustawowym należy zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie oraz pomoc rodzinom w radzeniu sobie z alkoholizmem jej członka (współuzależnienie). Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe z budżetu Miasta, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Podmiotem realizującym Program jest w szczególności Miejska Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwana dalej MKRPA, która współpracuje ze szkołami z terenu Miasta, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Sądem, Punktem Konsultacyjnym przy Klubie "Zdrowie i Trzeźwość".

Program skierowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem uzależnień bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia oraz z przemocą domową, to jest do:

- osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy,
- osób uzależnionych od narkotyków i innych zagrożeń społecznych,
- osób stosujących przemoc,
- osób doznających przemocy,
- rodzin ww. osób,
- dzieci i młodzieży szkolnej.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołany Zarządzeniem Nr 126/19 Burmistrza Miasta Grajewo z dnia 17 września 2019 r. w sprawie powołania Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, MKRPA, która działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W jej skład wchodzi osoba powołana Zarządzeniem Burmistrza Nr 9/24 z dnia 12 czerwca 2024 r. oraz jednostki organizacyjne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej tj. Miejski Punkt Konsultacyjny działający przy Klubie „Zdrowie i Trzeźwość”.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

MKRPA powołana została do inicjowania działań profilaktycznych oraz interwencyjnych w zakresie problemów alkoholowych. Celem działań profilaktycznych Komisji jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi.

MKRPA zajmuje się podejmowaniem działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz czynnie przeciwdziałania alkoholizmowi i pomaga w wychodzeniu z uzależnienia poprzez podejmowanie czynności związanych z orzeczeniem o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu od alkoholu w zakładzie leczenia odwykowego. Postępowanie takie dotyczy osób, które zakłócają spokój i porządek publiczny, stosują przemoc fizyczną i psychiczną wobec najbliższych, powodują demoralizację dzieci i młodzieży w związku z nadużywaniem alkoholu. Wnioski o leczenie odwykowe najczęściej składają: policja, sąd, oraz najbliżsi

członkowie uzależnionego. Po rozpatrzeniu wniosku Komisja uruchamia procedury, mające na celu wszczęcie postępowania sądowego zobowiązującego do leczenia. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu orzeka sąd.

Do najważniejszych zadań MKRPA należy:

- 1) udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- 2) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, a w uzasadnionych przypadkach występowanie do Sądu z wnioskiem o przymusowe leczenie;
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 4) działalność w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień;
- 5) działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, m. in. poprzez udział w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Leczenia odwykowe

W 2024 r. do Komisji wpłynęło 28 wniosków o leczenie odwykowe od alkoholu.

Tabela nr 1. Liczba wniosków skierowanych do MKRPA w latach 2020 r. – 2024 r.

Liczba wniosków skierowanych przez:	2020	2021	2022	2023	2024
Prokuratura Rejonowa w Grajewie	0	0	0	0	0
KPP w Grajewie	19	20	12	19	14
Sąd Rejonowy w Grajewie	16	18	14	10	9
Członkowie rodzin	9	15	13	14	5
Grypy Robocze/ZI	0	0	0	0	0
Razem:	44	53	39	43	28

W 2024 r. MKRPA spotkała się 9 razy. Komisja:

- wystąpiła z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Grajewie o zajęcie stanowiska odnośnie leczenia wobec 25 osób,
- umorzyła lub wycofała postępowanie w sprawie o leczenie odwykowe wobec 1 osoby,
- nie stwierdziła uzależnienia (w/g opinii biegłych sądowych) wobec 2 osób.

Opiniowanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Komisja opiniowała wnioski na sprzedaż detaliczną i gastronomiczną napojów alkoholowych. Opinie dotyczyły zgodności lokalizacji i limitu liczby punktów sprzedaży z obowiązującymi w tym zakresie uchwałami Rady Miasta.

Pozytywnie zaopiniowano 9 wniosków na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i 2 wnioski na gastronomiczną sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela nr 2. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2022 r. – 2024 r.

Rodzaj zezwoleń	Detaliczne			Gastronomiczne		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
do 4,5% (piwo)	42	42	40	14	14	11
powyżej 4,5% (wino)	35	35	35	6	7	5
powyżej 18% (wódka)	37	37	36	7	7	6
Razem punktów:	42	42	40	14	14	11

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Zespół Kontrolny MKRPA przeprowadził 32 kontrole w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym w 24 placówkach prowadzących sprzedaż detaliczną i 8 placówkach ze sprzedażą gastronomiczną napojów alkoholowych. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych większych uchybień stanowiących podstawy do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Przeprowadzane są również rozmowy profilaktyczno-informacyjne ze sprzedawcami odnośnie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych wymaganych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przede wszystkim przypominano o konieczności żądania okazania dokumentu dojrzałości w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy. W trakcie kontroli właściciele i sprzedawcy otrzymywali materiały informacyjne rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. W większości punktów kontrole przeprowadzone były wspólnie z funkcjonariuszem policji.

Tabela nr 3. Skontrolowane placówki ze sprzedażą napojów alkoholowych w 2024 r.

Lp.	Detaliczna	Gastronomiczna
1.	JERONIMO MARTINS POLSKA S.A. BIEDRONKA ul. Dworna 27C, 19-200 Grajewo	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe „Milenium” Celina Wiszowata Restauracja „Balton” ul. Wojska Polskiego 50A, 19-200 Grajewo
2.	Wojciech Karulski Sklep Spożywczo – Przemysłowy „ALASKA” ul. Grunwaldzka 15, 19-200 Grajewo	Małgorzata Lipska Gastronomia ZŁOTY KURCZAK ul. Wojska Polskiego 52 lok. 4, 19-200 Grajewo
3.	Alkohole Świata Sp. z o. o. ul. Kopernika 9, 19-200 Grajewo	Ewa i Przemysław Jabłońscy „PIZZA 4YOU” ul. Wojska Polskiego 50A, 19-200 Grajewo
4.	Alkohole Świata Sp. z o. o. ul. Rzemieślnicza 6 19-200 Grajewo	Katarzyna Joanna Jeglińska Gastronomia Piecuch Retro ul. Wojska Polskiego 23C 19-200 Grajewo
5.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe AS Sp. z o. o. os. Południe 60, 19-200 Grajewo	Zbigniew Strojny „PIZZERIA SPERANZA” ul. Kilińskiego 12, 19-200 Grajewo

6.	JERONIMO MARTINS POLSKA S.A. BIEDRONKA ul. 9-go Pułku Strzelców Konnych 8, 19-200 Grajewo	Ewa Wasilewska Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „SAVONA” ul. Ełcka 24 19-200 Grajewo
7.	„SPOŁEM PSS w Grajewie” Sp. z o. o. os. Południe 18A, 19-200 Grajewo	„Fidziukiewicz i Spółka” Spółka Jawna „Da Grasso” ul. Wojska Polskiego 72/17 lok. 1, 19-200 Grajewo
8.	ARHELAN Sp. z o. o. ul. Koszarowa 48A, 19-200 Grajewo	WMS GRUPA Marek Śliwiński „Spółdzielcza 1” ul. Spółdzielcza 1, 19-200 Grajewo
9.	Sklep Ogólnospożywczy Owocowo – Warzywny Edyta Żywno os. Centrum 27/P13 , 19-200 Grajewo	
10.	„SPOŁEM PSS w Grajewie” Sp. z o. o. ul. Strażacka 1B, 19-200 Grajewo	
11.	„SPOŁEM PSS w Grajewie” Sp. z o. o. ul. Józefa Piłsudskiego 13, 19-200 Grajewo	
12.	Eugeniusz Chrostowski Usługi Ogólnobudowlane ul. Józefa Piłsudskiego 24, 19-200 Grajewo	
13.	LIDL Polska Sp. z o. o. Sp. k. ul. Kopernika 37, 19-200 Grajewo	
14.	Ryszard Okuniewski MARPOL Sklep punkt na stacji paliw LOTOS ul. Kopernika 26, 19-200 Grajewo	
15.	Centrum Handlowo – Usługowe „MESP” Januszewski, Januszewska ul. Kopernika 51, 19-200 Grajewo	
16.	Anna Chełmińska Sklep Żabka ul. Dworna 27E, 19-200 Grajewo	
17.	„SPOŁEM PSS w Grajewie” Sp. z o. o. os. Południe 12, 19-200 Grajewo	
18.	„SPOŁEM PSS w Grajewie” Sp. z o. o. os. Południe 28A, 19-200 Grajewo	

19.	„SPOŁEM PSS w Grajewie” Sp. z o. o. os. Południe 48, 19-200 Grajewo	
20.	Aleksandra Witkowska Sklep Żabka os. Południe 26A lok. 3,7,8,9, 19-200 Grajewo	
21.	„SPOŁEM PSS w Grajewie” Sp. z o. o. ul. Konopska 19A, 19-200 Grajewo	
22.	Sklep Chorten, Jędrus i Syn Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 46, 19-200 Grajewo	
23.	MN Martyna Nicikowska „Żabka” ul. Wojska Polskiego 6, 19-200 Grajewo	
24.	HEALTHIER Patrycja Niewiarowska Sklep Żabka os. Broniewskiego 13, 19-200 Grajewo	

Profilaktyczna działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani w szczególności wobec dzieci i młodzieży

Profilaktyka to ochrona społeczeństwa przed cywilizacyjnymi zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się niebezpieczeństwa. Wiek inicjacji alkoholowej w Polsce jest bardzo wczesny. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie prowadzi do podejmowania zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może również powodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne. Rozwiązaniem problemów nigdy nie było i nie będzie uciekanie w świat alkoholu, narkotyków, dopalaczy, hazardu czy gier. Młodzi bardziej zwracają uwagę na to, co czynią dorośli i na to co mówią. Dobrze wychowuje ten, kto kocha, rozmawia, stara się zrozumieć, poświęca czas i uwagę a jednocześnie stawia granice i wymagania.

Do najważniejszych działań MKRPA na rzecz dzieci i młodzieży należało prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy.

1. Konkurs pn.” Wybierz Marzenia, Nie uzależnienia!” – Koszt: 2 341,00 zł

Konkurs zorganizowany przez MKRPA oraz Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowany był do dzieci i młodzieży uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej „Przystań”, działającej przy Klubie „Zdrowie i Trzeźwość” w Grajewie. Uczestnicy mieli za zadanie wykonać prace plastyczne dowolną techniką i w różnej formie, przy pomocy materiałów plastycznych przekazanych przez organizatora. Zwycięscy konkursu wyłonieni przez komisję konkursową otrzymali nagrody rzeczowe. Celem konkursu było: kształtowanie i promowanie pozytywnych norm i wartości społecznych, promowanie stylu życia wolnego od alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy i przemocy, promowanie wspólnych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego, zwiększanie obszaru świadomości o zagrożeniach uzależnieniami.

2. Spektakl profilaktyczny pt. „Chemiczna Zmiana Nastroju”- Koszt: 3 500,00 zł

W dniu 19 stycznia 2024 r. w Grajewskim Centrum Kultury został wystawiony spektakl profilaktyczny „Chemiczna zmiana nastroju kontra pozytywne emocje bez dopalaczy”. W wydarzeniu wzięło udział 175 uczniów z klas VIII uczęszczających do grajewskich szkół podstawowych.

3. Warsztaty rekomendowane pn.: „DEBATA” – Koszt: 8 720,00 zł

Zgodnie z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii, a także rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2024 r. zostały przeprowadzone zajęcia warsztatowe pt. „DEBATA” poświęcone uczniom z klas VI szkół podstawowych w Grajewie. Łącznie w zajęciach wzięło udział 200 uczniów.

Udział w szkoleniach:

1. Szkolenia dla członków MKRPA oraz dla Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - 1) Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyła w dwudniowym szkoleniu online dla Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno – Pomocowych. Szkolenie zorganizowane zostało przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w dniach 8 - 9 maja 2024 r. w wymiarze 12 godzin dydaktycznych.
 - 2) Członkowie MKRPA uczestniczyli w szkoleniach online:
 - „Motywowanie do podjęcia leczenia”. Szkolenie zorganizowane zostało przez Małopolskie Centrum Profilaktyki z Krakowa,
 - „Rola i zadania KRPA – szkolenie dla nowych i obecnych członków KRPA”. Szkolenie zorganizowane zostało przez firmę SBC- Szkolenia Badania Consulting z Krakowa
 - „Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych z naciskiem na kontrolę oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi”.
 - „Ograniczenie dostępności alkoholu, w tym kontroli punktów sprzedaży oraz podejmowania interwencji w związku z nielegalną reklamą napojów alkoholowych”.
 - 3) Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyła w 3-dniowym szkoleniu on-line pn. "Współpraca interdyscyplinarna na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej". Szkolenie zorganizowane zostało przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku w terminie 07-09.10.2024 r.
2. Udział w bezpłatnej ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej poświęconej „Przeciwdziałaniu przemocy domowej” oraz „Profilaktyki FAST”. W ramach kampanii Pełnomocnik otrzymała darmowy dostęp do webinarów eksperckich oraz pakiet materiałów profilaktycznych w formie elektronicznej.

Pozostałe formy działalności profilaktycznej

- 1) W ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Grajewie w 2024 roku współorganizowany był XXV Międzynarodowy Uliczny Bieg Wilka w dniu 11 maja 2024 r. Ze środków MKRPA opłacono umowę zlecenie na dostarczenie i zamontowanie urządzeń pneumatycznych do zabawy dzieci tj.: zjeżdżalni, toru przeszkód, bungee run oraz zamku do skakania. Koszt – 3 000,00 zł
- 2) Udział w kampanii „Dzieciństwo bez przemocy 2024”, której celem było przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci w Polsce. W ramach kampanii zorganizowano przy współpracy z MOPS w Grajewie i Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym konkurs plastyczny

pn. „Dzieciństwo Mocy bez Przemocy”. Skierowany był on do dzieci i młodzieży klas I-VIII ze szkół podstawowych w Grajewie. Uczestnicy mieli za zadanie wykonać prace plastyczne dowolną techniką artystyczną. Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe oraz pamiątkowe dyplomy. Koszt: 1 000,00 zł

- 3) Zakup paczek świątecznych dla 13 dzieci uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej „Przystań”, które zostały wręczone podczas spotkania wigilijnego w dniu 13 grudnia 2024r. Koszt – 988,00 zł

Porównując obszar tematyczny profilaktyki społecznej okresu 2024 r. z okresem 2023 r. zauważalna jest tendencja spadkowa. Nastąpiło:

- 1) zmniejszenie liczby składanych wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 2) zmniejszenie liczby wydanych przez biegłych sądowych na wniosek Komisji opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Na rozwój każdego nałogu wpływa wiele indywidualnych i losowych czynników ryzyka, które wzajemnie na siebie oddziałują. Możemy wyróżnić m.in.:

- czynniki rodzinne (zaburzone relacje i przemoc domowa),
- środowiskowe (bezrobocie lub duża dostępność do substancji psychoaktywnych),
- biologiczne (impulsywność),
- psychologiczne (niska samoocena czy brak umiejętności radzenia sobie ze stresem).

Realizacja celów i zadań zdefiniowanych w Miejskim Programie Profilaktyki przebiegała zgodnie z założeniami. Realizując Miejski Program Profilaktyki starano się bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało do niego wpisane miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ponieważ tylko na takie zadania mogły zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Promocja Miasta i patronaty Burmistrza

Promocja jest ważnym elementem komunikacji władz samorządowych Miasta ze społecznym otoczeniem. Promocja ukierunkowana była na wykorzystanie potencjału społecznego, gospodarczego, kulturalnego i geograficznego Miasta i była skupiona na działaniach Burmistrza i Rady Miasta na rzecz Grajewian.

Działania promocyjne były skierowane do mieszkańców Miasta i na zewnątrz i miały na celu budowanie społeczeństwa obywatelskiego tworzącego lokalną wspólnotę. Polityka informacyjna była prowadzona przez pracowników Urzędu i Radnych i promowała działania społeczne i gospodarcze władz samorządowych.

W ramach promocji Miasta w 2024 r. realizowano następujące przedsięwzięcia:

1. Umowy na świadczenie usług informacyjnych z portalami internetowymi www.e-grajewo.pl oraz www.grajewo24.pl.
2. Rozbudowywano system wystawienniczy Miasta, zakupiono kolejne elementy: banery na kostki promujące Mapę Inwestycji Miasta Grajewo oraz miejski portal informacyjny www.grajewo.pl, banery „Patronat Burmistrza Miasta Grajewo”, a także inne elementy dekoracyjne wpisujące się w promocję Grajewa, np. ażurowe ozdoby na Wielkanoc w kształcie jajek.
3. Kontynuowano współpracę w przygotowywaniu i opracowywaniu tekstów do Gazety Grajewskiej oraz koordynowano dystrybucję dwutygodnika na obszarze Miasta.

W 2024 roku ukazało się 12 wydań Gazety Grajewskiej – bezpłatnego pisma Urzędu Miasta. Nakład jednego wydania 3000 egzemplarzy. Forma papierowa Gazety jest dostępna w Urzędzie Miasta, w sieci sklepów PSS Społem w Grajewie, jednostkach Miasta oraz siedzibach wielu firm i sklepów mieszczących się na terenie Grajewa, których właściciele wyrazili zgodę na ekspozycję. Forma elektroniczna w postaci pliku pdf dostępna jest na stronie www.grajewo.pl. Pozwala ona na dotarcie do większej grupy czytelników, między innymi za granicą.

4. Prowadzono oficjalną internetową stronę Miasta Grajewo www.grajewo.pl. Portal jest podstawowym źródłem przekazu informacji dotyczących życia Miasta. Grajewo aktywnie prowadzi swoje konta na profilach społecznościowych: Facebooku i Instagramie, gdzie na bieżąco publikowane są relacje z wydarzeń, aktualne informacje dotyczące pracy Urzędu oraz działań podejmowanych przez władze samorządowe Miasta. Informacje te przekazywane są do mediów lokalnych, a relacje z nich udostępniane są mieszkańcom. Utrzymywane są bieżące kontakty z przedstawicielami środków masowego przekazu. Miasto prowadzi także konto w serwisie youtube.com gdzie umieszczane są materiały promocyjne.
5. Na terenie Miasta montowane były bannery i billboardy promujące wydarzenia, święta, akcje oraz Mapę Inwestycji Grajewa (zamieszczane są informacje o aktualnie prowadzonych i zakończonych inwestycjach na terenie miasta). Do tego celu wykorzystywane są metalowe stelaże znajdujące się w Parku Solidarności i Placu Niepodległości.
6. Zachowywano pamięć o ważnych rocznicach organizując uroczystości patriotyczne w miejscach pamięci na terenie Miasta poprzez wywieszanie flag, włączanie syren alarmowych, zakup wieńców, współpracę z Miejską Orkiestrą Dętą w Grajewie, i służbami mundurowymi.
7. Dokonywano zakupów materiałów promujących Grajewo (np. gadzety z logotypem miasta, pluszowe zabawki, małe symbole miasta, itp.).
8. Kontynuowano tradycję wysyłania okazjonalnych listów gratulacyjnych, życzeń świątecznych, innych okolicznościowych oraz kondolencji publikowanych w Internecie oraz w Gazecie Grajewskiej.
9. Zakład Wodociągów i Kanalizacji porządkował miejsca pamięci oraz w zależności od święta, dekorował miasto flagami narodowymi. Wykonywano zaproszenia dla delegacji, uprzątno miejsca pamięci, dokonywano zakupu wiązanek okolicznościowych, zapewniano obsługę fotograficzną, informację medialną, zezwolenia na przemarsz grup osób oraz ozdobienie miasta flagami w ramach organizacji każdej z uroczystości o charakterze patriotycznym. Obchodzono dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, święta Konstytucji 3-go Maja, Narodowy Dzień Zwycięstwa, Rocznice Wybuchu Powstania Warszawskiego, Rocznice wybuchu II Wojny Światowej oraz Narodowego Święta Niepodległości. W uroczystościach brał udział władze samorządowe Grajewa, Powiatu Grajewskiego oraz przedstawiciele jednostek organizacyjnych Miasta, służby mundurowe, organizacje kombatanckie, młodzież i mieszkańcy Miasta.
10. Kontynuowano współpracę ze środowiskiem twórczym, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury oraz szkołami.
11. Planowano, koordynowano i nadzorowano kampanie promocyjne, informacyjne i społeczne w tym:
 - a) promocja systemu powiadamiania SMS i wykorzystywanie go w wybranych akcjach promocyjnych,

- b) przygotowanie dokumentów, materiałów niezbędnych do promocji miasta (umowy, zlecenia),
- c) administrowanie systemem wystawienniczym Miasta,
- d) przygotowanie we współpracy z wydziałami i referatami Urzędu oraz jednostkami organizacyjnymi Miasta ofert inwestycyjnych, kulturalnych (współpraca z Grajewskim Centrum Kultury, Miejską Biblioteką Publiczną, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w zakresie promocji ich oferty oraz wspólnej promocji Miasta)
- e) redagowanie publikacji promocyjnych i informacyjnych (ulotki, plakaty)
- f) inicjowanie i utrzymywanie kontaktów z mediami w celu zapewnienia właściwego i rzetelnego przepływu informacji o działalności Urzędu, a także w celu kreowania pozytywnego wizerunku,
- g) przygotowanie i redagowanie informacji i materiałów prasowych,
- h) realizacja zadań wynikających z przepisów ustawy prawo prasowe, w tym przekazywanie środkom masowego przekazu informacji o działaniach podejmowanych przez władze Miasta,
- i) koordynowanie spraw związanych z wykorzystywaniem wizerunku i logotypów Miasta,
- j) prowadzenie dokumentacji fotograficznej miejskich wydarzeń oraz przygotowywanie zleceń na wykonywanie zdjęć lotniczych obrazujących przemiany związane z realizacją inwestycji miejskich.
- k)

Patronat Burmistrza Miasta

Patronaty Burmistrza realizowano na podstawie Zarządzenia Nr 534/17 Burmistrza Miasta Grajewo z dnia 26 października 2017 r. w sprawie Regulaminu przyznawania Patronatu Burmistrza Miasta Grajewo. Podmioty i przedsięwzięcia promujące aktywność społeczną, kulturalną i sportową mieszkańców Miasta otrzymywały Patronat Burmistrza. W 2024 r. wpłynęło 25 wniosków o jego przyznanie. Na podstawie wniosków - łączne wsparcie finansowe wyniosło 16 500,00 zł. Zgodnie z Zarządzeniem przyznano środki finansowe na zakup nagród, trofeów sportowych, książek oraz gadżetów promocyjnych. O patronat wnioskowały: Stowarzyszenie „Morsy Grajewo”, Stowarzyszenie „Morsy Szych Grajewo”, „Akademia Małego Piłkarza”, K.S. MARATONKA Grajewo, Stowarzyszenie „Razem Dla Grajewo”, Stowarzyszenie „Uśmiech Grajewo”, Klub Sportowy Maratonka Grajewo, , Klub Sportowy WARMIA Grajewo, Akademia Małego Piłkarza, ZS nr 2 im. 9 PSK w Grajewie, Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Jana Sebastiana Bacha w Grajewie, Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Grajewie, Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku w Grajewie.

VIII. Edukacja publiczna i działalność opiekuńcza Miasta w 2024 roku

Sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie Miasta tworzą:

1. Przedszkole Miejskie nr 1 w Grajewie
2. Przedszkole Miejskie nr 2 w Grajewie
3. Przedszkole Miejskie nr 4 w Grajewie
4. Przedszkole Miejskie nr 6 w Grajewie
5. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Grajewie (z oddziałami przedszkolnymi)

6. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza w Grajewie (z oddziałami przedszkolnymi)
7. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Grajewie (z oddziałami przedszkolnymi)

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym zamieszkałych (zameldowanych) w Grajewie

Lp.	Wiek dzieci	Rok szkolny 2023/2024	Rok szkolny 2024/2025
1.	trzyletnie	163	159
2.	czteroletnie	213	161
3.	pięcioletnie	182	215
4.	sześcioletnie	210	183
5.	RAZEM	768	718

*dane pochodzą z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Grajewo (zameldowane na pobyt stały i czasowy)

Placówki wychowania przedszkolnego funkcjonujące w Grajewie w latach 2023/2024 i 2024/2025

Lp.	Placówki wychowania przedszkolnego	Rok szkolny 2023/2024		Rok szkolny 2024/2025	
		Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba placówek	Liczba miejsc
1.	przedszkola	4	429	4	429
2.	szkoły podstawowe, w których utworzono oddziały przedszkolne	3	350	3	325
RAZEM		7	779	7	754

**Rekrutacja do placówek wychowania przedszkolnego w Grajewie
- wnioski zgłoszone w procedurze rekrutacji w latach 2023/2024 i 2024/2025**

Lp.	Placówki wychowania przedszkolnego	Rok szkolny 2023/2024			Rok szkolny 2024/2025		
		Wnioski o kontynuację	Wolne miejsca	Nowe wnioski	Wnioski o kontynuację	Wolne miejsca	Nowe wnioski
1.	Przedszkola, w tym:						
a	PM nr 1	64	27	15	56	35	21
b	PM nr 2	57	31	51	64	24	49
c	PM nr 4	83	42	40	89	36	36
d	PM nr 6	89	36	54	92	33	58
2.	Szkoły podstawowe, w których funkcjonują oddziały przedszkolne						
a	SP nr 1	91	34	21	62	63	42
b	SP nr 2	95	55	32	90	35	37
c	SP nr 4	50	25	33	38	37	35
RAZEM		529	250	246	491	263	278

Zgodnie z przepisami prawa rodzice mogą składać wnioski do 3 przedszkoli, a składają nawet czasem do 4. W takich przypadkach nazwiska dzieci tych rodziców powtarzają się w kilku jednostkach. Zdarza się, że dziecko może być nieprzyjęte w dwóch placówkach, a w trzeciej jest przyjęte.

Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w Grajewie wg stanu na dzień 30 września 2024 roku

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:	
				poniżej „0”	„0”
1.	PM 1	4	77	69	8
2.	PM 2	4	87	63	24
3.	PM 4	5	113	88	25
4.	PM 6	5	125	94	30
5.	SP1	5	112*	66	47
6.	SP2	6	117	79	38
7.	SP4	3	70	39	31
RAZEM		32	701*	498	203

*w tym znajdują się dzieci i uczniowie będące obywatelami Ukrainy.

Miasto Grajewo zapewniło odpowiednią do zdiagnozowanych potrzeb sieć publicznych placówek wychowania przedszkolnego i liczbę miejsc w tych placówkach. Poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w Mieście w 2024 r. wyniósł 97,63%. W jednostkach przedszkolnych nadal były 53 wolne miejsca. Miały miejsce sytuacje, że dzieci nie przyjęto do przedszkola preferowanego przez rodziców. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku Przedszkola Miejskiego nr 2 i 6. Oddziały przedszkolne działają 10 godzin dziennie, z dostępem do placów zabaw. Placówki przedszkolne spełniały wymogi bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwpożarowego.

Na realizację wychowania przedszkolnego w 2024 r. wydatkowano kwotę 14 995 745,52 zł z czego w poszczególnych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych:

- Przedszkole Miejskie nr 1 – 2 142 249,36 zł
- Przedszkole Miejskie nr 2 – 2 691 105,01 zł
- Przedszkole Miejskie nr 4 – 2 986 225,69 zł
- Przedszkole Miejskie nr 6 – 2 746 669,29 zł
- Szkoła Podstawowa nr 1 (oddziały przedszkolne) – 1 113 536,97 zł
- Szkoła Podstawowa nr 2 (oddziały przedszkolne) – 1 921 495,19 zł
- Szkoła Podstawowa nr 4 (oddziały przedszkolne) – 831 119,90 zł

Miasto Grajewo na realizację wychowania przedszkolnego otrzymało i wydatkowało dotację celową ze środków budżetu państwa w wysokości 2 520 194,71 zł.

Na terenie Miasta funkcjonowały cztery niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego. Pierwsza to Niepubliczne Przedszkole nr 1 „Akademia Dobrego Startu” w Grajewie, do którego uczęszczało ok. 75 dzieci. Niepubliczne Przedszkole otrzymało w 2024 r. dotację z budżetu miasta w wysokości 1 850 521,54 zł. Druga placówka niepubliczna to Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Milowy Krok” w Grajewie, do której uczęszczało 10 dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. W placówce było również realizowane wczesne wspomaganie dla ok. 28 dzieci. Punkt Terapeutyczny otrzymał dotację z budżetu Miasta w wysokości 1 094 060,31 zł. Trzecia placówka przedszkolna to Niepubliczne Przedszkole Językowe Modernkids w Grajewie, do którego uczęszczało ok. 55 dzieci. Przedszkole to w 2024 r. otrzymało dotację w wysokości 1 559 218,54 zł. Czwarta placówka niepubliczna to Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Promyczek”, który otrzymał dotację w wysokości 1 004 235,97 zł.

Ponadto Miasto wydatkowało kwotę w wysokości 30 483,01 zł na zwrot kosztów wychowania przedszkolnego dzieci z Miasta Grajewo uczęszczających do przedszkoli w innych gminach.

Sieć publicznych szkół podstawowych na terenie Miasta:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza

Liczba dzieci i oddziałów w szkołach podstawowych w Grajewie wg stanu na 30.09.2024 r.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	SP 1	21	415	77	50	43	60	50	52	42	41
2.	SP 2	23	551	72	70	55	62	62	72	84	74
3.	SP 4	29	737	95	114	83	89	88	96	85	87
Razem		70	1703	244	234	181	211	200	220	211	202

Na utrzymanie 3 szkół podstawowych wydatkowano kwotę w wysokości 30 594 812,21zł, z czego na poszczególne szkoły wydatki przedstawiały się następująco:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 1 - 10 022 039,21 zł
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 - 9 860 611,54 zł
- 3) Szkoła Podstawowa nr 4 - 10 712 161,46 zł

Zatrudnienie w jednostkach oświatowych Miasta w etatach w 2024 r.

Wyszczególnienie	PM1	PM2	PM4	PM6	SP1	SP2	SP4	Ogółem
zatrudnienie nauczycieli w etatach, w tym:	7,82	7,64	9,42	10,53	60,25	79,42	64,85	239,93
początkujący	2,64	1,00	0,24	5,17	14,62	5,16	8,00	36,83
mianowani	0,14	0,00	3,26	0,33	11,75	16,46	11,99	43,93
dplomowani	5,04	6,64	5,92	5,03	33,88	57,80	44,86	159,17
zatrudnienie administracji i obsługi w etatach	9,00	11,32	11,15	10,50	16,68	27,30	23,84	109,79
zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i staży oraz zobowiązań	0,00	3,27	3,14	2,24	5,00	2,40	4,52	20,57

Część oświatowa subwencji ogólnej dla Miasta Grajewo wyniosła w 2024 roku 24 952 616,00 zł.

Projekty realizowane w szkołach Miasta ze środków zewnętrznych

Szkoły Podstawowe nr 1 i 2 wzięły udział w przedsięwzięciu pn. „Poznajemy Podlaskie” organizowanym przez Podlaską Regionalną Organizację Turystyczną. Przedmiotem projektu była organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych po województwie podlaskim. Realizacja przedsięwzięcia umożliwiła uczniom umocnienie wizerunku naszego województwa jako atrakcyjnego turystycznie, posiadającego unikatowe walory przyrodnicze i kulturowe.

W Szkołach Podstawowych nr 1 i 4 realizowany był projekt pn. „Umiem pływać”. Program ten zakładał naukę pływania wśród najmłodszych dzieci. Projekt ten był realizowany przy współudziale Podlaskiego Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego.

W jednostkach oświatowych w 2024 roku realizowano następujące inwestycje:

- 1) budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 4 wraz z niezbędnym zagospodarowaniem terenu i boiska lekkoatletycznego przy szkole. Zadanie wieloletnie, w grudniu 2024 r. przeprowadzono odbiór częściowy robót. Zadanie jest kontynuowane w 2025 r. Wydatkowano środki w wysokości 1 584 457,00 zł
- 2) zagospodarowanie terenu wokół budynku Przedszkola Miejskiego nr 6. Wydatkowano środki w wysokości 50 000,00 zł
- 3) zakup zestawu kociołków przechyłnych na potrzeby Przedszkola Miejskiego nr 1. Wydatkowano środki finansowe w wysokości 24 199,00 zł
- 4) zakup zestawu kociołków warzelnych na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 1. Wydatkowano środki finansowe w wysokości 25 830,00 zł

Dotacje otrzymane i wydatkowane z budżetu Państwa w 2024 r. na zadania z zakresu:

- 1) wychowania przedszkolnego – 2 520 194,71 zł
- 2) wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe – 221 662,75 zł
- 3) dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – 42 878,52 zł + 10 719,63 zł środki własne miasta
- 4) „Wyprawka szkolna” – 6 520,61 zł
- 5) dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych 129 404,63 zł.

W ramach realizacji Uchwały Nr VII/51/11 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzaju i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe oraz warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych oraz rodzajów wyróżnień i wysokości nagród za osiągnięcia w działalności sportowej przyznano w 2024 r. 3 stypendia sportowe w kwocie 3000,00 zł i 2 nagrody sportowe w kwocie 1000,00 zł.

W ramach realizacji Uchwały Nr XXVIII/170/12 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 września 2012 r. w sprawie przyjęcia lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu Miasta Grajewo, określenia szczegółowych warunków, form i zakresu pomocy, trybu postępowania oraz osób lub grup osób uprawnionych do otrzymania pomocy w 2024 r. przyznano 1 nagrodę za osiągnięcia artystyczne w wysokości 2 000,00 zł.

Funkcjonowanie Żłobka Miejskiego w Grajewie w 2024 roku

Żłobek Miejski jest jednostką budżetową Miasta. Mieści się on w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 w Grajewie. Do żłobka uczęszczało 72 dzieci.

Liczba dzieci w wieku żłobkowym zamieszkałych (zameldowanych) na terenie Miasta Grajewo

Lp.	Rok urodzenia	Liczba dzieci
1.	2021	159
2.	2022	137
3.	2023	106
4.	2024	95

Do żłobka uczęszczają dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat. Zaspokajanie potrzeb opieki żłobkowej wynosi 17,91%. Podczas procesu rekrutacji ok. 30 dzieci nie zostało przyjętych. W 2024 roku koszt utrzymania żłobka wyniósł 1 497 021,50 zł.

Uchwały Rady Miasta Grajewo podjęte w 2024 roku w zakresie spraw dotyczących edukacji:

- 1) Uchwała Nr III/16/2024 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach publicznych i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych miasta Grajewo oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat

Na podstawie podjętej uchwały opłata za korzystanie z wychowania przedszkolnego, w czasie przekraczającym realizację podstawy programowej od 1 września 2024 r. wynosi 1,44 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka.

- 2) Uchwała Nr III/17/2024 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 czerwca 2024 r. uchylająca uchwałę w sprawie przejścia do realizacji zadań z zakresu funduszu świadczeń socjalnych części nauczycieli emerytów/rencistów objętych właściwością gminy Rajgród
- 3) Uchwała Nr III/18/2024 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 czerwca 2024 r. uchylająca uchwałę w sprawie przejścia do realizacji zadań z zakresu funduszu świadczeń socjalnych części nauczycieli emerytów/rencistów objętych właściwością gminy Grajewo
- 4) Uchwała Nr III/19/2024 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 czerwca 2024 r. uchylająca uchwałę w sprawie przejścia do realizacji zadań z zakresu funduszu świadczeń socjalnych części nauczycieli emerytów/rencistów objętych właściwością gminy Radziłów

Podjęcie 3 ostatnich uchwał spowodowane było pracą nad nowym Regulaminem funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych nauczycieli emerytów/rencistów. Wymagały tego obowiązujące przepisy prawa.

W roku 2024 do Urzędu Miasta Grajewo wpłynęło 8 wniosków o przeprowadzenie postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego, w tym z Przedszkola Miejskiego nr 6 – 1 wniosek, ze Szkoły Podstawowej nr 1 – 3 wnioski, ze Szkoły Podstawowej nr 4 – 4 wnioski.

IX. Działalność w obszarze kultury

1. Grajewskie Centrum Kultury

Grajewskie Centrum Kultury jest samorządową instytucją kultury powstałą na mocy Uchwały Nr XIII/102/15 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 września 2015 r. w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury - Miejskiego Domu Kultury w Grajewie i Grajewskiej Izby Historycznej oraz utworzenia Grajewskiego Centrum Kultury. W związku z powyższym GCK kontynuuje wieloletnią działalność instytucji, z których połączenia powstało, choć pod względem formalno-prawnym funkcjonuje od dnia 1 stycznia 2016 r. GCK prowadzi wielokierunkową działalność w dziedzinie rozwoju i upowszechniania kultury oraz gromadzenia, trwałej ochrony i promowania dóbr kulturalno-historycznego dziedzictwa Miasta i regionu.

Misją GCK jest rozwój kultury, przekazywanie wartości i umiejętności artystycznych oraz zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego regionu. Instytucja kultury aktywizuje i integruje mieszkańców Grajewa oraz pobudza w nich chęć do świadomego obcowania z kulturą. Do podstawowych zadań działalności GCK należy:

- 1) edukacja kulturalna oraz kształtowanie wartości poznawczych i estetycznych odbiorców kultury,
- 2) tworzenie mieszkańcom Grajewa warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- 3) rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych i intelektualnych mieszkańców Grajewa oraz tworzenie warunków do ich rozwoju,
- 4) tworzenie warunków do podtrzymywania postaw patriotycznych i kultywowania tradycji, w tym tradycji folklorystycznych,
- 5) gromadzenie, trwała ochrona i udostępnianie dóbr kulturalno-historycznego dziedzictwa o charakterze materialnym i niematerialnym mieszkańcom miasta i regionu ,
- 6) integrowanie społeczności miasta i wspieranie lokalnych inicjatyw kulturalnych,
- 7) inspirowanie mieszkańców miasta do rozwijania zainteresowań przeszłością oraz umacnianie ich związku z własnym regionem;
- 8) promocja Miasta.

Od samego początku działalności GCK stara się stworzyć uczestnikom zajęć jak najlepsze warunki i możliwości samorealizacji poprzez sztukę czy inne aktywne formy spędzania wolnego czasu. Kształtuje w odbiorcach odpowiednie postawy wobec sztuki, życia, samego siebie oraz wobec drugiego człowieka. Osoby odwiedzające GCK mogą rozwijać swoje zainteresowania poprzez udział w zajęciach, wykładach, warsztatach oraz samodzielną działalność twórczą pod czujnym okiem naszych pracowników - instruktorów teatru, tańca, muzyki i plastyki. Mogą także uczestniczyć w imprezach takich jak: koncerty, wernisaże, wystawy, konkursy, spektakle, turnieje, happeningi. Ważnym elementem jest wymiana doświadczeń. GCK stara współpracować z innymi placówkami zarówno w kraju, jak i zagranicą oraz reagować na potrzeby mieszkańców.

W roku 2024 instytucja realizowała przedsięwzięcia o charakterze artystycznym, kulturalnym, edukacyjnym, animacyjnym i społecznym. Najważniejsze wydarzenia z dziedziny kultury, sztuki, edukacji i życia społecznego w 2024 r. organizowane, współorganizowane przez Grajewskie Centrum Kultury, bądź z udziałem instytucji zawiera „Sprawozdanie z działalności merytorycznej GCK za rok 2024” dostępne w Biurze Rady Miasta.

Wiele z tych wydarzeń odbyło się dzięki współpracy GCK z podmiotami zewnętrznymi. GCK współpracowało zarówno ze stowarzyszeniami działającymi na terenie Miasta, jak Towarzystwo Przyjaciół 9 PSK, KS „Maratonka”, „Trele-Morele”, Stowarzyszenie „Kultura Niezależna”, Stowarzyszenie Przyjaciół ZPiT „Grajewianie”, UTW, MOSiR oraz placówkami szkolnymi i instytucjami spoza Grajewa np. Instytut Pamięci Narodowej, Podlaski Instytut Kultury, muzea i placówki naukowe.

Podejmowane przez GCK działania wpisują się w realizację celów i założeń obowiązujących programów i strategii Miasta m.in.:

- 1) Strategii Rozwoju Miasta Grajewa na lata 2024-2032,
- 2) Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta na lata 2017-2027,
- 3) Miejskiego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta na lata 2018-2021,
- 4) Rocznych programów współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi.

Rok 2024 r. był też kolejnym rokiem realizacji priorytetów, celów operacyjnych i głównych działań na lata 2021–2025, które zostały zawarte w „Programie działania Grajewskiego Centrum Kultury”, stanowiącym Załącznik do umowy określającej warunki organizacyjno-finansowe działalności Grajewskiego Centrum Kultury oraz program jego działania zawartej w dniu 16 grudnia 2020 roku z dyrektorem Tomaszem Dudzińskim.

W kontekście działalności GCK warte podkreślenia są zapisy przyjętej uchwałą Rady Miasta Grajewo we wrześniu 2024 r. „Strategii Rozwoju Miasta Grajewo na lata 2024-2032”: *„Miasto posiada prężnie działające instytucje upowszechniające kulturę i sztukę. Oferta historyczna, muzealna a także organizacja wydarzeń kulturalno-integracyjnych stanowi duży potencjał rozwojowy w kontekście społecznym oraz może być wsparciem rozwoju usług turystycznych. [...] Jeśli chodzi o aktywność kulturalną mierzoną wskaźnikiem obejmującym liczbę członków kół/klubów/sekcji w ramach działalności kulturalnej na 1000 mieszkańców, można stwierdzić, że w Grajewie aktywność mieszkańców jest niższa od średniej w miastach podobnych. Dość duża aktywność dotyczy członkostwa w grupach artystycznych. Grajewo wyróżnia się także pod względem aktywności kulturalnej realizowanej w formie warsztatowej. [...] Silnym konkurentem w zakresie oferty kulturalnej jest miasto Elk.”*

Jak informuje Dyrektor jednostki największą bolączką i przyczyną rotacji kadry oraz pośrednio też jej podejścia do obowiązków służbowych (jak w większości instytucji kultury) jest poziom wynagrodzenia, który jego zdaniem demotywuje do pracy. Dyrektor informuje, że 90% pracowników zarabia na poziomie minimalnej płacy, a w instytucji kultury nie ma chociażby takich przywilejów jak tzw. „trzynastka” itp.

Doświadczenia ostatnich lat pokazały, że **KULTURA** jest tą dziedziną życia społecznego, które jest ważna dla mieszkańców Grajewo. W związku z ograniczonym dostępem do wydarzeń kulturalnych mieszkańców takich miast jak Grajewo, Centrum Kultury obok wydarzeń zaspokajających najbardziej powszechne potrzeby lokalnego społeczeństwa pamięta też o potrzebach grup mniej licznych, stąd oferta GCK jest kierowana do różnorodnych grup społecznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na kulturotwórczą rolę Centrum. Dlatego też wyznacznikiem działalności GCK jest **RÓŻNORODNOŚĆ**, która przejawia się w prezentowaniu różnorodnych kategorii kultury poprzez szeroką działalność ukierunkowaną na kilka obszarów. Należy też pamiętać o istnieniu w Mieście bardzo zróżnicowanych odbiorców kultury, a powinna ona niejednokrotnie poza samym dostarczaniem rozrywki „zmuszać do myślenia” i powodować, by nie dało się obok niej „przejsć obojętnie”. Instytucja kultury jest powołana nie tylko do zaspokajania potrzeb kulturalnych społeczeństwa, jest także niejako wyznaczona do wychowywania i kreowania postaw kulturotwórczych.

W porównaniu do poprzednich lat nastąpił:

- 1) spadek zainteresowania sensami filmowymi granymi w kinie weekendowym;
- 2) nieznaczny spadek zainteresowania uczestnictwem w stałych zajęciach Amatorskiego Ruchu Artystycznego, choć w pewnym zakresie np. zajęć wokalnych lukę tę wypełnia funkcjonowanie podmiotów zewnętrznych np. „Trele-Morele”;
- 3) wzrost odpłatnych wynajmów sali widowiskowej w celu organizacji zewnętrznych wydarzeń kulturalnych (koncerty, spektakle itp.), które do działania wypełniają podstawową ofertę GCK w tym zakresie;
- 4) wzrost liczby zwiedzających CTM-MM i uczestniczących w organizowanych w obiekcie warsztatach.

Aktualnie – według dyrektora jednostki – największymi zagrożeniami w obszarze funkcjonowania kultury w Mieście jest wzrost stałych kosztów utrzymania obiektów, niski poziom wynagrodzeń pracowników, co powoduje po pierwsze spadek ich zaangażowania w pracę, a po drugie odpływ osób wykwalifikowanych; „przyzwyczajenie” mieszkańców do nieodpłatnych atrakcji i oferty. Powyższe zagrożenia wraz z ewentualną realizacją zapisów Strategii Miasta w zakresie przedstawionych w niej możliwych działaniach wymagałoby zwiększenia budżetu GCK. Więcej informacji o potencjalnych zagrożeniach można znaleźć w corocznych „Analizach ryzyka na poziomie Grajewskiego Centrum Kultury” oraz informacjach przekazanych Komisji Rewizyjnej w związku z jej kontrolą w GCK.

Wobec powyższego zasadna wydaje się więc potrzeba zmodyfikowania aktualnej strategii działania GCK pod kątem nowych wyzwań stojących przed tą instytucją, co powinien uwzględniać program działania dyrektora tej jednostki na kolejny okres objęty kontraktem.

2. Miejska Biblioteka Publiczna

Miejska Biblioteka Publiczna w Grajewie swoją działalnością usługową obejmuje teren Grajewa, Gminy Grajewo i Powiatu Grajewskiego. Biblioteka funkcjonuje jako samorządowa instytucja kultury, dla której prowadzenie w szczególności działalności w zakresie rozwoju i zaspokajania potrzeb czytelniczych jest podstawowym celem statutowym. Aby rozwijać i zaspokajać potrzeby czytelnicze społeczeństwa MBP gromadzi, opracowuje, przechowuje, udostępnia i chroni materiały biblioteczne. Równolegle z realizacją podstawowych zadań statutowych MBP prowadzi działania upowszechniające wiedzę, popularyzujące kulturę, książkę i czytelnictwo oraz współpracuje z bibliotekami wchodzącymi w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, a także instytucjami kultury, organizacjami i stowarzyszeniami oraz szkołami działającymi na terenie miasta.

Do najważniejszych form propagowania czytelnictwa i promocji szeroko rozumianej kultury przez Bibliotekę należały:

20.01-03.02.2024 r. – Ferie zimowe w Centrum Młodego Czytelnika

21.02.2024 r. – XI edycja Dyktanda Międzyszkolnego, zorganizowanego z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego.

28.02.2024 r. – Spotkanie z globtroterem Leszkiem Szczasnym – społecznikiem i fotografem oraz autorem książki *Świat na wyciągnięcie ręki*.

07.03.2024 r. – W przededniu Dnia Kobiet spotkanie z cyklu „Zdrowie i uroda z biblioteką” ph. *Sposoby na młodość*.

23.04.2024 r. – Z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich spotkanie autorsko-teatralne.

07-16.05.2024 r. – IV edycja konkursu pn. „Na tropie literatury – autor i tytuł poszukiwani” z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek.

07.09.2024 r. – XIII odsłona Narodowego Czytania, zorganizowanego przez bibliotekę we współpracy z Urzędem Miasta Grajewo i Grajewskim Centrum Kultury.

11.10.2024 r. – Ogólnopolska Noc Bibliotek.

14.11.2024 r. – Spotkanie z cyklu „Zdrowie i uroda z biblioteką” ph. „Dieta dorosłego człowieka”.

06.12.2024 r. – Akcja „Mikołajki z Miejską Biblioteką Publiczną w Grajewie”.

03-10.12.2024 r. – Konkurs „W świecie literatury – krzyżówka”.

12.2024 r. – VIII edycja plastycznego konkursu bożonarodzeniowego.

Biblioteka podtrzymuje współpracę z innymi instytucjami poprzez współorganizację przedsięwzięć i organizowanie wydarzeń. MBP była współorganizatorem wraz z Zespołem Szkół w Wojewodzinie IV Edycji Powiatowego Konkursu Historycznego pn. „Wokół Polskich Symboli Narodowych” pod patronatem Starosty Grajewskiego. Celem konkursu była popularyzacja wiedzy o polskich symbolach narodowych, a także wydarzeniach historycznych i postaciach związanych z ich dziejami. Test wiedzy adresowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych Powiatu grajewskiego. Komisja konkursowa wyłoniła 3 laureatów i przyznała wyróżnienie. Urozmaicheniem wydarzenia była część artystyczna w wykonaniu uczennic ZS w Wojewodzinie oraz wykład wygłoszony przez dr Jarosława Schabieńskiego, wicedyrektora CEN w Suwałkach, na temat roli jaką odegrał w historii Polski, Europy i świata Tadeusz Kościuszko.

W 2024 r. Oddział dla Dzieci przeprowadził 8 warsztatów czytelniczo-plastycznych z przedszkolakami, w których uczestniczyło 210 osób, a także 6 spotkań bibliotecznych, wprowadzających w świat książek, z klasami 1-3 szkół podstawowych ph. „Biblioteczne podchody, zagadki, łamigłówki – poznajemy bibliotekę”, w których uczestniczyło 120 osób. Podczas wizyt dzieci zapoznały się z zasadami funkcjonowania biblioteki i dostępnym w niej księgozbiorem. Przygotowane zagadki, łamigłówki, quizy i podchody biblioteczne, dodatkowo zachęcały dzieci do korzystania z książkowych zasobów. Ponadto bibliotekarki Oddziału dla Dzieci w ramach spotkań ph. „Czytanie na drugie śniadanie” odwiedziły przedszkola miejskie. Celem tych spotkań z najmłodszymi było zachęcenie dzieci do czytania i zaszczepienie w nich miłości do książek. Najmłodszym zostały zaprezentowane opowiadania R. Brighta m.in. *Wiewiórki, które nie chciały się dzielić* oraz *Wilk, który się zgubił*, a także książka *Superrobak* J. Donaldsona. Odbyły się również warsztaty czytelniczo-plastyczne dla podopiecznych Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie oraz dzieci z Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego „Milowy krok”. Podczas tych spotkań uczniowie wysłuchali opowiadań: *Kiedy bociany wróciły do domu*, autorstwa I. Treego, *Pan Miś nie może zasnąć*, K. Wilsona, *O czarnym kocie* ze zbioru *Zaczarowane historie* M. E. Letki, a następnie stworzyli wiosenne kwiaty, pomysłowe zakładki oraz zawieszki czarnego kota.

Biblioteka dla Dzieci wzięła także udział w ogólnopolskim projekcie „Mała książka – Wielki Człowiek”. W ramach tej akcji czytelniczej dzieci w wieku 4-6 lat, których rodzice zapiszą do biblioteki i wypożyczą minimum jedną książkę, otrzymują Wyprawki Czytelnicze. W roku sprawozdawczym zostały rozdane: książka *Krasnal w krzywej czapce* autorstwa Wojciecha Widłaka z ilustracjami Aleksandry Krzanowskiej, broszura dla rodzica *Książką połączeni, czyli Mały Czytelnik w bibliotece* oraz Karta Małego Czytelnika.

Oddział dla Dzieci MBP kontynuował zajęcia „Kreatywne soboty w bibliotece”. Podczas cotygodniowych sobotnich spotkań dzieci uczestniczyły w warsztatach plastycznych o różnej tematyce, głównie związanej m.in. z przypadającymi świętami, zmieniającymi się porami roku, postaciami z bajek, zwierzętami. W pierwszym półroczu młodzi czytelnicy tworzyli m.in. jednorożce, kwiatki z użyciem słomek i kolorowego papieru, wiosenne zające, niedźwiedzia pandę, bociana z papierowych talerzyków, baranki wielkanocne, kolorowe owady, ruchomą biedronkę na liściu. W drugim półroczu prace w jesiennym i zimowym klimacie np. jeże z wykorzystaniem miseczek owocowych żółędzi, papierowa wiewiórka, miś z odrysowanych dłoni, biało-czerwone kwiaty z okazji 11 listopada, wesołe zimowe rękawice oraz uśmiechnięte bałwany z waty.

Przez cały rok Biblioteka podkreślała wszelkiego rodzaju rocznice i święta państwowe. Rocznice autorskie były akcentowane poprzez wystawy książek i fotogazetki, zawierające najważniejsze informacje z życia i twórczości pisarzy oraz poetów. We wszystkich działach biblioteki tworzone były wystawki rekomendowanych publikacji. Zdjęcia zakupionych nowości książkowych umieszczano na stronie internetowej Biblioteki, na aktywowanym w 2018 r. koncie na Facebooku oraz lokalnych portalach. Biblioteka stara się akcentować również nietypowe święta. Dwunastego kwietnia została zorganizowana akcja „Dzień Czekolady z Miejską Biblioteką Publiczną w Grajewie” z okazji święta niezwykle smacznego. Z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich czytelnikom została zaprezentowana wystawa książek zekranizowanych.

W ramach cyklu „Warto przeczytać” każdy z działów Biblioteki na stronie internetowej MBP i Facebooku prezentuje czytelnikom książkę godną uwagi i polecenia, tym samym zachęca do odwiedzenia instytucji.

W 2024 r. MBP w Grajewie zatrudnionych było 9 osób, w tym pracownicy na stanowiskach bibliotekarskich, administracyjnych, pracownik gospodarczy oraz konserwator.

Na działalność Biblioteki w roku sprawozdawczym wydatkowano 905.689 zł – dotacja od organizatora. Biblioteka otrzymała dotację celową zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Powiatem grajewskim a miastem Grajewo w kwocie 10 000 zł. na realizację spotkań autorskich oraz zakup książek. Ponadto uzyskała również dofinansowanie z Biblioteki Narodowej w kwocie 16. 153 zł, co pozwoliło bibliotece nabyć nowości wydawnicze. W ramach umowy podpisanej z Miastem MBP otrzymała także dofinansowanie w kwocie 45. 000 zł m.in. na zakup książek, materiałów bibliotecznych i wyposażenia. Księgozbiór Biblioteki obejmuje 54 969 woluminów książek w tym zbiory biblioteczne Wypożyczalni dla Dorosłych to 24 484 vol. książek, zbiory biblioteczne Czytelni dla Dorosłych to 8 285 vol. książek, a Oddziału dla Dzieci 22 200 vol. Ponadto biblioteka w 2024 roku zakupiła 1379 książek. Księgozbiór Wypożyczalni tworzą literatura piękna dla dorosłych i młodzieży oraz literatura popularnonaukowa. W jego skład wchodzi lektury, poradniki z różnych dziedzin wiedzy oraz książki z obszarów nauk m.in. humanistycznych, społecznych, ścisłych, przyrodniczych, technicznych i medycznych. W 2024 r. przybyło 731 vol. w Wypożyczalni dla Dorosłych. W Czytelni udostępniana jest literatura popularnonaukowa oraz księgozbiór podręczny, do którego zalicza się słowniki, a także książki o charakterze encyklopedycznym. W ubiegłym roku księgozbiór Czytelni powiększył się o 188 książek. Natomiast Oddział dla Dzieci gromadzi księgozbiór przeznaczony dla dzieci i młodzieży do lat 16. Oprócz lektur i klasyki dziecięcej młody czytelnik znajdzie tu literaturę młodzieżową i popularnonaukową, a także może skorzystać z encyklopedii, albumów, atlasów, słowników i leksykonów. W zbiorach Oddziału znajdują się także książki adresowane już do dwulatków, które z jednej strony rozwijają wyobraźnię, a z drugiej uczą najmłodszych otaczającego świata. W 2024 r. do księgozbioru Oddziału włączono 460 vol. nowości wydawniczych.

Ponadto z myślą o czytelnikach starszych i niepełnosprawnych oraz dzieciach Biblioteka prowadzi działy audiowizualne, posiada łącznie 653 audiobooki i 346 filmów, w tym jeden „Czytak”. MBP w Grajewie od kwietnia 2023 r. przystąpiła do konsorcjum bibliotek współpracujących z serwisem Legimi – polską wypożyczalnią książek elektronicznych. Dzięki temu możemy zaoferować czytelnikom bezpłatny dostęp do bazy ebooków oraz audiobooków i synchrobooków, które można czytać na smartfonie, czytniku, tablecie czy komputerze. Warunkiem uzyskania kodu dostępu do katalogu Legimi jest rejestracja użytkownika biblioteki i posiadanie karty bibliotecznej. Kody uprawniają do bezpłatnego korzystania z serwisu Legimi. Ich liczba jest ograniczona. W pierwszym półroczu MBP w Grajewie dysponowała 15 kodami a w drugim już 28 kodami.

Biblioteka posiada ponadto dostęp do ACADEMICI, która pozwala czytelnikom, na określonych warunkach, korzystać z elektronicznej wersji czasopism naukowych i książek, chronionych prawem autorskim. Academica to system udostępniania publikacji cyfrowych dla celów badawczych lub poznawczych za pośrednictwem terminala znajdującego się w Czytelni dla Dorosłych MBP, z tego programu korzystają najczęściej studenci lub osoby kształcące się.

W 2024 r. w MBP zarejestrowano 1 812 osób, które wypożyczyły 43 391 książek. Czytelnicy odwiedzili Bibliotekę 10 951 razy.

X. Sport i rekreacja

1. Obiekty i tereny sportowo- rekreacyjne

Jednostką organizacyjną Miasta realizującą zadania z zakresu sportu i rekreacji jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Grajewie powołany przez Radę Miejską w Grajewie Uchwałą Nr 160/XXVI/97 z dnia 14 sierpnia 1997 r., która była kilkakrotnie nowelizowana.

Głównym celem działalności MOSiR była realizacja zadań Miasta z zakresu kultury fizycznej i rekreacji, propagowania sportu, czynnego wypoczynku wśród mieszkańców Grajewa, a także administrowanie oraz zarządzanie obiektami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi w oparciu o przekazane przez Miasto mienie komunalne.

Do podstawowych zadań MOSiR należy w szczególności:

- a) organizowanie i współorganizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych,
- b) zapewnienie kadry instruktorów do prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- c) prowadzenie sekcji sportowych,
- d) tworzenie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej,
- e) prowadzenie i propagowanie zajęć rekreacyjnych,
- f) organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich,
- g) prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej oraz prawidłowemu funkcjonowaniu i rozwojowi MOSiR,
- h) właściwa eksploatacja, konserwacja bazy sportowo-rekreacyjnej na obszarze Miasta.

Plan pracy MOSiR w roku 2024

Lp.	Zadania podstawowe	Zadania szczegółowe
1.	W zakresie działalności organizacyjnej.	1.Opracowanie planu pracy MOSiR na 2025 rok 2.Opracowanie kalendarza imprez sportowo – rekreacyjnych.
2.	W zakresie działalności gospodarczej.	1.Zakup sprzętu sanitarno – higienicznego niezbędnego do utrzymania obiektu zgodnie z wymogami Państwowej Terenowej Inspekcji Sanitarnej. 2.Zakup niezbędnego sprzętu sportowego do prowadzenia sekcji sportowych, organizacji imprez sportowo – rekreacyjnych. 3.Zakup farb na odnawianie we własnym zakresie pomieszczeń MOSiR. 4. Konserwacja i bieżące naprawy sprzętu i urządzeń będących własnością Miasta.
3.	Współpraca z Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym w Grajewie.	1.Udostępnienie obiektów MOSiR na zawody sportowe Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego. 2.Pomoc organizacyjna przy przeprowadzaniu imprez.
4.	Współpraca MOSiR z grajewskimi szkołami.	1.Udostępnianie obiektów na treningi, zajęcia lekcyjne i zawody sportowe.
5.	Prowadzenia działalności w zakresie sportu i rekreacji	1. Współpraca w zakresie organizacji imprez z Klubem Sportowym „Warmia”, Szkolnymi i Uczniowskimi Klubami Sportowymi, Klubem Biegacza „Maratonka”, Radą Powiatową LZS, oraz z zakładami pracy.
6.	Organizacja zawodów, imprez sportowych i rekreacyjnych.	1. Pomoc fachowa i organizacyjna przy przeprowadzeniu imprez sportowych przez kluby, związki i stowarzyszenia 2. Organizacja zawodów dla społeczności grajewskiej. 3. Organizacja zawodów dla społeczności grajewskiej w dni wolne od zajęć codziennych w ramach spartakiad zakładowych. 4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji. 5. Przeprowadzenie zawodów rangi mistrzostw województwa,

- 4) zapasów,
 - 5) zapasów MMA,
- oraz dla klientów indywidualnych.

2. Stadion Miejski przy ul. Piłsudskiego 30A

Na stadionie mogą odbywać się różne imprezy: głównie mecze piłkarskie oraz imprezy plenerowe. Na tym obiekcie znajduje się również pełnowymiarowe boisko piłkarskie, na którym odbywają się treningi Klubu Sportowego Warmia Grajewo. Ze stadionu korzystali także młodzi piłkarze trenujący pod szyldem „Akademia Warmii Grajewo”. Zarówno grupa seniorów jak i młodzi pasjonaci piłki nożnej korzystają z tego obiektu bezpłatnie. Dodatkowo bieżnia na stadionie jest dostępna dla osób zainteresowanych poprawą swojej kondycji. Boisko posiada automatyczny system nawadniania, co pozwala na utrzymanie murawy boiska w odpowiednich normach wilgotnościowych sprzyjających równomiernemu rozrostowi trawy.

3. Boisko piłkarskie oraz do piłki siatkowej przy Grajewskiej Izbie Historycznej ul. Legionistów 9.

Obiekt wykorzystywany jest przez grupy młodzieżowe piłki nożnej, gdzie odbywają swoje treningi, a także są rozgrywane mecze ligowe. Jest to miejsce organizacji różnego rodzaju imprez plenerowych. Boisko jest wyposażone w automatyczny system nawadniania, a także od niedawna posiada sztuczne oświetlenie umożliwiające wykorzystywanie boiska nie tylko przy świetle dziennym. Inwestycja w sztuczne nawadnianie oraz oświetlenie podniosła jakość boiska, a także komfort korzystania z jego walorów. Zasadniczą funkcją obiektu - boiska, jest popularyzacja sportu na co dzień wśród mieszkańców, uczniów szkół oraz sekcji sportowych działających przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Grajewie na poziomie rekreacyjno - treningowym. Boisko jest zlokalizowane w mocno zurbanizowanym obszarze miejskim, dlatego dobranie oświetlenia boiska bez powodowania nadmiernej uciążliwości dla otoczenia, w szczególności dla obszarów mieszkalnych poprzez zastosowanie reflektorów z wysokiej klasy optyką znacząco ograniczyło niekontrolowany rozsył światła.

4. Miasteczko Ruchu Drogowego mieszczące się przy ul. Łaziennej.

Wydzielony plac o niewielkiej powierzchni, posiadający jezdnie i skrzyżowania okrężne dla ruchu rowerowego, wyposażony w znaki drogowe, przeznaczony do bezpiecznego szkolenia małoletnich kandydatów na posiadaczy karty rowerowej. Wykorzystywany jest przez najmłodszych oraz Policję do prowadzenia egzaminów na kartę rowerową. Asfaltowe kręte uliczki są opatrzone prawdziwymi znakami drogowymi. W tym miejscu można uczyć dziecko przechodzenia przez jezdnię, bezpiecznej jazdy na rowerze z uwzględnieniem zasad ruchu drogowego. Tuż przy Miasteczku Ruchu Drogowego znajduje się parking, dzięki temu łatwo dotrzeć tutaj z potrzebnym do zabawy sprzętem. Równie ważny wydaje się fakt, że to miejsce jest pięknie zlokalizowane. Na terenie Miasteczka dostępne są również ławki.

5. Kompleks boisk „Orlik 2012” znajdujący się przy ul. 11-go Listopada.

Na boisku piłkarskim ze sztuczną nawierzchnią (sztuczna trawa) można grać w piłkę nożną. Na boisku wielofunkcyjnym ze sztuczną nawierzchnią (tartan) można grać w piłkę ręczną, koszykówkę oraz siatkówkę. Zaplecze stanowi budynek sanitarno-szatniowy o powierzchni ok. 60 m². Cały obiekt jest oświetlony i ogrodzony siatką o wysokości czterech metrów. W ramach zajęć wychowania fizycznego z „Orlika 2012” korzystają głównie uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Grajewie jak również młodzież z innych placówek. W godzinach popołudniowych z obiektu korzystają najmłodsze sekcje piłki nożnej MOSiR oraz indywidualne grupy rezerwujące obiekt. Orlik to również miejsce rozgrywania zawodów Amatorskiej Ligi Piłki Nożnej; jest to cykliczna impreza sportowa, która na stałe wpisała

się w kalendarz sportowy naszego miasta, zawodów lekkoatletycznych o randze powiatowej jak również „eventu” w ramach programu „Lekkoatletyka dla każdego”, w której brali udział uczniowie szkół podstawowych klasy 1-3, czy innych zawodów sportowych.

6. Siłownia plenerowa w Parku Solidarności.

Siłownia plenerowa to urządzenia do ćwiczeń zlokalizowane na świeżym powietrzu. Jest miejscem ćwiczeń, wypoczynku i spotkań lokalnej społeczności. Siłownie plenerowe to światowy trend o rosnącej popularności, który pozwala osobom w każdym wieku wrócić do zdrowego i aktywnego stylu życia. Ćwiczenia na tych urządzeniach są łatwe, przyjemne i dostępne dla każdego, a efektem ćwiczeń jest lepsza kondycja i szczuplejsza sylwetka. Ponadto siłownie plenerowe łączą aktywność fizyczną z możliwością przebywania na świeżym powietrzu. Siłownia plenerowa coraz częściej stanowi uzupełnienie placów zabaw dla dzieci oraz infrastruktury obiektów sportowych, a w przypadku MOSiR jest uzupełnieniem Miasteczka Ruchu Drogowego oraz zmodernizowanego Parku Solidarności.

7. Pływalnia Miejska mieszcząca się przy ul. Targowej 11.

Pływalnia jest niewątpliwie obiektem, który przyciąga najwięcej mieszkańców Miasta. W trakcie roku szkolnego na pływalni realizowane są zajęcia wychowania fizycznego szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Grajewo. Szkoły miejskie korzystają z pływalni naprzemiennie, tj. każda ze szkół korzysta przez jeden tydzień według ustalonego harmonogramu. Pływalnia cieszy się również dużym zainteresowaniem osób indywidualnych oraz zorganizowanych grup zewnętrznych, chcących w sposób przyjemny spędzić wolny czas, a także doskonalić swoje umiejętności pływackie. Bardzo popularne są niewątpliwie zajęcia nauki pływania organizowane na pływalni, a także zajęcia aqua fitnessu, z których korzysta m.in. Uniwersytet Trzeciego Wieku. Pływalnia miejska kontynuuje także współpracę poprzez Podlaski Szkolny Związek Sportowy w Białymstoku ze szkołami z Powiatu Grajewskiego, biorącymi udział w projekcie powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, który jest adresowany do uczniów klas I - III szkół podstawowych w całej Polsce. W 2024 roku z udziału w projekcie skorzystało ponad 3912 uczniów.

Z zajęć korzystają również podmioty komercyjne, które w 2024 roku, na podstawie zawartych umów wynajęły łącznie 2425 torów pływackich na prowadzenie własnej działalności.

Na podstawie porozumienia o współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Grajewie żołnierze Batalionu Zmotoryzowanego w Wojewodzinie w 2024 r. korzystali z pływalni miejskiej.

Zestawienie miesięczne obciążenia Pływalni Miejskiej w Grajewie w roku 2024 – stan na 31.12.2024 r.

MIESIĄC	Ogólna liczba osób odwiedzających pływalnię (w tym osoby indywidualne i szkoły miejskie)	Liczba osób indywidualnych korzystających z obiektu	Liczba uczniów i opiekunów szkół miejskich korzystających z obiektu	Liczba osób grup zewnętrznych korzystających z obiektu	Liczba osób korzystających z grotu solnej
I	5291	4917	278	20	76
II	5528	4743	594	80	111
III	4177	3491	572	66	48
IV	3536	2880	502	90	64
V	3147	2555	504	58	30

VI	3141	2947	93	78	23
VII	3494	3354	0	116	24
VIII	1719	1697	0	0	22
IX	2510	2485	25	25	56
X	3684	3105	579	498	49
XI	3702	3297	405	548	52
XII	3532	3172	360	176	30
Razem	43461	38643	3912	1755	585

2. Wydarzenia sportowe i osiągnięte sukcesy

Kalendarz imprez sportowo – rekreacyjnych w roku 2024 obejmował kilkadziesiąt wydarzeń sportowych służących mieszkańcom Miasta jako ich obserwatorom lub uczestnikom. MOSiR zorganizował bądź był współorganizatorem licznych wydarzeń sportowych rangi lokalnej i regionalnej: styczeń – 17, luty – 6, marzec – 8, kwiecień – 9, maj – 9, czerwiec – 15, lipiec – 7, sierpień – 8, wrzesień – 19, październik – 14, listopad – 9, grudzień – 9.

Olimpiada Przedszkolaka to impreza promująca zdrowy styl życia, aktywność fizyczną oraz rozwój umiejętności i talentów przedszkolaków. To wydarzenie organizowane dla dzieci w wieku przedszkolnym, które mają okazję rywalizować w różnych konkurencjach sportowych i zabawowych. Podczas Olimpiady Przedszkolaka dzieci mają możliwość wspólnego spędzenia czasu, nawiązania nowych znajomości oraz rozwijania umiejętności takich jak równowaga, zręczność, koordynacja ruchowa i umiejętność pracy w zespole. Konkurencje były dostosowane do wieku i umiejętności przedszkolaków, aby zapewnić im pozytywne doświadczenia i zachęcić do udziału. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji stworzył przyjazną atmosferę i zapewnił dzieciom możliwości wykazania się swoimi umiejętnościami. Ważne jest, aby dzieci czuły się komfortowo i bezpiecznie podczas imprezy, co jest kluczowe dla ich pozytywnego doświadczenia. W imprezie od 12 lat co roku uczestniczy około 800 przedszkolaków wraz z opiekunami. Uczestnicząc w mini olimpiadzie uczą się rywalizacji sportowej, zdobywają pierwsze doświadczenia sportowe oraz edukacyjne. Bawiąc się zdobywają wiedzę i doświadczenie na temat funkcjonowania w różnych grupach rówieśników. Olimpiada ma charakter otwarty, dlatego też niejednokrotnie do rywalizacji sportowej obok swoich pociech stają ich rodzice oraz dziadkowie. Można stwierdzić, że olimpiada kierowana do najmłodszych, a przyciąga całe pokolenia. Głównymi celami programu są:

- 1) upowszechnianie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży,
- 2) wyrównywanie szans dzieci i młodzieży w dostępie do usystematyzowanej aktywności fizycznej,
- 3) promocja zdrowego i aktywnego stylu życia,
- 4) dokonanie zmiany modelu zachowań społecznych wobec aktywności fizycznej.

W sobotę 11 maja po raz 25 odbył się w Grajewie Międzynarodowy Uliczny Bieg Wilka z udziałem blisko 1100 osób, które rywalizowały w 23 biegach na dystansach od 120 m do 10 000 m. Nie zabrakło chętnych do uczestnictwa w nordic walking. Impreza odbyła się na boisku lekkoatletycznym Szkoły Podstawowej nr 4 i na ulicach Miasta. Po raz pierwszy w dziejach Grajewa rywalizacja dzieci i młodzieży odbyła się na tartanowej bieżni. Było to prawdziwe święto biegania w mieście, a do tego wytworzyła się atmosfera pikniku. Były bowiem biegi, stoiska ze słodyczami, napojami i lodami, pokazy treningu piłki nożnej

Akademii Małego Piłkarza, malowanie twarzy, park zabaw i inne atrakcje, co sprawiło, że nikt się nie nudził, a Bieg Wilka był dobrą promocją naszego Miasta. Na mecie były dla każdego okolicznościowe medale i upominki. Bardzo głośna była strefa kibica przygotowana przez uczniów grajewskich podstawówek. Największym zainteresowaniem cieszyły się biegi przedszkolaków.

W roku 2024 Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Grajewie dysponował planowanym budżetem w wysokości 6.567.540,00 zł. Zrealizowano wydatki w kwocie 6.070.064,71 zł, co stanowiło 92,43 % wykonania planu.

Mocnymi stronami jednostki są:

- wysoki poziom wiedzy pracowników,
- sprawny system zarządzania,
- promowanie przez kierownictwo jednostki rozwoju osobistego pracowników,
- sprawna komunikacja kierownictwa z pracownikami i niski poziom konfliktów,
- struktura organizacyjna organizacji wspierająca realizację celów strategicznych.

XI. Pomoc społeczna i działania prorodzinne

1. Zakres i formy działania pomocy społecznej

Zadania Miasta z zakresu pomocy społecznej i innych zadań społecznych realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie powołany Uchwałą Nr 62/XII/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy Grajewo z dnia 6 kwietnia 1990 r. na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zwany dalej MOPS.

Przedmiotem działalności MOPS jest realizacja zadań określonych w ustawach: o pomocy społecznej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawie kodeks rodzinny i opiekuńczy, o ochronie zdrowia psychicznego, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o systemie ubezpieczeń społecznych, o świadczeniach rodzinnych, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, o Karcie Dużej Rodziny, o systemie oświaty, o dodatkach mieszkaniowych, o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, o dodatku osłonowym oraz w obwieszczeniu Ministra Klimatu w sprawie wysokości dodatku energetycznego.

Zadania Miasta z zakresu pomocy społecznej dzieli się na:

- 1) zadania własne o charakterze obowiązkowym,
- 2) zadania własne,
- 3) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Do zadań własnych Miasta w zakresie pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 4) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- 5) dożywianie dzieci,
- 6) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 10) praca socjalna,
- 11) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- 12) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 14) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 15) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej gminy w zakresie pomocy społecznej,
- 16) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 17) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 18) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 19) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Do zadań własnych Miasta w zakresie pomocy społecznej należy także:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym i kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 3) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 4) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- 5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Miasto należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,

- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.

Działania Ośrodka nakierowane były na wspieranie mieszkańców Miasta, co wiązało się ze szczególną dbałością o jakość świadczonych usług, profesjonalizm pracowników oraz stałe dopasowywanie form wsparcia do zmieniających się potrzeb mieszkańców Miasta.

W 2024 r. MOPS prowadził postępowania oraz wydawał informacje i decyzje w ramach ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W ramach pomocy obywatele Ukrainy przebywający na terytorium RP otrzymali świadczenia rodzinne, zasiłki okresowe oraz pomoc w formie stypendiów. Dzieci uczące się w szkołach otrzymały również pomoc w postaci posiłku.

Miarą skuteczności służb pomocy społecznej jest odpowiednio przygotowana do realizacji zadań kadra. Również w tym zakresie Ośrodek podejmował szereg działań, wdrażał rozwiązania pozwalające na rozwój zawodowy pracowników Ośrodka, a zarazem zapewniał możliwie najwyższej jakości usługi dla mieszkańców. Pracownicy Ośrodka angażowali się w realizację przedsięwzięć i programów, dzielili się swoimi doświadczeniami z pracownikami z innych miast. Pracownicy korzystali również z rozbudowanej oferty kursów i szkoleń.

Ośrodek skutecznie wykorzystywał narzędzia informatyczne, w celu dalszego usprawniania obsługi mieszkańców, w tym takie rozwiązania jak E-PUAP, EMPATIA.

Program wspierania rodzin w Grajewie to kompleksowe przedsięwzięcie, które koncentruje się na analizie sytuacji rodzinnej, wzmacnianiu roli rodziny, rozwoju jej umiejętności, podnoszeniu świadomości, integracji, przeciwdziałania marginalizacji i reintegracji poprzez wsparcie rodzin oraz pomoc w opiece nad dziećmi. Jego celem głównym jest przywracanie rodzinom zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez realizację celów szczegółowych, takich jak diagnozowanie, analiza i monitoring środowisk rodzinnych oraz zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych rodzin i wspomaganie ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Działania podejmowane w ramach programu mają na celu nie tylko reagowanie na istniejące problemy, ale także zapobieganie ich eskalacji poprzez budowanie wsparcia i umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudnościami życiowymi:

1. Diagnozowanie, analiza i monitoring środowisk rodzinnych: W 2024 roku MOPS intensywnie pracował nad analizą sytuacji rodzin i środowiska rodzinnych, identyfikując przyczyny kryzysów w rodzinach. Pracownicy socjalni przeprowadzili 5 wywiadów środowiskowych, co pozwoliło na identyfikację głównych problemów, takich jak brak umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, trudności szkolne dzieci, brak stałego zatrudnienia u rodziców oraz problemy finansowe i uzależnienia. Program wspierał także aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych poprzez kierowanie ich do Centrum Integracji Społecznej.

2. Zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych rodziny: MOPS oraz inne instytucje, takie jak Urząd Miasta, placówki służby zdrowia i oświatowe, zapewniały wsparcie materialne i pozamaterialne rodzinom. W ramach tego celu, realizowano programy rządowe, świadczenia pieniężne oraz zapewniano pomoc żywnościową. W 2024 roku 55 dzieci skorzystało z bezpłatnych posiłków w ramach programu "Posiłek w domu i w szkole", a 18 rodzin

otrzymało świadczenia pieniężne, w tym zasiłek rodzinny, świadczenia opiekuńcze i rodzicielskie.

3. Wspomaganie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych: Asystenci rodziny działali na rzecz wspierania rodzin poprzez wypełnianie funkcji wychowawczych, socjalizacyjnych i opiekuńczych. W 2024 roku zatrudnionych było 2 asystentów rodziny, którzy podejmowali działania mające na celu przywrócenie rodzinom zdolności do pełnienia ról rodzicielskich. Świetlica Środowiskowa "Przystań" organizowała także różnorodne aktywności integracyjne dla rodzin, takie jak festyny czy spotkania opłatkowe.

4. Wyzwania: Mimo podejmowanych działań, Miasto nadal stoi przed wyzwaniami związanymi z problemami finansowymi, brakiem zatrudnienia oraz uzależnieniami. Dalsze działania powinny skupić się na skuteczniejszym wsparciu rodzin w tych obszarach oraz na promocji edukacji i aktywizacji zawodowej.

MOPS odgrywa istotną rolę we wspieraniu rodzin przeżywających trudności. Działania podejmowane w ramach programu przyczyniły się do poprawy jakości życia rodzin i budowy społeczności opartej na solidarności i wsparciu wzajemnym. Jednakże istnieje potrzeba ciągłego monitorowania i dostosowywania programu do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Grajewo na lata 2017-2024 została przyjęta Uchwałą Nr XXXI/241/17 Rady Miasta Grajewo z dnia 25 stycznia 2017 r. Cel główny Strategii to dążenie do poprawy jakości życia grup społecznie zagrożonych, zapewnienie godnych warunków życia oraz rozwój mieszkańców poprzez uświadomienie aktualnej sytuacji społecznej, a także wytyczenie kierunków zmian do budowania gminy wspierającej, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

W ramach Strategii zostały wyznaczone 4 główne cele, których realizacja przyczyniła się do rozwiązania problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków. Cele te obejmowały:

1. Wsparcie osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym. Programy operacyjne podążające za tym celem obejmowały aktywizację społeczną oraz ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez usprawnianie osób starszych i zapewnienie im odpowiedniej opieki.

2. Wsparcie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym poprzez programy operacyjne, których działania miały na celu wspieranie funkcji rodziny oraz rozwój systemu zapewniającego odpowiednie warunki bytowe i rozwojowe dzieciom.

3. Profilaktykę uzależnień i ograniczenie ich negatywnych skutków społecznych. W ramach tego celu, działania obejmowały zapobieganie nowym problemom uzależnień oraz wzmocnienie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów.

4. Skuteczną i kompleksową pomoc w istniejących problemach społecznych oraz dostosowanie systemu pomocy społecznej do zmieniających się warunków realizowane było m.in. poprzez: programy operacyjne, które miały na celu dostosowanie warunków pracy i struktury organizacyjnej jednostek pomocy społecznej do potrzeb społecznych, oraz ocenę i weryfikację posiadanych instrumentów oddziaływania w celu zapewnienia kompleksowego wsparcia.

W 2024 r. zrealizowano postawione cele strategiczne poprzez szereg działań operacyjnych, które miały na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałanie problemom społecznym w Grajewie.

Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2027

W 2024 roku MOPS skupiał się na realizacji celów dotyczących rozwoju działań profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości lokalnej dotyczącej przemocy domowej. Główne działania w tym zakresie prowadziły Miejski Zespół Interdyscyplinarny oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. **Miejski Zespół Interdyscyplinarny** w ramach „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2027”, realizował zadania wynikające z programu w sposób całościowy, z uwzględnieniem wszystkich aspektów przeciwdziałania przemocy domowej w tym przede wszystkim:

- 1) zapewnienie odpowiedniej ochrony oraz pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,
- 2) działanie na rzecz, zmniejszenia skali przemocy domowej w społeczności lokalnej

Miejski Zespół Interdyscyplinarny, podejmował kompleksowe działania, które obejmowały zarówno interwencje w sytuacjach kryzysowych, jak i długofalową pomoc, mającą na celu zapobieganie dalszym przypadkom przemocy oraz wsparcie ofiar w odbudowie poczucia bezpieczeństwa. Współpraca różnych instytucji i organizacji była kluczowa dla zapewnienia skuteczności podejmowanych działań, a całość przedsięwzięcia była monitorowana i oceniana pod kątem efektywności, co pozwalało na dostosowanie działań do zmieniających się potrzeb i wyzwań. Program zapewniał także stały nadzór i koordynację, aby wszystkie inicjatywy były zgodne z najlepszymi praktykami.

W roku 2024 odbyło się :

- 7 posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 71 pierwszych posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych,
- 18 drugich posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.

Do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 90 formularzy „Niebieska Karta”. W formularzach zaznaczano występowanie przemocy: fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz inne (np. zaniedbanie/demolowanie mieszkania itd.)

2. **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:** podejmowała działania na rzecz dzieci i młodzieży, które obejmowały prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy. W 2024 r. przeprowadzono:

- 1) Konkurs pn. „Wybierz Marzenia, Nie uzależnienia!”,
- 2) Spektakl profilaktyczny pt. „Chemiczna Zmiana Nastroju”,
- 3) Warsztaty rekomendowane pt. „DEBATA”.

Działania podejmowane przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych miały na celu nie tylko informowanie i edukację, ale także budowanie świadomości społecznej oraz umiejętności radzenia sobie z przemocą domową i problemami alkoholowymi. MOPS kontynuował swoje wysiłki w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej oraz zapobiegania temu zjawisku w społeczności lokalnej.

Monitorowanie sytuacji w rodzinach zagrożonych przemocą na terenie Miasta umożliwiało obserwowanie i reagowanie na niebezpieczne zachowania niezgodne z prawem. Systematycznie pozyskiwane, analizowane i wykorzystywane informacje były kluczowe dla skutecznego funkcjonowania rodzin objętych procedurą "Niebieska Karta". Dzięki temu

programowi możliwe było zapewnienie szybkiej interwencji w sytuacjach przemocy domowej oraz skuteczne wsparcie dla osób dotkniętych tym problemem.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym, wzięli udział w ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”, która trwała od 8 października do 19 listopada 2024 r. W ramach udziału w kampanii Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie, Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Grajewie oraz Burmistrz Miasta Grajewo zorganizowali konkurs plastyczny skierowany do uczniów szkół podstawowych z Grajewa, w celu propagowania przeciwdziałania przemocy wobec dzieci.

Realizacja uchwał Rady Miasta podjętych w latach 2023/2024

1. Rada Miasta Grajewo Uchwałą Nr LXVI/474/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych mieszkańców Miasta Grajewo dostosowała przepisy prawa miejscowego do znowelizowanych postanowień ustawy o pomocy społecznej. Z dniem 1 listopada 2023 r. mieszkania chronione zostały zastąpione przez mieszkania treningowe i wspomagane.
2. MOPS w 2024 r. realizował Program „Posiłek w szkole i w domu” wprowadzony Uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. Głównym założeniem Programu było zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach. Istotnym elementem Programu to zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Ze środków przekazywanych w ramach Programu Miasto udzielało wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe:
 - a) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
 - b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
 - c) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach trudnych- w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Ww. zadanie realizowano na podstawie niżej wymienionych uchwał Rady Miasta:

1. Uchwały Nr LXVI/475/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, zawierającą regulację dotyczącą odstąpienia od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin wymienionych w uchwale Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód rodziny nie przekracza 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
2. Uchwały Nr LXVI/476/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, która podwyższyła do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności.
3. Uchwały Nr LXVI/477/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Grajewo w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole” na lata 2024 – 2028, której przyjęcie pozwoliło na uzyskanie dotacji na finansowanie posiłków przyznanych przez Dyrektora MOPS dzieciom i uczniom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji

bez konieczności przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydawania w tej sprawie decyzji administracyjnej, w sytuacji gdy dziecko albo uczeń wyrazi chęć zjedzenia posiłku a odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły poinformuje MOPS o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

W 2024 r. koszt realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu” stanowił kwotę 494 517,00 zł z czego środki własne stanowiły kwotę 107 600,00 zł, zaś dotacja 386 917,00 zł. Pomocą w formie bezpłatnego gorącego posiłku w szkole zostało objętych 326 uczniów z grajewskich rodzin. Sfinansowanych zostało 36 917 posiłków na łączną kwotę 230 640,00 zł (w tym środki własne w kwocie 46 128,00 zł oraz dotacja w kwocie 184 512,00 zł). Łącznie wydano 227 decyzji administracyjnych. Średni koszt jednego posiłku w szkole w 2024 r. wyniósł 6,25 zł. Ponadto wsparciem w formie posiłku objęto 31 osób starszych i niepełnosprawnych, którym udzielono 5 097 świadczeń na kwotę 63 407,00 zł (w tym środki własne stanowiły 12 681,00 i dotacja w kwocie 50 726,00 zł). W ramach Programu udzielono także pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla 313 rodzin w kwocie 183 770,00 zł (w tym środki własne w kwocie 45 451,00 zł i dotacja w kwocie 138 319,00 zł) oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla 38 rodzin na kwotę 16 700,00 zł (w tym środki własne w kwocie 3 340,00 zł i dotacja w kwocie 13 360,00 zł).

W ramach zadania organizacja i realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, MOPS udzielał pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym. Zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej, osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn potrzebują pomocy innych osób, a nie mają jej zapewnionej, przysługuje pomoc w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Dodatkowo, usługi te mogą być przyznane również osobom, które wymagają wsparcia, a ich rodzina lub inne osoby bliskie nie są w stanie je zapewnić.

W roku 2024 z usług opiekuńczych korzystało 66 osób, głównie starsze, samotne lub niepełnosprawne, które nie mogą samodzielnie wykonywać codziennych czynności. Opiekę nad nimi zapewniały doświadczone opiekunki przez 5 dni w tygodniu. MOPS ustala zakres, czas trwania, miejsce oraz opłaty za te usługi. Szczegółowe warunki i opłaty są określane przez Radę Miasta w drodze uchwały, z uwzględnieniem możliwości zwolnienia z odpłatności w uzasadnionych przypadkach.

Koszt jednej godziny usług opiekuńczych, zgodnie z Uchwałą Nr XLVIII/373/22 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 września 2022 roku wynosił 31,00 zł. Całkowity koszt realizacji tego zadania w 2024 roku wyniósł 354 645,00 zł.

Oprócz usług opiekuńczych, MOPS świadczył również usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W roku 2024 udzielono pomocy 20 osobom z różnymi schorzeniami neurologicznymi, upośledzeniem umysłowym lub uszkodzeniami narządu ruchu. Specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone w miejscu zamieszkania przez wykwalifikowane opiekunki posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie.

Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2024 roku wyniósł 47,10 zł (I-V), 51,00 zł (VI-XII). Całkowity koszt realizacji tego zadania wyniósł 408 270,00 zł. Na dzień 31.12.2024 r., MOPS zatrudniał 11 opiekunek środowiskowych oraz 6 specjalistycznych opiekunek środowiskowych.

Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS zajmuje się obsługą świadczeń rodzinnych, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka "Za życiem", świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych, a także dodatków mieszkaniowych i energetycznych. W dziale tym pracuje łącznie 4 osoby, w tym Kierownik Działu Świadczeń oraz 1 inspektor i 2 pomoce administracyjne.

Ze wsparcia w formie świadczeń rodzinnych i opiekuńczych skorzystało łącznie 990 rodzin. Wyplacono zasiłek rodzinny wraz z dodatkami na łączną kwotę 1 629 165,56 zł, co stanowiło 14 559 świadczeń. Zasiłek pielęgnacyjny wyniósł 1 164 799,36 zł, co stanowiło 5 419 świadczeń, a świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną wyniosło 8 537 852,30 zł, co stanowiło 2 873 świadczeń. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka (becikowe) wyplacono łącznie 47 000,00 zł, co stanowiło 47 świadczeń. Świadczenie rodzicielskie wyniosło 305 816,20 zł, co stanowiło 335 świadczeń, a jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka "Za życiem" wyplacono dla trzech rodzin na kwotę 12 000,00 zł.

Ze świadczeń w formie funduszu alimentacyjnego skorzystało około 115 rodzin. W 2024 roku wyplacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie 1 189 139,04 zł, (2534 świadczenia). Stan należności z tytułu wyplaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koniec 2024 roku wynosił łącznie 13 591 838,00 zł. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wyniosły 352 322,57 zł. Wygaszone należności wyplacone w zastępstwie alimentów w związku ze śmiercią dłużnika stanowiły 404 324,00 zł. W 2024 roku Ośrodek podjął działania wobec ok. 110 dłużników, wysłano 111 wniosków o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, przeprowadzono 32 takie wywiady oraz odebrano oświadczenia majątkowe.

Jednostki organizacyjne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Jednostki organizacyjne Ośrodka mieszczą się w jednym budynku przy ul. Konstytucji 3-go Maja 2B, co redukuje koszty utrzymania tej jednostki. Są to:

- 1) Klub „Senior+”,
- 2) Klub Zdrowie i Trzeźwość,
- 3) Świetlica środowiskowa „Przystań”.

Klub „Senior+” to miejsce przeznaczone dla nieaktywnych zawodowo mieszkańców Miasta. Głównym zadaniem funkcjonowania Klubu „Senior+” jest zapewnienie seniorom możliwości aktywnego spędzania czasu, zachęcanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym, społecznym, aktywizowanie uczestników do udziału w zakresie wolontariatu. Osoby te często mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem np. z przygotowaniem sobie posiłków. Zgodnie z postawionymi sobie celami, Klub „Senior+” ma być „drugim domem” dla seniorów. Bardzo często organizowane są różne przedsięwzięcia, w których udział biorą osoby starsze z terenu całego Miasta oraz ze wszystkich środowisk. Zabawy taneczne organizowane w Klubie i w zaprzyjaźnionych Ośrodkach odmładzają seniorów i przywracają im chęć do życia. Częste spotkania z młodzieżą szkolną i dziećmi również poprawiają im nastrój i sprawiają seniorom dużą radość. Działalność Klubu nastawiona jest na:

- 1) zapewnienie seniorom bezpieczeństwa socjalnego poprzez wydawanie obiadów, udzielanie pomocy w sprawach życiowych, wsparcie psychiczne w trudnych chwilach, organizację szkoleń i pogadanek z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki zdrowotnej,
- 2) integrowanie różnych środowisk seniorów poprzez rozliczne kontakty i spotkania integracyjne z seniorami z pobliskich miast i różnych grup społecznych,
- 3) integrację międzypokoleniową poprzez spotkania seniorów z przedszkolakami i uczniami szkół podstawowych (w wieku ich wnuków i prawnuków),
- 4) zapewnienie urozmaiconego spędzania czasu poprzez organizację wyjazdów do teatru, zabaw tanecznych, wycieczek, spotkań z interesującymi ludźmi.

Placówką obejmującą opieką inną grupę mieszkańców Miasta jest Klub „Zdrowie i Trzeźwość”. Podczas nauki życia w trzeźwości w Grajewskim Klubie jedną z zasad jest zmiana tradycji i obyczajów przez eliminację alkoholu. Takim przykładem mogą być

tradycyjne spotkania świąteczne (Boże Narodzenie i Wielkanoc), czy też obchody rocznicowe, w których biorą udział całe rodziny wraz z dziećmi, często z udziałem osoby duchownej. Spotkania te są dużym przeżyciem szczególnie dla dzieci, które widzą trzeźwego rodzica i uczą się jak powinno się żyć w trzeźwości. Spotkania te powodują, że to właśnie dzieci stają się w domu strażnikami trzeźwości, a autorytet rodziców wyraźnie rośnie. Cechą charakterystyczną działań Klubowych jest zapewnienie jego członkom - wsparcia.

Działająca przy Klubie świetlica środowiskowa „Przystań” skupia dzieci pochodzące z rodzin borykających się z różnymi problemami, przede wszystkim z uzależnieniem od alkoholu. Klub Zdrowie i Trzeźwość jest placówką pobytu dziennego finansowaną przez Miasto ze środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi. Takie wykorzystanie ww. środków wydaje się za najbardziej racjonalne. Uruchomienie Świetlicy Środowiskowej „Przystań” możliwe było dzięki pozyskaniu środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020. W ramach projektu, w świetlicy, grupa 20 dzieci w wieku 6 – 15 lat może odrobić lekcje, zjeść ciepły posiłek i skorzystać z pomocy terapeutycznej. W budynku świetlicy wyremontowano pomieszczenia należące do Miasta, zmodernizowano zaplecze hydrauliczne i elektryczne. Łazienka przystosowana została do potrzeb osób niepełnosprawnych. Świetlica wyposażona jest w nowoczesny sprzęt: komputery i tablety oraz pomoce dydaktyczne i meble. Uczestnicy mogą liczyć na wsparcie opiekuńcze – wychowawcze, a także zajęcia wyrównawcze, kulinarne, sportowe czy działania kulturalno – integracyjne np. wyjście do kina.

Środki finansowe wydatkowane w 2024 roku

Na realizację zadań MOPS w 2024 roku wydatkował 26 314 686,97 zł, w tym:

- 1) z budżetu miasta na zadania własne gminy – 7 434 556,50 zł;
- 2) z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych – 2 274 142,86 zł;
- 3) z budżetu państwa na zadania zlecone – 16 513 401,81 zł;
- 4) środki Funduszu Pracy – 44 797,76 zł;
- 5) środki w ramach porozumień z jst – 15 177,28 zł;
- 6) środki WFOŚiGW – 7 649,85 zł;
- 7) środki z Funduszu Pomocy Ukrainie – 24 960,91 zł.

Wydatki na realizację wszystkich zadań MOPS

Rozdział	Treść	Źródło finansowania (rodzaj zadania)	Zrealizowane wydatki w 2024 r. (w zł)
754 95	Wyżywienie dzieci i młodzieży	Fundusz Pomocy Ukrainie	5 768,00
851 53	Przeciwdziałanie Narkomanii	zadanie własne	24 500,00
851 54	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	zadanie własne	438 443,90
851 95	Pozostała działalność	porozumienia z jst	15 177,28
85 202	Domy pomocy społecznej	zadanie własne	898 069,25
85 203	Ośrodki wsparcia – Klub „Senior+”	zadanie własne	380 283,39
85 203	Ośrodki wsparcia – dodatki motywacyjne	dofinansowanie zadania własnego	18 476,53
85 205	Przeciwdziałanie przemocy	zadanie własne	87 363,39
85 205	Przeciwdziałanie przemocy – dofinansowanie zespołów interdyscyplinarnych	dofinansowanie zadania własnego	6 000,00

852 13	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	dofinansowanie zadania własnego	64 541,48
852 14	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	dofinansowanie zadania własnego	348 785,36
852 14	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	zadanie własne	199 366,13
852 15	Dodatki mieszkaniowe	zadanie własne	1 521 230,00
852 15	Bon energetyczny	zadanie zlecone	625 207,59
852 16	Zasiłki stałe	dofinansowanie zadania własnego	545 350,48
852 19	Ośrodki pomocy społecznej – opiekun prawny	zadania zlecone	30 503,27
852 19	Ośrodki pomocy społecznej	dofinansowanie zadania własnego	350 976,00
852 19	Ośrodki pomocy społecznej	zadanie własne	2 230 935,93
852 19	Ośrodki pomocy społecznej – dodatki motywacyjne	dofinansowanie zadania własnego	268 247,83
852 28	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	zadanie własne	926 936,25
852 28	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	zadanie zlecone	510 308,17
852 28	Pozostała działalność „Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2024 (usługi sąsiedzkie)	wkład własny	13 903,93
852 28	Pozostała działalność – „Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2024 (usługi sąsiedzkie)	dofinansowanie zadania własnego	55 615,68
852 30	Pomoc w zakresie dożywiania	dofinansowanie zadania własnego	386 916,78
852 30	Pomoc w zakresie dożywiania	zadanie własne	107 600,00
852 95	Pozostała działalność – system informatyczny	zadanie zlecone	2 499,00
852 95	Pozostała działalność – dodatek osłonowy	zadanie zlecone	577 620,12
852 95	Pozostała działalność „Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2024 (opaski)	wkład własny	40 357,99
852 95	Pozostała działalność – „Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2024 (opaski)	dofinansowanie zadania własnego	161 431,92
852 95	Zasiłki okresowe	Fundusz Pomocy Ukrainie	438,32
854 15	Stypendia socjalne	dofinansowanie zadania własnego	42 878,52
854 15	Stypendia socjalne	zadanie własne	10 719,63
854 95	Stypendia dla obywateli Ukrainy	Fundusz Pomocy Ukrainie	782,29
855 02	Świadczenie wychowawcze	zadanie zlecone	7 942,78
855 02	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	zadanie zlecone	14 517 158,47
855 02	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	zadanie własne	48 542,69
855 03	Karta Dużej Rodziny	zadanie zlecone	2 303,00
855 04	Wspieranie rodziny – Asystent rodziny	zadanie własne	116 296,18
855 04	Wspieranie rodziny – dodatki motywacyjne	dofinansowanie zadania własnego	24 922,28

855 04	Wspieranie rodziny – Program „Asystent rodziny na rok 2024”	środki Funduszu Pracy	44 797,76
855 08	Rodziny zastępcze	zadanie własne	184 012,17
855 10	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	zadania własne	205 995,67
855 13	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia rodzinne	zadanie zlecone	239 859,41
855 95	Świadczenia rodzinne	Fundusz Pomocy Ukrainie	17 972,30
900 05	Czyste powietrze	środki WFOŚiGW	7 649,85
Razem			26 314 686,97

Przykłady niektórych rodzajów wydatków poniesionych w 2024 r. przez MOPS:

- 1) obiady dla emerytów i rencistów – 101 460,64 zł;
- 2) zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe na zakup opału – 21 000,00 zł;
- 3) zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe na częściowe pokrycie kosztów leków i leczenia – 10 852,36 zł;
- 4) zasiłki celowe i specjalne na zakup żywności - 7 850,00 zł;
- 5) zasiłki celowe na zakup odzieży – 1 000,00 zł;
- 6) opłata za pobyt w noclegowni i Domu Samotnej Matki w Elku – 47 926,13 zł;
- 7) zasiłki celowe na zaspokojenie innych potrzeb – 3 102,00 zł;
- 8) usługa pogrzebowa – 6 175,00 zł;

Formy wsparcia rodzin wielodzietnych i seniorów

Wyzwaniem dla współczesnych społeczeństw jest zapewnienie wsparcia rodzinom wielodzietnym oraz seniorom, którzy często borykają się z różnorodnymi trudnościami życiowymi. W tym kontekście, programy takie jak „Karta Dużej Rodziny” i „Grajewska Karta Seniora” oferują konkretne korzyści i ulgi dla ich beneficjentów.

Grajewska Karta Dużej Rodziny jest skierowana do rodzin wielodzietnych, tj. rodzin składających się z rodziców (lub jednego rodzica) oraz co najmniej trojga dzieci w wieku do 18 roku życia, bądź do ukończenia 25 roku życia w przypadku dzieci uczących się lub studiujących, a także do rodziców, którzy mieli kiedykolwiek na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Zarówno Lokalna, jak i Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, są przyznawane rodzicom bezterminowo, dzieciom małoletnim do 18 roku życia, natomiast dzieciom powyżej 18 roku życia na okres trwania nauki w szkole średniej lub wyższej, aż do osiągnięcia przez nie 25 roku życia. Istotne jest, że w przypadku utraty uprawnień przez jednego członka rodziny, pozostali członkowie rodziny zachowują swoje karty. Każda rodzina wielodzietna może ubiegać się o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wniosek należy złożyć w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Grajewska Karta Dużej Rodziny uprawnia między innymi do 50% zniżek w Grajewskim Centrum Kultury na bilety wstępu na seanse filmowe i inne imprezy organizowane przez GCK, oraz do 50% zniżki w MOSiR na usługi świadczone przez tę jednostkę, w tym na korzystanie z basenu. Lokalni przedsiębiorcy współpracujący z programem sami deklarują wysokość zniżek, jakie mogą zaoferować rodzinom, usługi objęte zniżką oraz okres współpracy z programem. Jest to promocja zarówno dla przedsiębiorców, jak i dla ich produktów oraz usług. Aby przystąpić do programu, przedsiębiorcy składają deklarację w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Listę firm oferujących zniżki na podstawie Grajewskiej Karty Dużej Rodziny znajduje się na stronie internetowej www.mops.grajewo.pl.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze karty mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, telekomunikacyjnej czy rekreacyjnej.

MOPS w Grajewie w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. przyjął i rozpatrzył pozytywnie 135 wniosków na Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, wydając 327 kart. Liczba wniosków złożonych przez nowe rodziny wyniosła 92. Natomiast pozostałe wnioski to wnioski o duplikat karty, przedłużenie ważności karty, dodanie członka rodziny i zmiana danych zawartych na karcie. Wnioski rozpatrywane były zarówno w formie tradycyjnej – papierowej jak też elektronicznej. Na lokalną Kartę Dużej Rodziny zostało przyjętych 90 wniosków, wydano 190 kart.

Rada Miasta Grajewo dnia 28 września 2016 roku podjęła Uchwałę Nr XXVI/203/16 w sprawie przyjęcia Programu „Grajewska Karta Seniora”. Jest to ukłon w kierunku osób, które ukończyły 60 lat oraz zamieszkują na terenie Miasta. Główne założenia Programu, ujęte w wymienionej uchwale, to:

- a) propagowanie prozdrowotnego stylu życia,
- b) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów,
- c) aktywizacja społeczna seniorów,
- d) kształtowanie pozytywnego wizerunku seniorów,
- e) zachęcanie do uczestnictwa w wydarzeniach edukacyjnych, kulturalnych i sportowych,
- f) poprawa warunków materialnych życia seniorów,
- g) prowadzenie działań w zakresie promocji programów zdrowotnych ukierunkowanych na osoby starsze.

Warunkiem otrzymania „Grajewskiej Karty Seniora” jest złożenie wniosku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Wnioski do wypełnienia można otrzymać zarówno w Ośrodku, jak i pobrać ze strony internetowej www.mops.grajewo.pl. Karta wydawana jest bezpłatnie, na czas nieokreślony, w terminie 1 miesiąca od dnia złożenia wniosku. Program realizowany jest przez MOPS od października 2016 r. Karta uprawnia między innymi do 50% zniżki od obowiązujących cen karnetów w MOSiR.

Grajewscy przedsiębiorcy mogą przystąpić do Programu, składając deklarację przystąpienia do programu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Grajewie. Wzór takiej deklaracji stanowi załącznik nr 1 do Uchwały Rady Miasta Grajewo z dnia 26 lutego 2015 r. Można ją otrzymać w Ośrodku bądź też pobrać ze strony internetowej www.mops.grajewo.pl. Przedsiębiorcy oferują zniżki w miarę swoich możliwości, ustalają również zakres usług i towarów objętych ulgą oraz termin obowiązywania. Wykaz przedsiębiorców oferujących zniżki dostępny jest na stronie internetowej www.mops.grajewo.pl. Od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. zostało złożonych 138 wniosków i wydano 138 kart.

Rozwój społeczności lokalnej wymaga ciągłego wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących, w tym seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. W tym kontekście, Miasto i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmują inicjatywy mające na celu poprawę jakości życia tych grup społecznych.

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie przystąpił do realizacji dwóch programów w ramach środków Funduszu Solidarnościowego na łączną kwotę 796 957,21 zł. Szczegółowy podział przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Kwota
Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością – dla jednostek samorządu terytorialnego” – edycja 2024	699 039,79 zł
Program „Opieka Wytechnieniowa” – dla jednostek samorządu terytorialnego - edycja 2024	97 917,42 zł

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie realizował Program „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” – dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2024, finansowany w 100% ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program realizowany był w okresie od 25.01.2024 r. do 31.12.2024 r. Głównym celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego. W Grajewie wsparciem asystenta objętych było 21 osób niepełnosprawnych, w tym 1 dziecko w wieku do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Program „**Opieka Wytchnieniowa**” – dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2024 realizowany był w okresie od kwietnia do grudnia 2024 r. Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążyć członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogły czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej służą również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie mogą wykonywać swoich obowiązków.

Zgodnie ze złożonym w 2024 roku wnioskiem, usługami opieki wytchnieniowej objęto 8 członków rodzin/opiekunów osób niepełnosprawnych, na rzecz których świadczone były usługi w łącznej liczbie 1920 godzin - opieka w formie pobytu dziennego.

Miasto Grajewo przystąpiło do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 – Moduł I i Moduł II. Realizatorem zadań wynikających z Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie, który realizował Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w ramach umowy nr 1/2024 w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji w 2024 roku zadania własnego gminy.

Program miał na celu zapewnienie świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich realizowanych w miejscu zamieszkania osoby wymagającej wsparcia. Swoim zakresem obejmował pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych i podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, która nie wymaga specjalistycznych kwalifikacji.

Adresatami programu były osoby w wieku 60 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Adresat programu wskazywał osobę, która świadczyła na jego rzecz usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich.

W Mieście Grajewo w 2024 roku uruchomiono 10 środowisk pomocy sąsiedzkiej w ramach Modułu I, rzeczywista liczba osób objętych wsparciem w ramach Modułu I - 10 środowisk, chociaż zapotrzebowanie i zainteresowanie było o wiele większe, jednak pozyskane z Ministerstwa fundusze pozwoliły pokryć koszty tylko 10 środowisk. Koszt realizacji usługi wsparcia w ramach Modułu I:

- koszt całkowity - 69 519,61 zł
- środki finansowe przekazane w formie dotacji, tj. 80% kosztów realizacji zadania – 55 615,68 zł
- wkład własny gminy, tj. 20% kosztów realizacji zadania – 13 903,93 zł.

Minimalne wymagania wobec osoby realizującej usługi sąsiedzkie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przedstawiają się następująco. Osoba taka winna:

- być osobą pełnoletnią;
- nie być członkiem rodziny osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;

- nie być oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- złożyć organizatorowi usług sąsiedzkich oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług;
- zamieszkiwać w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- ukończyć szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- uzyskać akceptację osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- uzyskać akceptację od organizatora usług sąsiedzkich.

Osoby świadczące usługi sąsiedzkie były zatrudnione na umowę zlecenie przez Dyrektora MOPS w Grajewie. Udzielenie pomocy w formie usług sąsiedzkich wymagało złożenia wniosku o udzielenie ww. pomocy przez osobę zainteresowaną, sporządzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego z osobą potrzebującą wsparcia w miejscu jej zamieszkania, ustalenia jej sytuacji rodzinnej i bytowej, podpisania trójstronnej umowy oraz wydania decyzji administracyjnej określającej szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz odpłatność za świadczone usługi.

Stawkę za jedną godzinę usług sąsiedzkich określiła Uchwała Nr III/28/24 Rady Miasta Grajewo i w 2024 r. wynosiła ona 28,10 zł. Z każdym rokiem ww. stawka będzie wzrastała w związku ze wzrostem minimalnej stawki za godzinę. Odpłatność za usługi jest zależna od dochodu uzyskiwanego przez świadczeniobiorcę.

Nieodpłatne usługi sąsiedzkie przysługiwały osobom, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego wskazanego w ustawie o pomocy społecznej, tj. kwoty 776 zł (osoba samotnie gospodarująca) lub 600 zł na osobę w rodzinie (osoba w rodzinie), obowiązującego w 2024 roku. Osobom, których dochód przekraczał wymienione wyżej kryteria organ ustalał odpłatność zgodnie z Uchwałą Nr III/28/24 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania.

W ramach modułu II zrealizowano działanie tzw. „opaski na odległość”. Głównym celem było świadczenie wsparcia dla seniorów w wieku 60 lat i więcej poprzez dostosowanie usług do ich konkretnych potrzeb oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i samodzielności. Skierowany był on do seniorów mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub zamieszkujących z osobami bliskimi, które nie mogą zapewnić im odpowiedniego wsparcia. W Mieście z programu skorzystało łącznie 253 seniorów.

Program znacząco przyczynił się do zapewnienia wsparcia seniorom z obszaru Miasta. Dzięki ciągłemu monitorowaniu i szybkiej reakcji służb medycznych, beneficjenci programu czuli się bezpieczniej, mając pewność możliwości otrzymania pomocy w każdej chwili, zarówno w zakresie wsparcia emocjonalnego, jak i wezwania służb ratunkowych. Dodatkowo, dzięki funkcjom monitorującym podstawowe parametry życiowe zawartym w opaskach, seniorzy mogli regularnie kontrolować swoje zdrowie, co znacząco podniosło ich samodzielność. Stały kontakt z pracownikami MOPS dodatkowo umacniał poczucie bezpieczeństwa i zadowolenia osób starszych.

Podsumowując, program nie tylko wspierał seniorów w utrzymaniu samodzielności, ale także wzmacniał pozycję Miasta w zakresie świadczenia wsparcia społecznego dla grupy szczególnie wymagającej, co w kontekście innych obciążeń budżetowych, takich jak wsparcie lokalnych przedsiębiorców czy utrata dochodów własnych, byłoby trudne do osiągnięcia jedynie ze środków miejskich.

MOPS na koniec 2024 roku, zatrudniał łącznie 56 pracowników na 54,50 etatu. Większość personelu (62,5% ogółu zatrudnionych) to osoby posiadające wyższe

wykształcenie, co stanowi mocną stronę jednostki. Dodatkowo kadra systematycznie podnosi swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, co sprzyja doskonaleniu umiejętności i skuteczności działań.

Pracownicy skrupulatnie realizują powierzone im zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami, co świadczy o dobrej organizacji pracy. Jednakże istnieje istotna słaba strona związana z warunkami lokalowymi. Pomimo dużej liczby zadań Ośrodek nie zawsze dysponuje wystarczającą ilością personelu, co wymusza na Dyrektorze konieczność dodatkowej pracy pracowników, co niekorzystnie wpływa na efektywność działań.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie rozpoczął modernizację swojej siedziby, obejmującą m.in. malowanie pomieszczeń oraz układanie terakoty. Dzięki przeprowadzonym pracom warunki lokalowe uległy znacznej poprawie. Do wyremontowania pozostały jeszcze trzy pokoje oraz poczekalnia kasy, jednak ogólny stan infrastruktury Ośrodka jest już zdecydowanie lepszy niż w latach poprzednich.

W sferze wynagrodzeń również nastąpiły pozytywne zmiany. Pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej otrzymali dodatek motywacyjny, wypłacany w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”. To wsparcie finansowe znacząco wpłynęło na poprawę sytuacji kadry i stanowi ważny krok w kierunku zwiększenia motywacji i stabilności zatrudnienia w Ośrodku.

2. Reintegracja społeczna i zawodowa

Zadania Miasta z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym realizowało Centrum Integracji Społecznej utworzone 1 kwietnia 2014 roku na podstawie Uchwały Nr XLIV/313/13 Rady Miasta Grajewo z dnia 30 grudnia 2013 r.

Działania polegały na:

- 1) reintegracji zawodowej uczestników w ramach, której organizowano szkolenia prowadzone przez instruktora zawodu, dotyczące danego warsztatu (np. tworzenie kompozycji kwiatowych nagrobnych, metod i technik wykonywania prac porządkowych na nagrobkach), szkolenia zewnętrzne (np. z obsługi programów komputerowych, profili zaufanych, portali na stronie gov.pl),
- 2) reintegracji społecznej uczestników, polegającej m.in. na udziale uczestników w uroczystościach miejskich, w akcji charytatywnej.

Uczestnicy CIS objęci są wsparciem psychologa i doradcy zawodowego. Uczestniczą w warsztatach z zakresu etyki zawodowej, poszukiwaniu i analizie ofert pracy, grup wsparcia, rozmów indywidualnych.

Centrum Integracji Społecznej w Grajewie osiągało przychody z następujących źródeł:

- 1) Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie – (świadczenia integracyjne wraz ze składkami społecznymi 472 026,95 zł),
- 2) Dotacja przedmiotowa z Miasta Grajewo w kwocie 137 700,00 zł (wykorzystana w kwocie 136 080,00 zł),
- 3) Przychód z wykonanych usług (542 341,20 zł),
- 4) Odsetki bankowe (3 351,34 zł).

Wymienione przychody wydatkowano na potrzeby CIS, w tym:

- a) szkolenia pracowników i uczestników,
- b) czynsz – siedziba Centrum,
- c) wynagrodzenie pracowników,
- d) premie motywacyjne uczestników,

- e) materiały niezbędne do wykonywania zleceń i funkcjonowania,
- f) posiłki regeneracyjne dla uczestników,
- g) delegacje uczestników i pracowników,
- h) wynagrodzenia umowy zlecenia (doradca zawodowy, psycholog),
- i) usługi BHP,
- j) ubezpieczenie mienia i uczestników,
- k) ubrania robocze dla uczestników,
- l) opłaty: Internet, usługi telekomunikacyjne, energia elektryczna.

CIS świadczył następujące usługi:

- a) sprzątania klatek schodowych w budynkach wielorodzinnych (780 umów),
- b) kompleksowego sprzątania nagrobków (161 umów),
- c) utrzymania terenów zielonych oraz sprzątanie mieszkań i biur (97 umów),
- d) opiekuńcze (10 umów),
- e) wytwarzanie rękodzieła na zlecenie (5 umów + zlecenia realizowane i dokumentowane na podstawie wystawianych faktur).

CIS w 2024 roku był liderem na terenie Miasta w zakresie świadczenia usług sprzątania klatek schodowych oraz kompleksowego sprzątania nagrobków. W 2024 r. wykonano usługi na kwotę: 542 341,20 zł.

Przychody netto CIS ze względu na źródło ich pochodzenia:

Umowy z osobami prywatnymi: 144 905,57zł
 Sprzedaż detaliczna: 66 369,11zł
 Umowy z przedsiębiorstwami: 29 889,65zł
 Umowy Starostwo Powiatowe: 2 495,48zł
 Umowy z ZS Nr 2 w Grajewie- 48,61zł
 Umowy Zarząd Dróg Powiatowych: 19 842,59zł
 Umowy Urząd Miasta: 171 995,00zł
 Umowy MOPS: 8 400,00zł
 Zlecenia ZADM: 140,00zł
 Umowy PUK – 9 289,03zł
 Umowy wspólnoty mieszkaniowe – 52 244,67zł
 Umowy TBS – 25 227,55zł
 Zlecenia MOSiR- 112,00zł
 Zlecenia SML-W- 17,07zł
 Zlecenia SM Zgoda- 28,46zł
 Zlecenia PEC- 227,65zł
 Zlecenia Biblioteka Miejska- 121,95zł
 Zlecenia Państwowa Straż Pożarna- 96,75zł
 Zlecenia Komenda Powiatowa Policji- 237,40zł
 Zlecenia Mlekpól- 1872,15zł
 Umowa Instytut Innowacji Przemysłu Mleczarskiego- 8 780,51zł

W 2024 roku w CIS było zatrudnionych:

Kierownik – 1 etat
 Główny Księgowy- ½ etatu
 Instruktor reintegracji zawodowej – 2 etaty
 Psycholog – umowa zlecenie
 Doradca zawodowy – umowa zlecenie
 Pracownik gospodarczy – ½ etatu

Uczestnicy zatrudnieni w CIS w 2024 r. na podstawie Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego:

- a) warsztat usług zielonych: 11 uczestnictw w 2024r.: 3 uczestnictwa ukończone (z czego 2 osoby podjęły zatrudnienie); 3 osób kontynuowało uczestnictwo z 2023r.; 8 osób podpisało IPZS w 2024r.
- b) warsztat sprzątający: 5 uczestnictw w 2024r.: 2 uczestnictwa ukończone (w tym 1 osoba podjęła zatrudnienie); 2 osoby kontynuowały uczestnictwo z 2023r.; 3 osoby podpisały IPZS w 2024r.
- c) warsztat florystyczno- artystyczny: 6 uczestnictw w 2024r.: 1 uczestnictwo ukończone; po ukończeniu uczestnictwa osoba ta podjęła zatrudnienie na umowę o pracę ; 1 osoba kontynuowała uczestnictwo z 2023r.; 5 osób podpisało IPZS w 2024r.
- d) warsztat opiekuńczy: 4 uczestnictwa w 2024r.: 1 uczestnictwo ukończone; 1 osoba kontynuowała uczestnictwo z 2023r.; 3 osoby podpisało IPZS w 2024r.

CIS poprzez swoją działalność społeczną i gospodarczą jest widoczny na terenie Miasta i spełnia ważną funkcję reintegracyjną.

Problemem CIS była zbyt mała liczba uczestników w stosunku do ilości realizowanych zleceń, duża rotacja uczestników (nagłe przerwanie uczestnictwa), niewystarczająca liczba pracowników administracyjnych, wysokie koszty utrzymania spowodowane wysoką inflacją. Lokal, w którym funkcjonuje Centrum jest niewystarczający pod kątem realizowanych usług i prowadzonych warsztatów. Odczuwalny jest brak pomieszczenia gospodarczego, w którym byłoby miejsce na przechowywanie narzędzi, artykułów papierniczych, dekoracyjnych oraz artykułów służących do sprzątania klatek schodowych.

3. Formy wsparcia potrzebujących

Zadania związane z potrzebami osób mających zdiagnozowane problemy psychiczne realizował Środowiskowy Dom Samopomocy w Grajewie „Pomocna dłoń” funkcjonujący w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy, w formie zajęć podtrzymujących i rozwijających u osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych umiejętności niezbędne do samodzielnego życia i funkcjonowania w społeczności lokalnej.

ŚDS jest jednostką budżetową, finansowaną w całości z budżetu Państwa, a dotacja na jednego uczestnika w 2024 r. wynosiła 2 483,20 zł miesięcznie. Od września 2024 roku na jednego uczestnika ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną ŚDS otrzymywał kwotę 3 228,16 zł miesięcznie. Ogółem środki z Budżetu Wojewody wyniosły w 2024 r. 1 074 133,46 zł. Powyższe środki finansowe przeznaczone były na bieżącą działalność i funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w Grajewie „Pomocna dłoń”.

W 2024 roku ŚDS prowadził działalność statutową jako Ośrodek wsparcia dla osób:

- 1) przewlekle psychicznie chorych typ A,
- 2) z niepełnosprawnością intelektualną typ B,
- 3) wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych typ C.

Ośrodek przeznaczony jest dla osób pełnoletnich. W 2024 roku uczęszczało do niego 38 domowników.

Formą wsparcia ŚDS były treningi, w tym:

1. Trening funkcjonowania w życiu codziennym na który składały się:
 - 1) *Trening kulinarny* –Trening prowadzony był przez instruktora zajęć terapeutycznych - kucharza z zachowaniem obowiązujących obostrzeń reżimu sanitarnego. Zajęcia odbywały się w małych, stałych grupach uczestników.
 - 2) *Trening budżetowy* - podczas zajęć uczestnicy uczyli się planowania wydatków w oparciu o posiadane dochody, opracowywali listę zakupów na podstawie sporządzanego jadłospisu. Podczas treningów prowadzono rozmowy na temat podpisywania umów kredytowych i niebezpieczeństw jakie niesie ze sobą zaciąganie kredytów oraz zagrożeń wynikających z niespłacania zaciągniętych zobowiązań. Uczestnicy uczyli się lub przypominali sobie jak załatwiać sprawy urzędowe, gdzie można regulować rachunki przelewem a gdzie przekazem. Motywowano uczestników do oszczędzania.
 - 3) *Trening higieniczny* – prowadzony był w formie pogadanek, indywidualnych rozmów na temat wyglądu i higieny osobistej. Uczestnicy objęci treningiem uczyli się dbania o estetyczny wygląd zewnętrzny i higienę osobistą.
 - 4) *Trening umiejętności praktycznych* – prowadzony był grupowo lub indywidualnie. Uczestnicy doskonalili umiejętności prania ręcznego, uczyli się lub nabywali umiejętności korzystania z pralki automatycznej, żelazka, maszyny do szycia.
2. Trening umiejętności społecznych i rozwiązywania problemów – prowadzony w formie spotkań grupowych. Uczestnicy na zajęciach uczyli się społecznej odpowiedzialności i tolerancji wobec innych osób. Nauczyli się nawiązywania i podtrzymywania kontaktów społecznych, wzajemnej komunikacji, umiejętności wyrażania własnych potrzeb.
3. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego na który składały się:
 - 1) *Poranne spotkania społeczności* – codziennie rano odbywały się spotkania społeczności, przy herbach i śniadaniu omawiano sprawy bieżące, czytano codzienną prasę lub oglądano poranne wiadomości w telewizji, dyskutowano o wydarzeniach w kraju i na świecie.
 - 2) *Gry integracyjne poprawiające pamięć i koncentrację* – zajęcia prowadzono codziennie po południu w formie gier zespołowych tj. „Rumimkub”, „Scrabble”, „Blokus”, „Tribond”, „5 sekund”, „Memory”, gra karciana UNO, gry ruchowe na Xboksie, gry w bilard, piłkarzyki. W trakcie pandemii zajęcia odbywały się w małych grupach w różnych salach.
 - 3) *Zajęcia kulturalno – rozrywkowe* - zajęcia prowadzone w formie imprez lub wydarzeń okolicznościowych, towarzyszyły im zabawy taneczne, organizowano słodki poczęstunek, przygotowywany przez domowników pod opieką instruktora. W 2024 roku ŚDS organizował takie zajęcia kulturalno - oświatowe jak: zabawa karnawałowa, Dzień babci i dziadka, walentynki, "tłusty czwartek", Dzień Kobiet, Dzień Mężczyzn, Światowy Dzień Zespołu Downa - Dzień kolorowej skarpetki, Światowy Dzień Ochrony Środowiska - krzyżówka, test z wiedzy o Konstytucji 3 Maja.
 - 4) *Gazetka ŚDS* – zadanie polegało na przygotowywaniu i zorganizowaniu przynajmniej raz w miesiącu gazetki tematycznej z okazji określonego święta.
 - 5) *Muzykoterapia* – zajęcia prowadzone w grupach w formie wspólnego śpiewania przy wykorzystaniu różnych instrumentów muzycznych np. organów elektrycznych, gitary.
 - 6) *Zajęcia komputerowe* – uczestnicy mając do dyspozycji 2 komputery stacjonarne zaznajamiali się z obsługą komputera, myszki, obsługą różnych programów komputerowych.

- 7) *Terapia ruchowa* – uczestnicy pod czujną opieką technika fizjoterapii korzystali ze sprzętów rehabilitacyjnych w ośrodku. Organizowane były zajęcia ruchowe w grupach oraz indywidualne ćwiczenia gimnastyczne.
- 8) *Wycieczki krajoznawcze* – zespół wspierająco - aktywizujący w roku 2024 zorganizował trzy wycieczki krajoznawcze dla uczestników ŚDS. Wyjazdy odbyły się w czerwcu do Centrum Nauki Kopernika w Warszawie, we wrześniu zorganizowano rejs statkiem z Augustowa do Studzienicznej – Sanktuarium Matki Bożej, natomiast w grudniu do Białegostoku, gdzie zwiedzano Muzeum Historii Medycyny i Farmacji Uniwersytetu Medycznego, Muzeum Motoryzacji i Techniki Moto Retro oraz Papugarnię.
- 9) *Zebrania społeczności* – zebrania społeczności organizowane były przeważnie raz w tygodniu. Głównym celem spotkań było omawianie i poruszanie ważnych tematów dotyczących działania i życia społeczności.
- 10) *Zajęcia manualne i socjalizacyjne* – zajęcia były prowadzone przez instruktora. Uczestnicy brali udział w grach zespołowych, wykonywaniu prac plastycznych z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, rozwiązywaniu krzyżówek, układaniu puzzli. Instruktor prowadził z podopiecznymi rozmowy na różne tematy w celach socjalizacyjnych.
4. Trening umiejętności komunikacyjnych – trening prowadzony był cyklicznie w stałych niedużych grupach. W ramach zajęć uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętności nawiązywania kontaktów, podtrzymywania rozmowy, aktywnego słuchania, uczyli się zasad partnerstwa oraz empatii, zrozumienia i akceptacji. Do zajęć wykorzystywano wiele materiałów specjalistycznych, na bazie, których powstawały scenariusze poszczególnych spotkań.

Kadra ŚDS licząca 12 osób stale i efektywnie współpracowała z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Szkoła Podstawową Nr 2, Policją i jednostkami Szpitala Ogólnego w Grajewie. Przykłady aktywności społecznej uczestników ŚDS w 2024 r.:

- 1) odwiedziny lidera zespołu BOYS Marcina Millera, który zaprezentował kilka swoich utworów oraz obdarował podopiecznych swoimi płytami z autografem,
- 2) wykonanie obrazu przez uczestniczkę i przekazanie na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- 3) występ teatru z Krakowa w ŚDS - spektakl pt. "Pamiętki z Krakowa",
- 4) występ młodych wokalistów z chóru "Nieidealni" ze Szkoły Podstawowej w Szczuczynie,
- 5) wizyta w Grajewskiej Izbie Historycznej na wystawę pt. "Monidła - świadectwa przeszłości",
- 6) występ liderki zespołu Tony myśli ze swoimi autorskimi utworami,
- 7) spotkanie z administratorem grupy "Grajewo dawnej i dzisiaj" mające na celu uzyskania cennych wskazówek na temat fotografii,
- 8) warsztaty Wielkanocne połączone z integracją dzieci i młodzieży z Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie oraz uczennicami z Hufca Pracy w Grajewie,
- 9) udział w festynie Wielkanocnym zorganizowanym przez Miasto Grajewo,
- 10) udział w Debacie Publicznej prowadzonej przez pracowników Komendy Powiatowej Policji w Grajewie, która odbyła się w Grajewskim Centrum Kultury,
- 11) śniadanie Wielkanocne z zaproszonymi gośćmi,
- 12) udział w Obchodach Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną w Sejnach,

- 13) udział w "VII Suwalskim Przeglądzie Talentów Osób z Niepełnosprawnością - Hyde-Park - Marzenia się spełniają" organizowanego przez Środowiskowy Dom samopomocy w Suwałkach "Aktywni tak samo",
- 14) akcja "Koperty życia" organizowana przez Hufiec Pracy w Grajewie,
- 15) udział w IX Przeglądzie Twórczości Osób z Niepełnosprawnością "Bo radość jest w nas" w Augustowie,
- 16) występ uczestników ŚDS podczas Dnia Dziecka w Świetlicy Środowiskowej „Przystań” w Grajewie,
- 17) udział w "Olimpiadzie Sportowej Osób Niepełnosprawnych - Szczuczyn 2024" w Szczuczynie zorganizowanej przez Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grajewie i Szczuczynie,
- 18) spotkanie z amerykańskimi żołnierzami NATO w ramach współpracy z Miastem Grajewo,
- 19) wyjazd dwudniowy na zaproszenie ŚDS z Sejn do Częstochowy oraz Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu,
- 20) wycieczka integracyjna wraz z Warsztatami Terapii zajęciowej w Grajewie do Podlaskiej Toskanii w miejscowości Wychodne,
- 21) udział w Integracyjnym Festiwalu Piosenki Różnej "Śpiewać każdy może" w Łomży,
- 22) udział w Pikniku Strażackim - wystawa prac i rękodzieła podopiecznych ŚDS,
- 23) grill integracyjny z uczestnikami z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Grajewie,
- 24) udział uczestników ŚDS w akcji pomocy powodzianom,
- 25) udział w XIX Przeglądzie Piosenki Osób z Niepełnosprawnościami "Niezapomniane Polskie Przeboje" w Sejnach,
- 26) zorganizowanie I przeglądu Osób z Niepełnosprawnościami "Uśmiech lekiem na wszystko" Grajewo 2024,
- 27) uczestnictwo w Miejskim Dniu Seniora w Grajewie w Grajewskim Centrum Kultury,
- 28) udział w XVI Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki Biesiadnej „Po ten kwiat” Białystok,
- 29) udział w XV Regionalnym Balu Andrzejkowym Osób z Niepełnosprawnością "Czary mary - zmieniamy świat na lepszy" zorganizowanym przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Suwałkach,
- 30) zabawa integracyjna - Andrzejkki w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Grajewie i w Szczuczynie.
- 31) wizyta w ŚDS reportażysty Pawła "Hulajnogi" z Białegostoku,
- 32) spotkanie opłatkowe z zaproszonymi gośćmi oraz obdarowanie prezentami od Św. Mikołaja (z inicjatywy Pani Dyrektor Barbary Ciszewskiej wraz z uczniami i rodzicami SP2),
- 33) udział w Jarmarku Bożonarodzeniowym zorganizowanym przez Miasto Grajewo,
- 34) usługi fryzjerskie w wykonaniu uczennic z Hufca Pracy,
- 35) wizyta strażaków z Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie w celu omówienia podstawowych zasad bezpieczeństwa, korzystania z numeru alarmowego 112,
- 36) wizyta w ŚDS amerykańskich żołnierzy z NATO, rozmowy z uczestnikami na temat bezpieczeństwa Polski

Wszystkie powyżej opisane działania prowadzone przez ŚDS miały na celu pomoc i wsparcie uczestników w jak najlepszym funkcjonowaniu i radzeniu sobie w życiu codziennym. Poprzez terapię i różnego rodzaju zajęcia oraz udział w spotkaniach integracyjnych uczestnicy ŚDS nabierają pewności siebie, dowartościowują się, rośnie ich samoocena i pozytywnie nastawienie do świata zewnętrznego.

XII. Podsumowanie

Raport o stanie Miasta Grajewo w 2024 roku stanowi podsumowanie działań Burmistrza Miasta w 2024 roku i kontynuowanych z lat wcześniejszych. Przedstawiony Państwu radnym dokument zawiera podstawowe informacje o realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miasta. Zostały w nim opisane działania podejmowane i realizowane przez Burmistrza oraz pracowników samorządowych w obszarach, które zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym winny być przedstawione w Raporcie.

Treść Raportu uwzględnia ustalenia zawarte w Uchwale Nr VI/54/19 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów raportu o stanie miasta Grajewo, którą Rada podjęła na podstawie art. 28 aa ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Dopełnieniem treści Raportu jest przyjęta w Mieście Grajewo praktyka przedstawiania na każdej sesji Rady Miasta sprawozdania Burmistrza z jego działalności międzysesyjnej oraz liczne sprawozdania merytoryczne i finansowe z realizacji zadań publicznych składane Radzie Miasta przez Burmistrza i kierowników jednostek organizacyjnych Miasta.

Przedstawiony przez Burmistrza w Raporcie skrócony opis działań podejmowanych i realizowanych przez organ wykonawczy Miasta przy wsparciu Rady Miasta świadczy o prawidłowej realizacji zadań publicznych, o postępie dokonującym się w społecznym, gospodarczym i kulturalnym życiu mieszkańców Miasta w 2024 roku.

Burmistrz Miasta

(-) Maciej Paweł Bednarko